

Kadernota Groen

Visie en afwegingskader

Gemeente Weert, Stad in het groen

Advies- & Ingenieursbureau Oranjewoud
Projectnr. 161831
10 september 2010

Gemeente Weert
Sector Stadsbeheer

datum vrijgave

10-09- 2010

beschrijving revisie

Kadernota, definitief

goedkeuring

L. van Kempen

vrijgave

M. de Jong

	Inhoud	Blz.
	Samenvatting	4
1	Inleiding: Waarom een Kadernota Groen	12
2	De groene ambities	16
2.1	Ambities en doelstellingen	16
2.2	Het groene netwerk van Weert, beschermen en ontwikkelen	17
2.3	Groen binnen bereik	19
2.4	Gezond leefklimaat	22
2.5	Betrokken bewoners	22
2.6	Waardevol buitengebied	23
2.7	Economische waarde	25
3	Weert: vroeger, heden en toekomst	26
3.1	Vroeger	26
3.2	Heden	28
3.3	Toekomst	31
4	Het groene netwerk	36
4.1	Lagen van het groene netwerk	36
4.2	Structuurlijnen	38
4.3	Markante vlakken	42
4.4	Knooppunten	46
4.5	Landschappelijke basis	48
4.5.1	<i>Stedelijk gebied / Stedelijk Landschap</i>	48
4.5.2	<i>Buitengebied / Agrarisch-cultureel landschap</i>	50
4.5.3	<i>Natuurgebieden / Natuurlijk landschap - Groene Mal</i>	52
5	Het partiële groene netwerk	54
5.1.1	<i>Weert-Noord</i>	56
5.1.2	<i>Weert-Midden</i>	60
5.1.3	<i>Weert-Zuid</i>	64
5.1.4	<i>Laar & Boshoven (noordelijk buitengebied)</i>	68
5.1.5	<i>Leuken & Roeventerpeel (oostelijk buitengebied)</i>	72
5.1.6	<i>Bospark IJzeren Man & Laurabossen (westelijk buitengebied)</i>	76
5.1.7	<i>Dijkerpeel (Dijkerakker / Moeselpeel)</i>	80
5.1.8	<i>Altweerderheide, Tungelroy & Swartbroek</i>	84
5.1.9	<i>Stramproy en omgeving (ten zuiden van Tungelroysche Beek)</i>	88

6	Groene gereedschappen	92
7	Actieprogramma	96
Bijlage 1:	Kansen om aan te haken bij herstructurering / herontwikkeling / herinrichting	100
Bijlage 2:	Kansen om op te nemen in Landschapsontwikkelingsplan	102
Bijlage 3:	Verslagen van de bijeenkomsten met de klankbordgroep	104
Colofon	110	

Deze kadernota bevat de volgende kaarten:

- *Ontwikkelingen* blz. 30
- *Structuurlijnen* blz. 34
- *Beleving* blz. 36
- *Markante vlakken* blz. 38
- *Knooppunten* blz. 42
- *Deelgebieden* blz. 44
- *Deelgebied 1* blz. 54
- *Deelgebied 2* blz. 58
- *Deelgebied 3* blz. 62
- *Deelgebied 4* blz. 66
- *Deelgebied 5* blz. 70
- *Deelgebied 6* blz. 74
- *Deelgebied 7* blz. 78
- *Deelgebied 8* blz. 82
- *Deelgebied 9* blz. 86

A3 kaart : Groenstructuurkaart Weert
Uitklapbare legenda voor deelgebiedkaarten

Samenvatting

Aanleiding en doel (H1)

De gemeente Weert heeft behoefte aan een instrument om de visie en ambities voor groen, natuur en landschap eenduidig vast te leggen. Om daarmee grip te houden op toekomstige ontwikkelingen van het groen. Om aan te haken op kansen en ontwikkelingen, zowel van derden, als ook om zelf kansen te creëren en kwaliteiten te versterken. Want Weert is een levendige stad, omringd door natuur, rust en ruimte. Sleutelwaarden waarmee Weert een aantrekkelijke woon- en werkomgeving kan bieden voor de eigen inwoners en zich ook regionaal kan onderscheiden.

Groene leidraad: Deze Kadernota Groen geeft de gemeentelijke visie op het groen-, natuur en landschapsbeleid. Het is daarmee een groene leidraad bij de gemeentelijke besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen, inrichting en beheer. In de Kadernota Groen worden de belangrijkste structuren in het groen en landschap vastgelegd. De Kadernota Groen zal naast haar eigenstandige functie tevens gebruikt worden als afwegingskader in een aantal andere besluitvormingstrajecten. Onder andere voor bestemmingsplannen, waaronder de herziening van het bestemmingsplan buitengebied, de ontwikkeling van stadsrandzones, de plannen voor de landbouwontwikkelingsgebieden, het landschapsontwikkelingsplan, het beheerplan openbare ruimte, dorpsontwikkelingsplannen enzovoorts. Het biedt daarmee een afwegingskader om nieuwe ontwikkelingen aan te toetsen en een instrument om groen en landschapskwaliteiten te versterken. Een instrument dus om sturing te geven aan de ontwikkeling van groen, natuur en landschap, zowel binnen de gemeente, als in regionaal verband.

Dit document is opgesteld door een werkgroep bestaande uit medewerkers van de gemeente Weert en Advies- en Ingenieursbureau Oranjewoud. Een klankbordgroep van enkele tientallen betrokken bewoners en belangengroepen heeft daarnaast op enkele momenten bijgedragen aan de planvorming, middels enkele discussiebijeenkomsten. De verslagen van deze bijeenkomsten vindt u in de bijlagen.

De groene ambities (H2)

Groen is één van de meest gezichtsbepalende onderdelen van de openbare ruimte. Het heeft een grote invloed op de leefbaarheid van wijken en buurten, het welbevinden van mensen, biedt mogelijkheden tot recreatie, sport en spel in de directe woonomgeving en draagt bij aan een gezond leefklimaat.

Positieve invloed op gezondheid en leefklimaat voor mens en dier: Door behoud en waar mogelijk versterking van het groen, natuurgebieden en ecologische verbindingszones wordt een positieve bijdrage te leveren aan het leefklimaat voor mens en dier.

Verbeterd vestigingsklimaat: Aantrekkelijk groen levert een belangrijke bijdrage aan het vestigingsklimaat en betaalt zichzelf daarmee op termijn terug.

Groene parels beschermen en potenties benutten: Weert kent een aantal bijzonder markante groene plekken, de groene parels: Bosspark IJzeren man, de 'Groene longen' in het stedelijk gebied van Weert, de Moeselpeel, de Dijkerakker, het Verliefdenaantje langs de Zuid-Willemsvaart, de Weerterbergen / Laurabossen, de Weerter- en Budelerbergen en de Tungelroysche Beek met aanliggende bos- en natuurgebieden.

De gemeente zal zich maximaal inspannen om deze groene parels te behouden en te beschermen. Naast het behoud van bestaande parels, worden de groene kwaliteiten optimaal benut door nieuwe parels te maken. Kansrijke gebieden hiervoor zijn bijvoorbeeld de singel rond het centrum van Weert, park de Biest en de beekdalen.

Groene longen: De groene longen van Weert worden gevormd door buurt- en wijkparken, sportcomplexen, groenvlakken langs het spoor en de Zuid-Willemsvaart en andere groenzones. In veel van de oudere wijken in de stad Weert zijn nauwelijks buurt- of wijkparken aanwezig. Het grotere groen wordt daar vooral gevormd door sportcomplexen. Ontwikkelingen zoals kunstgrasvelden maken dat sportcomplexen soms met minder ruimte toekunnen. Vanuit deze Kadernota Groen wordt voorgesteld om de daarbij vrijkomende ruimte te benutten voor parkachtige functies, in plaats van als inbreidingslocatie. Het behoud van de groene longen is ook vanuit het oogpunt van leefbaarheid en informele speelruimte in de wijken van groot belang.

Behoud van een aantrekkelijk buitengebied: Weert is gezegend met een aantrekkelijk buitengebied met hierin een flink aantal natuurgebieden. Om de landschappelijke waarden te behouden moet bij nieuwe ontwikkelingen nadrukkelijk aandacht worden besteed aan een goede landschappelijke inpassing.

Trots op Weert, stad in het groen: De inwoners van Weert mogen trots zijn op hun gemeente, met zijn fraaie ligging, vele groen en grote buitengebied! De gemeente zet in op behoud en versterking van het groene karakter met als sleutelwoorden natuur, rust en ruimte. Ook in gebieden met minder groen, zoals Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) en uitbreidingswijken is er oog voor de kwaliteit van groen en landschap.

Standaard een groene paragraaf: Om het groen een prominentere en meer proactieve rol te geven in de planvorming binnen de gemeente zullen alle nieuwe stedenbouwkundige plannen worden voorzien van een groene paragraaf en krijgen (her)inrichtingsprojecten een beheerparagraaf met effecten op kwaliteit, onderhoudbaarheid en kosten. Zo'n groene paragraaf is vergelijkbaar met de waterparagraaf van de watertoets.

Kwaliteit op peil: openbaar groen levert een grote bijdrage aan een positieve beleving van de openbare ruimte. Het groen in de stad wordt op het huidige kwaliteitsniveau gehandhaafd en indien noodzakelijk verbeterd. Hieraan wordt ook in de toekomst veel aandacht geschonken

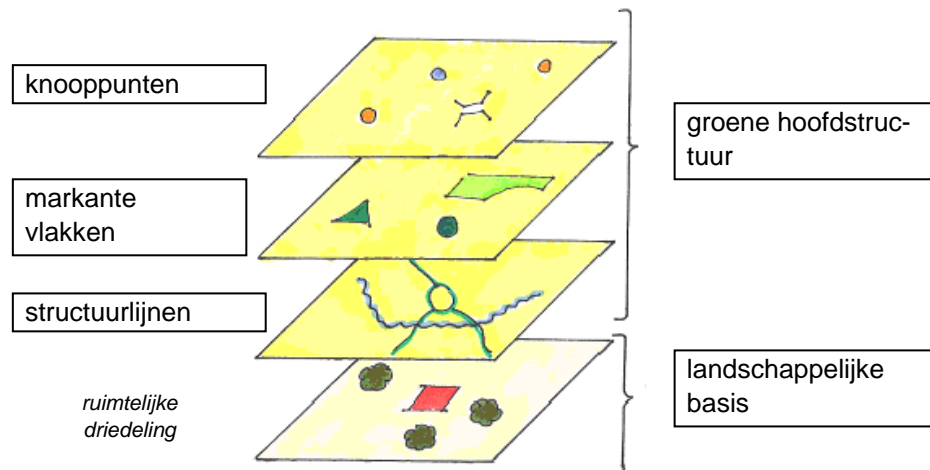
Betrokkenheid en samenwerking: De gemeente zal bewoners en samenwerkingspartners actief blijven betrekken bij groene projecten. Waar mogelijk worden gewenste groene ontwikkelingen met subsidie ondersteund.

Weert: vroeger, heden en toekomst (H3)

Dit hoofdstuk geeft een korte beschrijving van de ontstaansgeschiedenis van Weert. Van de agrarische ontginningen tot en met de bouw van de diverse wijken in Weert. Vergelijking van Weert met andere gemeenten leert dat Weert een procentueel groot oppervlak aan bos- en natuurgebieden heeft. Wat de toekomst betreft staat er een groot aantal projecten in zowel stedelijk als buitengebied op stapel. Belangrijk is om ook het groen een volwaardige plaats te geven bij deze ontwikkelingen.

Het groene netwerk (H4 / H5)

De hoofdopbouw van het groene netwerk bestaat uit belangrijke structuurlijnen, markante vlakken en knooppunten. Daaronder ligt een landschappelijke basis, opgedeeld in stedelijk gebied, agrarisch buitengebied en bos- en natuurgebied. Op wijkniveau wordt dit netwerk in detail ingevuld.

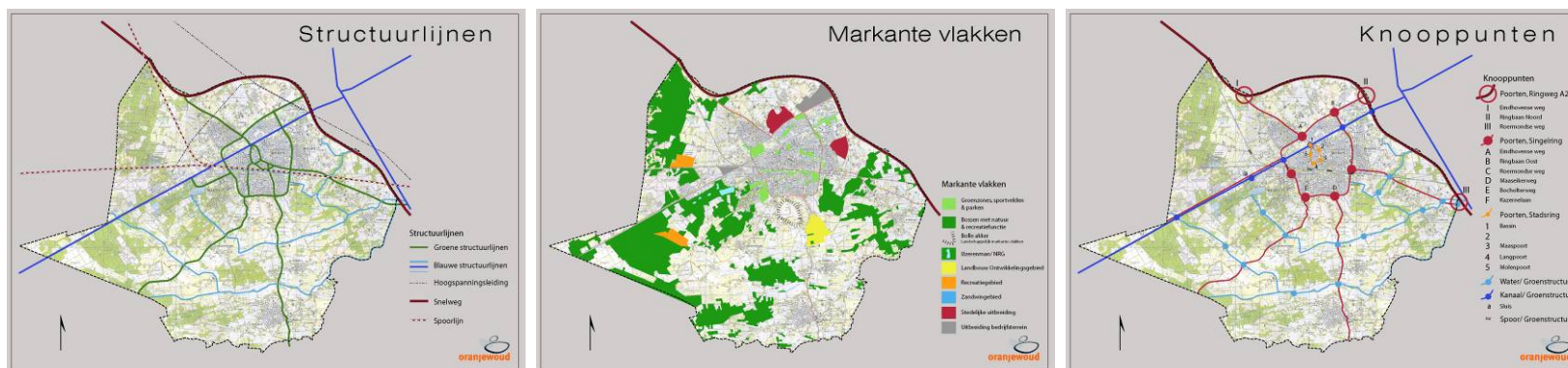

Structuurlijnen: De hoofdstructuurlijnen bestaan uit groene structuurlijnen (vaak wegen met beplanting), blauwe structuurlijnen (kanalen en beken) en overige structuurlijnen. Vanwege de radiale opbouw van het wegennetwerk rondom Weert en de oost-west ligging van snelweg, spoorlijn en beken ontstaat een soort van 'spinnenweb' van structuurlijnen. Structuurlijnen zijn van groot belang voor de oriëntatie in en herkenbaarheid van het landschap.

Markante vlakken: De markante vlakken in het groene netwerk betreffen de groenzones in stedelijk gebied, de bossen met een recreatieve functie, de recreatiegebieden en de gebieden waar ontwikkelingen plaatsvinden zoals de uitbreidingsgebieden en het zandwingebied.

Knooppunten: Dit zijn specifieke punten waar groene en/of landschapsstructuren elkaar kruisen.

Landschappelijke basis: Is de onderlegger waarop het groene netwerk zichtbaar wordt. De landschappelijke basis bevat globaal drie landschapstypen, de bos- en natuurgebieden, het stedelijke landschap en het agrarische landschap.

Na de beschrijving van het groene netwerk op hoofdstructuurniveau volgt in hoofdstuk 5 een beschrijving per deelgebied. Hiertoe is de gemeente onderverdeeld in 9 gebieden, Weert-Noord, -Midden en -Zuid, Laar & Boshoven, Leuken & Roeventerpeel, Bospark IJzeren Man & Laurabossen, Dijkerpeel, 'Altweerterheide, Tungelroy en Swartbroek' en 'Stramproy en omgeving'. Voor ieder deelgebied is aangegeven welke op groengebied de sterke en zwakke punten zijn en welke kansen en bedreigingen er liggen.

Groene gereedschappen (H6)

Via verschillende instrumenten, zoals de reeds eerder genoemde 'groene paragraaf', bestemmingsplannen, bomenregister enzovoorts kan de verdere ontwikkeling en versterking van het groen gestalte krijgen. Voor elk van de instrumenten zijn doel en stand van zaken in dit hoofdstuk bondig op een rij gezet. Op deze wijze vindt de Kadernota Groen zijn verdere uitwerking in en aansluiting op andere gemeentelijke beleidsterreinen.

Speerpunten en actieprogramma (H7)

Binnen het groene netwerk zijn in deze rapportage en de klankbordbijeenkomsten een aantal thema's, speerpunten en acties benoemd.

1. Hoofdgroenstructuur:

Meer met groene longen: Er is relatief weinig groen in de stad. De mogelijkheden van de sportterreinen kunnen beter benut worden. Bijvoorbeeld door er doorgaande wandel- of fietsroutes doorheen te leggen, of door naschoolse opvang door de verenigingen te laten organiseren. Ook het

openluchttheater Lichtenberg biedt kansen. Er kan meer met de groene longen gedaan worden door combinaties te maken van wonen en werken in het groen.

Stadspark: Hier kan een groen platform geboden worden voor diverse activiteiten. Daarvoor is het wenselijk dat het huidige bedrijf verplaatst wordt en er een eigentijdse groenstructuur gerealiseerd wordt. Door evenementen te organiseren neemt het gebruik van het park toe.

Centrumring en buitenring: In een kwaliteitsslag wordt een uniform wegbeeld gerealiseerd. De Buitenring kan een landschappelijk karakter krijgen, als een 'parkway'. De Centrumring verdient opwaardering. Rotondes worden eenduidig aangekleed en bomen verplaatst, om tot een rustig en samenhangend beeld te komen.

Zuid-Willemsvaart: Het kanaal moet niet beschouwd worden als een obstakel, maar als een groen-blauwe ader, waarlangs het fijn vertoeven is. Dit betekent de focus minder op auto's leggen en bijvoorbeeld door groen aankleden van de oevers en wonen aan het kanaal, dit gebied aantrekkelijker maken voor fietsen en wandelen.

Spoorzone. Lopende en verwachte ontwikkelingen moeten benut worden om de kwaliteiten van dit gebied te versterken. Denk aan het koppelen van de oost-west verbindingen van water en groen, eventueel in combinatie met waterberging. Het stationsgebied kan opener worden naar de zuidzijde. Bij de realisatie van de IJzeren Rijn, kan bij de bovengrondse oplossing gekozen worden voor beplanting van geluidsschermen. Bij ondergrondse realisatie kan een parkachtige natuurlijke inrichting worden bereikt.

2. Wijkstructuur

Unieke wijken en dorpen: Tegengaan van vervlakking, door elke wijk, buurt of kern zijn eigen karakter en uitstraling te geven. Dat kan met kleur, fleur en sierwaarde. In de jaren 50-60 wijken past traditioneel groen, met rozen en hagen. In de jaren 70-80 wijken hoort veel groen, met bossages en heesters. Nieuwbouwbuurtten vanaf de jaren 90 worden gekenmerkt door een strakke inrichting, met eenduidige vakbeplanting. In de agrarische kernen passen bomen en leibomen. Historische en karakteristieke plekken benoemen we en worden met bijvoorbeeld borden aangeduid.

Bomen in de stad en dorpen: Karakteristiek voor Weert zijn de vele bomen in het stedelijke gebied. We zetten in op behoud van deze waardevolle bomen en we planten ook nieuwe bomen aan, als investering voor de toekomst. Beheer en onderhoud verdienen extra aandacht en het bomenregister wordt geactualiseerd.

Aantrekkelijke plekken maken: De leefbaarheid in Weert wordt verder verbeterd door een bruikbare en uitnodigende openbare ruimte. Waar je elkaar kunt ontmoeten, kunt spelen en recreëren. Met meer groene parels en aantrekkelijk groen. Het gaat echter om meer dan alleen groen, aantrekkelijke plekken bevatten ook leuke pleintjes, bankjes etc. We betrekken bewoners hier nadrukkelijk bij. Zo kunnen vrijwilligers bijvoorbeeld bijdragen aan het onderhoud in hun woonomgeving, of op cultuurhistorische plekken.

Herstructurering benutten: Belangrijk is dat 'groen' als vakdiscipline tijdig aan tafel zit bij de planvorming. Daarom wordt de 'groene paragraaf' als groentoets bij nieuwe planvorming ingevoerd. De gemeente sluit aan op de externe ontwikkelingen van de corporaties, zoals in de wijk Keent. Maar ook bij eigen plannen, zoals wegreconstructies, 30-km zones enzovoorts bieden kansen om de kwaliteit van het groen te versterken. Door werk met werk te maken wordt effectief en efficiënt gewerkt aan het opruimen en verbeteren van de groene kwaliteiten in de wijken.

Kwaliteitsgericht werken: Er zal nadrukkelijker output en resultaatgericht gewerkt gaan worden in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. De kwaliteitsdoelen worden in een beleidsplan BOR (beheer openbare ruimte) voor het groen vastgelegd. Ook de groene paragraaf bij nieuwe ontwerpen en het vastleggen van groene parels op de kaart horen hier bij.

3. Buitengebied

Stadsranden versterken: De overgangen tussen stedelijk en landelijk gebied worden verbeterd en beter landschappelijk ingepast. Concrete acties zullen plaatsvinden bij Vrakker, Vrouwenhof, Dijkerakker en het P8-gebied in Weert Noord.

Landschappelijke inpassingen: Nieuwe ontwikkelingen, zoals paardenhouderij of agrarische nieuwbouw in de landbouwontwikkelingsgebieden worden zorgvuldig ingepast. Zo kan men denken aan een subsidieregeling voor het inpassen van erfbeplanting rond de stallen, bakken en hekwerken.

Ecologische verbindingen: Natuurgebieden worden beter met elkaar verbonden. Het geplande ecodeuct over de A2 is ene fraai voorbeeld van een goede ontsnipperingsmaatregel. De kansen langs de Tungelroysche Beek worden benut en ook wordt een betere ecologische verbinding gerealiseerd tussen bijvoorbeeld de Dijkerpeel en Tungelroysche Beek.

Wonen in het groen: Tot slot zijn er mogelijkheden om hoogwaardige woonfuncties in een groene omgeving te realiseren. Zo biedt de nieuwbouwlocatie Laarveld wonen in een landelijke omgeving. Verder zijn er mogelijkheden voor de ontwikkeling van nieuwe landgoederen of buitenplaatsen, bijvoorbeeld in het IJzeren Man gebied-zuid.

In deze Kadernota Groen zijn het groene netwerk en de ambities van de gemeente Weert verwoord vanuit het groene perspectief. Vanzelfsprekend geldt daarbij dat groen zijn plek heeft naast andere beleidsthema's als verkeer en vervoer, wonen, economie, veiligheid en leefbaarheid en zovoorts. In de politieke afweging zullen de keuzes gemaakt worden en prioriteiten voor schaarse inzet van middelen en ruimte gelegd worden. Deze nota biedt de kaders waarmee groen de plek krijgt die het verdient bij de ruimtelijke planvorming en waarmee op een gestructureerde wijze verder gewerkt kan worden aan de kwaliteitsontwikkeling en -verbetering van het groen in en om Weert!

Werken in Weert

Wonen in Weert

Weert als grensgemeente

Natuur in Weert

Winkelen in Weert

Weert: "de poort van Limburg"

1 Inleiding: Waarom een Kadernota Groen

Waarom dit plan?

Weert is een levendige stad, omringd door natuur, rust en ruimte. Door het benutten van deze sleutelwaarden kan Weert zich regionaal onderscheiden en daarmee een aantrekkelijke woon- en werkomgeving bieden. Op dit moment heeft Weert haar visie en ambities met betrekking tot het Groen, Natuur en Landschap echter niet eenduidig vastgelegd. Ook heeft de gemeente de indruk dat de kansen van het groen nog onvoldoende benut worden. Dat is wel gewenst, zodat de gemeente grip kan houden op toekomstige ontwikkelingen in het groen. Iets wat overigens ook door de provincie geëist wordt. In het financiële verdiepingsonderzoek 2005 is aangegeven dat de gemeenteraad periodiek het beleid en beheer van kapitaalgoederen (wegen, riolering, groen, enzovoorts) moet vaststellen.

Ambities en doelstellingen

Met deze kadernota legt de gemeente Weert de belangrijkste groen- en landschapsstructuren vast, zodat deze een afwegingskader bieden voor besluitvorming over huidige en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen, inrichting en beheer. Ook wordt duidelijk waar de kansen en ambities liggen om groen en landschap verder te versterken. Het biedt daarmee de basis om gefundeerde en evenwichtige keuzes te kunnen maken over de positie en ontwikkeling van het groen in relatie tot andere sectorale aspecten (zoals verkeer of water).

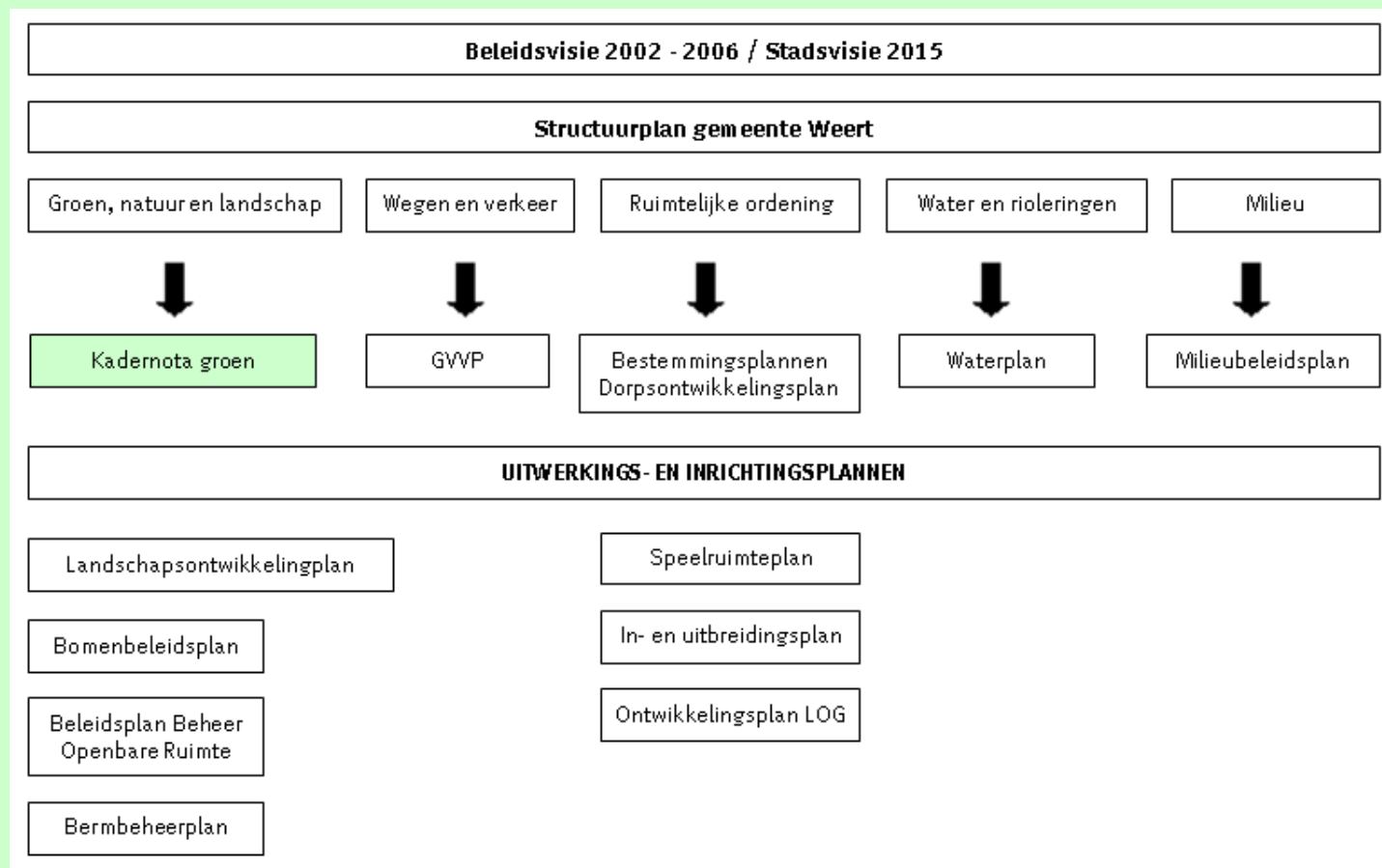
De voorliggende Kadernota is daarmee een instrument, waarmee de gemeente sturing kan geven aan de gewenste ontwikkelingen op het gebied van groen en landschap. Naast deze, meer extern gerichte, Kadernota wordt ook een Beleidsplan BOR-GNL opgesteld om richting te geven aan het beheer van de openbare ruimte (BOR) specifiek voor groen, natuur en landschap (GNL). Het beleidsplan BOR/GNL beschrijft de kwaliteiten van het beheer en onderhoud.

Groene leidraad

Kortom: deze Kadernota geeft de gemeentelijke visie op het groen-, natuur en landschapsbeleid. En is daarmee een groene leidraad bij de gemeentelijke besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen, inrichting en beheer. Het is een afwegingskader om nieuwe ontwikkelingen aan te toetsen en een instrument om groen- en landschapskwaliteiten te versterken. Zowel binnen de gemeente, als in regionaal verband.

Kadernota Groen als afwegingskader in andere trajecten

De Kadernota Groen zal naast haar eigenstandige functie tevens gebruikt worden als afwegingskader in een aantal andere besluitvormingstrajecten. Onder andere voor bestemmingsplannen, waaronder de herziening van het bestemmingsplan buitengebied, de ontwikkeling van stadsrandzones, de plannen voor de landbouwontwikkelingsgebieden, het landschapsontwikkelingsplan, het beheerplan openbare ruimte, dorpsontwikkelingsplannen, etc.

Leeswijzer

De Kadernota Groen is gericht op de ambities voor groen en landschap in relatie tot de toekomstige ontwikkelingen. In het tweede hoofdstuk wordt aangegeven waarom en op welke fronten het groen belangrijk is en welke ambities de gemeente hierbij op hoofdlijnen nastreeft. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van Weert in het verleden en heden en de toekomstige ontwikkelingen. In hoofdstuk 4 worden de groenstructuren en het landschap ontleed in het groene netwerk, wat uit 3 lagen is opgebouwd, en de landschappelijke onderlegger, die de basis vormt. In hoofdstuk 5 wordt verder ingezoomd op deelgebieden; het partiële netwerk. Vervolgens is het beschikbare en te ontwikkelen instrumentarium met betrekking tot het groen en landschap opgenomen in hoofdstuk 6. De rapportage eindigt met hoofdstuk 7, het actieprogramma.

In het rapport zijn diverse kaders opgenomen.

***Groene kaders:** bevatten belangrijke standpunten en ambities van de gemeente, de hoofdlijnen van deze Kadernota Groen.*

***Witte kaders:** bevatten de hoofdpunten voor groen en landschap uit aanpalende beleidsvelden of geven een verdere verdieping in een bepaald onderwerp.*

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

2 De groene ambities

De Kadernota Groen legt de gemeentelijke ambities voor het groen vast. Groen is één van de meest gezichtsbepalende onderdelen van de openbare ruimte. Het belang van groen in de leefomgeving wordt in dit hoofdstuk toegelicht. Ook wordt aangegeven welke ambities de gemeente op hoofdlijnen heeft met het groen en het landschap op haar grondgebied. Dit uitgesplitst naar verschillende thema's:

- **Het groene netwerk; beschermen en ontwikkelen.** Behoud en versterking van het groene netwerk van Weert, om een aantrekkelijke gemeente te zijn, waar de inwoners trots op zijn.
- **Groen binnen bereik.** Een leefbare stad, met groene gebruiksruimten in de directe woonomgeving om te kunnen spelen, recreëren, wandelen, zitten enzovoorts.
- **Gezond leefklimaat.** Groen heeft positief effect op de gezondheid van bewoners, door het uitdagen tot beweging en het bieden van ontspanning en door een betere luchtkwaliteit en geluidsreductie.
- **Betrokken bewoners.** Groen kan bijdragen aan het versterken van de gemeenschapszin. De gemeente kan hierin verschillende rollen vervullen.
- **Waardevol buitengebied.** Een aantrekkelijk en leefbaar buitengebied, waarin landschaps- en natuurwaarden behouden en versterkt worden. En waarin verrommeling wordt tegengegaan en kansen voor nieuwe economische dragers benut worden.
- **Economische waarde.** Groen is van belang voor een beter vestigingsklimaat voor bedrijven en voor hogere winsten bij onder andere horeca- en recreatieondernemingen. In het buitengebied zijn landschap en groen van invloed op nieuwe economische dragers.

2.1 Ambities en doelstellingen

Bij het versterken van de stedelijke groenstructuren, kwaliteitsverbetering van het agrarische cultuurlandschap en bij het robuuster maken van de natuur is uitbreiding van de groene ruimten aan de orde. Doelstelling is het behouden van, en daar waar het noodzakelijk is uitbreiden van groene ruimten. Het scala van activiteiten wordt samengevat onder het thema **werken aan het groene netwerk**.

Inwoners en bezoekers zijn positief over Weert als leefbare stad en dat wil de gemeente graag behouden en zo mogelijk versterken. De aanwezige groene kwaliteiten en met name de kansen die er zijn deze nog te versterken, zijn in belangrijke mate bepalend voor het huidige en toekomstige imago van Weert. **Weert..... stad in het groen!** De groene ambities van Weert richten zich op het behoud van de aanwezige groene ruimten en de kwaliteiten hiervan. Zowel binnen als buiten de stad!

Zodat Weert zich binnen de regio als aantrekkelijke centrumgemeente kan blijven profileren.

2.2 Het groene netwerk van Weert, beschermen en ontwikkelen

Toekomstgericht, duurzame instandhouding en ontwikkeling van het groene netwerk

werken aan Weert, voor nu en later: dat is de motto van het collegeprogramma. De Kadernota Groen sluit hier op aan, groen, natuur en landschap floreren immers bij uitstek op de langere termijn. De belangrijkste groene structuren, elementen, landschappen en natuurgebieden vormen tezamen het groene netwerk van Weert. Dit groene netwerk moet duurzaam in stand worden gehouden en waar nodig verder ontwikkeld, zo dat het ook in de toekomst nog steeds waardevol is. Mede gezien de positieve invloed die het groen heeft op de leefbaarheid, het welzijn en de economische waarde van de gemeente als geheel is het van belang op een aantal plekken de groene structuren en elementen te versterken en het groen een kwaliteitsimpuls te geven. Het groene netwerk wordt verder beschreven in hoofdstuk 4 van deze Kadernota.

Trots op Weert, stad in het groen

De inwoners van Weert mogen trots zijn op hun gemeente, met zijn fraaie ligging, vele groen en grote buitengebied! De gemeente zet in op behoud en versterking van het groene karakter, met als sleutelwoorden natuur, rust en ruimte. Ook in gebieden met minder groen, zoals Landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's) en uitbreidingswijken is er oog voor de kwaliteit van groen en landschap.

Heldere afspraken

groen (beter) integreren in het ruimtelijke planproces: "Weert heeft een goede groenstructuur, maar moeite met structureren" werd gezegd in een workshop. Daarom wordt eenduidig beleid opgesteld, om de waarde van het groen te behouden voor de toekomst. In het verleden is groen te veel het sluitstuk in het ruimtelijke planproces geweest. Groen verdient een prominentere en proactieve rol in de ruimtelijke planvorming.

Standaard een groene paragraaf: om het groen een prominentere en meer proactieve rol te geven in de planvorming binnen de gemeente zullen alle nieuwe stedenbouwkundige plannen worden voorzien van een groene paragraaf en krijgen (her)inrichtingsprojecten een beheerparagraaf met effecten op kwaliteit, onderhoudbaarheid en kosten. Zo'n groene paragraaf is vergelijkbaar met de waterparagraaf van de watertoets.

Groen in het gemeentelijk beleid

De Raad voor het Landelijk Gebied geeft in haar advies "Recht op groen" aan dat de gemeentelijke sector groen zich, meer dan in het verleden, moet richten op integrale ontwikkelingsprocessen. De functies van groen voor leefbaarheid, gezondheid, economie en natuur zullen nadrukkelijker ten behoeve van planvorming geoperationaliseerd moeten worden. Op gemeentelijk niveau zullen groenstructuurplannen onderdeel moeten worden van een gemeentebrede sociaal-economische planning.

Bescherming van bomen

boomstructuur: de royale aanwezigheid van grote bomen, zowel langs de hoofdwegen als in de woonstraten, is een van de kwaliteiten van het groen in Weert. Bijvoorbeeld de beuken in de Kazernelaan, gekandelaberde platanen in de Sint Jozefslaan en een zware boombeplanting in de Graafschap Hornelaan. Behoud en bescherming van deze bomen staat voorop. Niet alleen in de hoofdstructuur op stads- en wijkniveau, maar juist ook in de woonstraten. Grootschalige verjonging is niet aan de orde, waar nodig wordt gekozen voor een geleidelijke vervanging om het volwassen beeld zoveel mogelijk te handhaven.

waardevolle bomen beschermen: waardevolle en monumentale bomen verdienen bijzondere bescherming. In Weert zijn deze geïnventariseerd en opgenomen in het bomenregister. Naast de bomen zijn ook waardevolle natuur- en landschapselementen in het buitengebied opgenomen in het bomenregister. Van belang is dat dit bomenregister up-to-date blijft en dus ook nieuwe waardevolle en monumentale bomen hierin worden opgenomen. Ook is er de wens om een lijst met potentieel waardevolle elementen op te nemen bij het register.

Groene parels

plekken met hoge natuur- en landschapswaarden: naast de monumentale bomen is in de gemeente een aantal 'groene parels' aan te wijzen, gebieden met een bijzonder hoge waarde op het gebied van groen en/of landschap. We onderscheiden in Weert de volgende groene parels:

(Rand)stedelijke gebieden

1. Bospark IJzeren man als regionaal groen- en recreatiegebied
2. 'Groene longen' in het stedelijk gebied van Weert
3. Moeselpeel, vanwege de direct op de stad aansluitende natuurwaarden
4. Dijkerakker vanwege de landschappelijke en cultuurhistorische waarde
5. Het Verliefdenaantje langs de Zuid-Willemsvaart is een (potentiële) groene parel

Buitengebied

6. Weerterbergen / Laurabossen als onderdeel van grensoverschrijdend landschap Kempenbroek
7. Weerter- en Budelerbergen vanwege hun status als Natuur- en Habitatrichtlijngebied
8. Tungelroysche Beek met aanliggende bos- en natuurgebieden

Potentiële groene parels

9. De singel is een (potentiële) groene parel die bepalend is voor 'het gezicht' van het centrumgebied
10. Park de Biest
11. Beekdalen

In een Landschapsontwikkelingsplan (LOP) kunnen aanvullend groene parels benoemd worden.

Groene parels

Maximale bescherming: de gemeente zal zich maximaal inspannen om deze parels te behouden en te beschermen. Deze gebieden zijn tevens een belangrijk 'visitekaartje' voor Weert. Ook de ecologische structuren, zoals de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), ecologische verbindingzones of Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) zullen door de gemeente maximaal worden beschermd.

Potenties benutten: kansrijke gebieden, zoals het stadspark, worden (her)ingericht, om de groene kwaliteiten optimaal te benutten en zo niet alleen bestaande parels te behouden, maar ook nieuwe parels te maken.

behoud van historische waarden: in de gemeente zijn nog enkele bijzondere plekken uit het verleden aanwezig. In het buitengebied bijvoorbeeld de kransakkers bij Dijkerakker, schansen en diverse molens. In de stad Weert bijvoorbeeld romantische plekjes zoals het Verliefdentaantje, de historische bebouwing langs de Rietstraat en het park met het gemeentelijk museum de Tiendschuur. Deze waardevolle plekken inclusief hun groene aankleding worden behouden voor de toekomst.

karakteristieke kerkdorpen, wijken en buurten: met de stadsuitbreidingen in Weert Noord dreigt het kerkdorp Laar en gehucht Hushoven hun karakteristiek te verliezen. Behoud van het eigen van wijken en buurten en het dorps karakter van de verschillende kernen is nodig voor een prettig woon- en leefklimaat. Voorbeelden zijn de Heiligenbuurt, de Kerkstraat in Keent en de St. Jozeflaan met platanen. Om mooie plekken te behouden voor de toekomstige generaties worden beschermde stads- en dorpsgezichten vastgesteld.

2.3 Groen binnen bereik

Groen om te gebruiken

gebruiksgroen: groen is belangrijk om naar te kijken, maar ook om in te fietsen, wandelen, je hond uit te laten, te spelen, sporten en recreëren. Ook is de groene ruimte van belang als ontmoetingsplaats. Het openbaar groen vormt een deel van de totale groene ruimte, waaronder ook tuinen en natuurgebieden vallen. In Weert is er circa 52 m² openbaar groen per inwoner, 2 m² meer dan het landelijke gemiddelde.

kinderen kunnen spelen: sport en spelmogelijkheden moeten openbaar toegankelijk zijn, om gezond leven en beweging te stimuleren. In haar toekomstvisie heeft de gemeente Weert aangegeven te streven naar 300-400 m² speelruimte per hectare woongebied, dit is conform de richtlijnen (van NUSO), maar ligt boven het landelijk aanwezige gemiddelde. In het Speelruimteplan is het beleidsvoornemen opgenomen dat bij het ontwerp en onderhoud van de openbare ruimte en het groen wordt nagegaan of en hoe de speelbaarheid vergroot kan worden.

Weert, opmaat naar de toekomst, op maat in 2015

Deze toekomstvisie biedt een aantal kaders voor het groen en landschap in de gemeente Weert:

- *Het openbaar groen levert een grote bijdrage aan een positieve beleving van de openbare ruimte. Weert zal hier ook in de toekomst veel aandacht aan blijven besteden.*
- *Bij herstructurering van woningen wordt ook de openbare ruimte aan de eisen van de tijd aangepast.*
- *Onderzocht wordt in hoeverre het terugbrengen van water in (gedeelten van) de singels een meerwaarde heeft voor de aantrekkelijkheid van de binnenstad.*
- *De Weerter regio is met zijn omvangrijke agrarische sector een goed toepassingsgebied voor innovatieve ontwikkelingen die in samenwerking met Brainport Eindhoven en Greenport Venlo ontstaan.*
- *De regio Weert biedt met zijn hoogwaardige groene ruimte (Nationaal Park De Grote Peel een Grensoverschrijdend Landschap Kempenbroek) een aantrekkelijk recreatiegebied, deze potentie kan - met name voor inwoners van Zuidoost-Brabant - nog beter benut worden.*
- *Weert wil zich profileren met een kindvriendelijk imago. Gestreefd wordt naar een norm van 300-400 m² speelruimte per hectare woongebied, dit ligt boven het landelijke gemiddelde.*

Groene longen

behoud en versterking groene longen: de parken, Rijksmonument openluchttheater De Lichtenberg en de stedelijke groenzones waarin onder andere de sportcomplexen zijn gelegen vormen de 'groene longen' van de stad Weert. Deze gebieden en de relaties ertussen zijn waardevol om te behouden. Wel is een kwaliteitsimpuls gewenst, gericht op het verder ontwikkelen van een netwerk van groengebieden. De huidige sportcomplexen zijn in zichzelf gekeerd en alleen voor leden toegankelijk. In het Speelruimteplan is als beleidsvoornemen opgenomen dat sportvelden die kunnen voorzien in de behoefte aan speelruimte in overleg met de vereniging in het openbare speelvoorzieningsniveau worden betrokken. *inbreiding, nee tenzij:* inbreiding op deze groene plekken is niet wenselijk. Slechts binnen nauw omschreven kaders kan het opofferen van groene gebieden voor woningbouw geaccepteerd worden. Belangrijke kaders zijn dat bij inbreiding de groene karakteristiek in de woonomgeving behouden blijft, dat de resterende buitenruimte een kwalitatieve opwaardering krijgt en dat de gebruiksmogelijkheden van het groen verbeterd worden of in elk geval behouden blijven.

Groene longen, groen of financieel belang: *In veel van de oudere wijken in de stad Weert zijn nauwelijks of geen buurt- of wijkparken aanwezig. Het grotere groen wordt daar vooral gevormd door sportcomplexen. Voor de wijkbewoner zijn deze maar beperkt toegankelijk (alleen voor leden, tijdens bepaalde openingstijden). Een passant ervaart meestal alleen de randen, vaak massief met bosplantsoen. Ontwikkelingen zoals kunstgrasvelden maken dat sportcomplexen soms met minder ruimte toekunnen. Vanuit deze Kadernota Groen wordt voorgesteld om de daarbij vrijkomende ruimte te benutten voor parkachtige functies, in plaats van als inbreidingslocatie. En daarbij ook aandacht te hebben voor de relaties tussen groengebieden. Het behoud van deze groene longen is ook vanuit het oogpunt van leefbaarheid en informele speelruimte in de wijken van belang.*

Leefbare stad, kwaliteit in de openbare ruimte

leefbaarheid: de groene kwaliteit in de openbare en zichtbare ruimte is van eminent belang voor de leefbaarheid. Daarbij gaat het niet alleen om de esthetische kwaliteit, maar ook om de gebruikswaarde. Groen schept mogelijkheden voor ontmoeting, maar ook voor spel, natuurbeleving en natuureducatie.

goed onderhoud groen: het in stand houden en bevorderen van de leefbaarheid van het centrum, wijken en dorpen is het uitgangspunt van stadsbeheer. Behoud van de huidige hoge onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte is hiervoor een vereiste. De openbare ruimte in het algemeen en groen in het bijzonder is functioneel, veilig in gebruik en ziet er goed uit. De goede kwaliteit van onderhoud aan wegen, groen en meubilair in de buitenruimte wordt gehandhaafd. Keuzes over het exacte kwaliteitsniveau en bijbehorend budget worden in het beleidsplan BOR inzichtelijk gemaakt. Het onderhoud aan de openbare ruimte vindt planmatig plaats. Voor alle onderdelen van de openbare ruimte worden door de Raad beleidskeuzes gemaakt en onderhoudsprogramma's opgesteld. Daarmee wordt voldaan aan de wettelijke plicht om het beheer van kapitaalgoederen vast te leggen en periodiek te herzien.

groen integraal, samen met rood en grijs: naast in beheer en onderhoud is het ook van belang het groen bij ontwikkelingen een duidelijke plaats te geven. In het verleden was groen te vaak volgend op rood (stedenbouw) en grijs (verkeer en civiel). Het is van belang de kwaliteit van de openbare ruimte integraal te benaderen, waarbij groen even veel belang heeft als andere aspecten. In deze Kadernota Groen wordt een aantal stedenbouwkundige en ruimtelijke ontwikkelingen en civiele projecten benoemd, waarin het groen een integrale plek moet krijgen en waarbij er kansen liggen om een kwaliteitsimpuls aan het groen te geven.

***Kwaliteit op peil:** openbaar groen levert een grote bijdrage aan een positieve beleving van de openbare ruimte. Het groen in de stad wordt op het huidige kwaliteitsniveau gehandhaafd en indien noodzakelijk verbeterd. Hieraan wordt ook in de toekomst veel aandacht geschonken.*

Weert, één na beste

Uit het Provinciaal bevolkingsonderzoek 2006 blijkt dat Limburgers vinden dat een mooi, harmonieus, natuurlijk landschap en een kwalitatief goed milieu de leefbaarheid van de omgeving vergroten. De leefbaarheid wordt mede bepaald door de belevingswaarde van de landschappelijke omgeving. Een landschap moet herkenbaar zijn en men moet zich er goed kunnen oriënteren. Daarnaast dient er voldoende afwisseling te zijn en een grote mate van natuurlijkheid, stilte, onderhoud, vrijheid en openheid.

Ook het belang van het groen in de buurt komt uit het onderzoek naar voren. Planten, struiken en bomen hebben een positief effect op de leefbaarheid. De inwoners van Weert gaven de gemeente hierbij een ruime 7 op de thema's landschap, milieu, natuur, veiligheid, leefbaarheid en recreatiemogelijkheden. De ambitie is dit cijfer vast te houden!

2.4 Gezond leefklimaat

Groen en gezondheid

groen beïnvloedt de gezondheid positief: groen in de directe leefomgeving draagt bij aan de gezondheid. De aanwezigheid van groen kan de levensduur verlengen. Een uitnodigende groene omgeving beïnvloedt de gezondheid positief doordat die stimuleert tot beweging. Daarnaast zijn er sterke aanwijzingen dat natuur en natuurlijk groen een positieve invloed hebben op herstel van stress en aandachtsmoeheid.

verbetering luchtkwaliteit en geluidsreductie: groen levert een bijdrage aan geluidsreductie door het dempen en verstrooien van lawaai en aan de luchtkwaliteit doordat het de luchtcirculatie beïnvloedt en verontreinigingen ad- of absorbeert. (bron: Recht op groen) Voor de gemeente is een luchtkwaliteitskaart in voorbereiding.

Bijdrage aan biodiversiteit

planten- en diersoorten: het groen herbergt een groot aantal planten- en diersoorten, die bijdragen aan (inter-)nationale natuur- en biodiversiteitsdoelstellingen. Daarbij is de biodiversiteit in het stedelijk gebied in het algemeen hoger dan in het omliggende agrarische landschap, maar lager dan in natuurgebieden (bron: Natuurbalans 1999). Door middel van ecologische verbindingzones en verbindingen tussen het groen in de stad en het agrarische gebied tracht Weert hieraan een verdere bijdrage te leveren.

Positieve invloed op gezondheid en leefklimaat voor mens en dier: groen levert een bijdrage aan een gezond leefklimaat voor zowel mens als dier. Door behoud en waar mogelijk versterking van het groen, natuurgebieden en ecologische verbindingzones wordt getracht een positieve bijdrage te leveren aan het leefklimaat voor mens en dier.

2.5 Betrokken bewoners

Burgers betrekken bij leefbaarheid

rol van de gemeente: de gemeente wil bewoners meer betrekken en mede verantwoordelijkheid geven bij het verbeteren van de leefomgeving. De gemeente heeft hierin verschillende rollen. Enerzijds als partner die samen met partijen werkt aan oplossingen. Anderzijds ook als een klant-vriendelijke dienstverlener voor de inwoners. En tot slot ook als handhaver van de geldende regels.

betrokken burgers: wijk- en dorpsraden en bewonersorganisaties bieden de mogelijkheid om inwoners actief te betrekken bij het lokale bestuur. Daarnaast kunnen bij specifieke projecten groepen van bewoners rechtstreeks betrokken worden. Bewoners zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de beleidsvorming in deze Kadernota, hiervoor zijn enkele klankbordbijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast wordt bij vaststelling van deze kadernota de reguliere inspraakprocedure gevolgd, waarbij eenieder nogmaals de gelegenheid heeft zijn mening kenbaar te maken. Bij het bepalen van de onderhoudsambities in het beleidsplan BOR wordt eveneens een klankbordbijeenkomst georganiseerd.

Ook in de toekomst zullen bij concrete plannen voor (her)inrichting of groene projecten bewoners en andere belangengroepen worden uitgenodigd om mee te denken.

Samenwerking

gemeente als samenwerkingspartner: de gemeente Weert zoekt op zowel nationaal, als (inter-)regionaal niveau actief de samenwerking met andere partijen (rijk, provincie, omliggende gemeenten of andere gebiedsbeheerders) om samen te werken aan ontwikkeling en versterking van de groene kwaliteiten. Ook bij projecten binnen de gemeente zoekt de gemeente de samenwerking met andere partijen, zoals in Keent, met de woningcorporatie (die immers ook een verplichting heeft op het gebied van leefbaarheid) en anderen belanghebbenden zoals natuurbeschermingsorganisaties, ondernemersorganisaties en (grensoverschrijdende) samenwerkingsverbanden.

stimuleren en participeren: voor de gebieden waar de gemeente niet het eigendom heeft of het beheer voert zal zij in het kader van groen en landschap een stimulerende en participerende rol vervullen. Wensen en ambities worden duidelijk gemaakt en helder gecommuniceerd naar de betrokkenen. Het opstellen van een communicatieplan is een instrument waarmee dit expliciet vorm kan worden gegeven. Waar mogelijk worden gewenste ontwikkelingen met subsidies gestimuleerd.

Betrokkenheid en samenwerking: ook in de toekomst zal de gemeente bewoners en samenwerkingspartners actief blijven betrekken bij groene projecten. Waar mogelijk worden gewenste groene ontwikkelingen met subsidie ondersteund.

2.6 Waardevol buitengebied

Aantrekkelijk, bruikbaar en levend buitengebied

weert aantrekkelijk vanwege bos en natuur: de kracht van Weert is mede zijn ligging vlak bij bos en natuur. Een waardevol en gevarieerd landschap met een aantrekkelijke mengeling van bossen, agrarisch landschap, beekdalen en natuurgebieden, draagt bij aan een prettige leefomgeving. Daarnaast beschikt de regio Weert over een aantal aantrekkelijke recreatiegebieden, zoals het IJzeren Man gebied, de Weerterbergen, Grensoverschrijdend Landschap Kempen-Broek en Nationaal Park De Grote Peel. Deze gebieden wil zij verder versterken en beter benutten. Zij wil de samenwerking met Zuidoost-Brabant verbeteren, als aanvulling op de samenwerking die er reeds is met België (as Eindhoven-Hasselt) en Noord- en Midden Limburg (oa. Roermond en Venlo). Daarbij kan tevens de extensieve recreatie in het buitengebied versterkt worden, bijvoorbeeld door investeringen in de padenstructuur, een fiets-/wandelbrug over de Zuid-Willemsvaart en vaararrangementen. Extensieve recreatieve mogelijkheden zijn zowel voor de eigen bewoners als voor het toerisme van belang.

levend buitengebied: om het buitengebied vitaal te houden wil de gemeente nieuwe economische dragers in het buitengebied stimuleren, naast landbouw en natuur. Denk hierbij aan toerisme en recreatie, cultuurhistorie en natuurbeleving. Vooral in de zuidelijke stadsrand liggen mogelijkheden voor toeristisch-recreatieve activiteiten in leegstaande of vrijkomende bedrijfsgebouwen. Randvoorwaarde daarbij is echter wel dat dit -ook op termijn- niet mag leiden tot strijdigheid met de hoofdfuncties van het buitengebied.

transformatie van het buitengebied: de laatste jaren is het buitengebied sterk aan het veranderen. Een andere agrarische bedrijfsvoering (schaalvergroting, extensivering, ontwikkelen van nevenfuncties), meer burgerwoningen in het buitengebied en natuurontwikkelingsprojecten zijn hier onderdelen van. Het landschap transformeert van een overwegend agrarisch productielandschap naar een divers gebruikslandschap (naast agra-

riërs ook burgers, paardenhouderij, recreatie etc.). Deze transformatie biedt de gemeente mogelijkheden om te sturen op kwaliteit van natuur en landschap.

Landbouwontwikkelingsgebieden

ruimtelijke inpassing (nieuwe) intensieve veehouderijbedrijven: in de gemeente zijn door de provincie Limburg en het Rijk drie zoekgebieden aangewezen waar nieuwe vestiging van intensieve veehouderijen nog mogelijk is: Landbouwontwikkelingsgebieden, LOG's. Bij de inpassing van nieuwe agrarische functies dient de locatie en bedrijfsgebouwen landschappelijk goed te worden ingepast in het huidige landschap. In het plan 'Ruimtelijk Kwaliteitsplan LOG's' van bureau Kragten wordt dit voor de gemeenten Weert en Nederweert gezamenlijk beschreven. De belangrijkste onderdelen uit dit ruimtelijk kwaliteitsplan zullen worden vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied.

Een voorbeeld van een mogelijke inpassing van een agrarisch bedrijf in het LOG Tungelroy. De bovenste foto is de huidige situatie, daaronder de vestiging van een bedrijf zonder landschappelijke inpassing en de onderste foto geeft een beeld met landschappelijke inpassing (bron Kragten 2006).

Paardenhouderij, kans of bedreiging

inpassing van paardenhouderij: op steeds meer plekken in het buitengebied zijn paarden aanwezig. Deels betreft het een agrarische activiteit (fokkerij, paardenpension e.d.), deels een recreatieve bedrijfsactiviteit (manege), deels een hobbymatige (burgers die enkele paarden houden). De stallen, verschillende afrasteringen en voorzieningen (bakken en springweides) verstoren regelmatig het landschapsbeeld. Paardenhouderij wordt beschouwd, als één van de nieuwe economische dragers van het landschap. Maar landschappelijke inpassing in de omgeving is, evenals bij andere ontwikkelingen in het buitengebied, hierbij nodig.

Zorg voor paard en landschap

Ook landelijk is er aandacht voor de paardenhouderij als nieuwe economische drager van het buitengebied en de landschappelijke inpassing van de gebouwen en voorzieningen die dit met zich mee brengt. De minister van LNV ziet graag dat de paardenhouderij bijdraagt aan een duurzame ontwikkeling van het landelijke gebied, vanuit een economisch, sociaal en maatschappelijk oogpunt. Met de actie "Zorg voor paard en landschap" proberen organisaties uit de paardensector en uit het natuur- en landschapsbeheer gezamenlijk bij te dragen aan een goede inpassing in het landschap. Hiertoe is een vijftal brochures opgesteld en wordt een aantal landelijke bijeenkomsten georganiseerd.

***Behoud van een aantrekkelijk buitengebied:** Weert is gezegend met een aantrekkelijk buitengebied met hierin een flink aantal natuurgebieden. Om de landschappelijke waarden te behouden moet bij nieuwe ontwikkelingen nadrukkelijk aandacht worden besteed aan een goede landschappelijke inpassing. In een Landschapsontwikkelingsplan kan dit verder worden uitgewerkt.*

2.7 Economische waarde

Vestigingsklimaat & andere winsten

economische meerwaarde van groen en natuur: uit onderzoek blijkt dat goede openbare ruimte directe economische voordelen oplevert. Groen is belangrijk voor het economische vestigingsklimaat. Daarnaast betaalt de verkregen meerwaarde van onroerend goed door de aanwezigheid van groen zich jaarlijks uit via hogere gemeentelijke belastinginkomsten (toeristenbelasting en onroerend zaak belasting) en via de belasting op verkoop van onroerend goed. Uit onderzoek van Bervaes en Vreke (2003) blijkt dat 12% van de waarde van een huis is toe te schrijven aan openbaar groen aan de achterkant en 7% aan de aanwezigheid van een park voor of achter. Ook aan de aanwezigheid van natuur zijn baten toe te wijzen in de vorm van winsten bij horeca, recreatie en detailhandel en door hogere waarde van de huizen.

indirecte baten: indirecte positieve effecten op de economische waarde zijn toe te wijzen aan bestrijding van de luchtvervuiling, waterberging en een gezondere stadsbevolking (lager ziekteverzuim, minder overgewicht, zie paragraaf 2.2). Daarnaast wil Weert haar inwoneraantal in de toekomst graag handhaven, dit kan door aan jonge gezinnen een aantrekkelijk woonklimaat - met ruim voldoende groen - te bieden.

Nieuwe economische dragers

belang van een groene omgeving: in het buitengebied vormt het landschap en groen in de meeste gevallen ofwel een aanknopingspunt ofwel een randvoorwaarde voor nieuwe economische dragers. Bij bijvoorbeeld 'kamperen bij de boer' of een manege is een aantrekkelijke groene omgeving van groot belang voor het welslagen van de onderneming. Ook voor recreatieve routes e.d. biedt een groene omgeving meerwaarde voor de recreanten.

***Meerwaarde van groen:** Aantrekkelijk groen levert een belangrijke bijdrage aan het vestigingsklimaat en betaalt zichzelf daarmee op termijn terug. Om het aantal inwoners ook in de toekomst te handhaven is het van belang een aantrekkelijk vestigingsklimaat te bieden aan zowel bedrijven als bewoners (met name aan jonge gezinnen).*

3 Weert: vroeger, heden en toekomst

Weert is niet meer het stadje op een zandrug in het moeras van de Peel, zo staat het fraai verwoord in de visie 'Weert, opmaat naar de toekomst'. Dit hoofdstuk geeft een korte impressie van de ontwikkelingen in het landschap en de invloed van de mens. Het fundament van het landschap rondom Weert wordt gevormd door breuklijnen die hoogteverschillen markeren, zandafzettingen uit de ijstijd en beekdalen die het landschap van west naar oost doorsnijden. De mens heeft in de loop van de tijd dikke eedrlagen aangebracht op de heidevelden. Op drogere plekken zijn daarvoor typische bolle akkers ontstaan: kransakkers, kampen en velden. Op natte plekken ontstond een kronkelig patroon van hooilanden. Met de ontginningen zijn veel van deze historische ontwikkelingen verdwenen en niet meer zichtbaar in het huidige, open en strakke cultuurlandschap. Daarnaast heeft ook de stedelijke ontwikkeling niet stilgestaan, zijn de kernen gegroeid en liggen ook voor de toekomst diverse uitbreidingen en ontwikkelingen in het verschiet.

3.1 Vroeger

Geomorfologie, ontwikkelingen in de ondergrond

breuklijnen: Peelhorst en Centrale Slenk hebben hoogteverschillen in het landschap aangebracht.

Zandafzettingen uit ijstijd: dekzandvlakten, dekzandruggen en stuifduinen. Deze zijn nog steeds zichtbaar in het landschap in de bossen aan de west- en zuidwest zijde van Weert.

beken: van west naar oost, zoals de Tungelroysche Beek.

Menselijke invloeden, boerenland

ontwatering: door het graven van sloten.

velden, kransakkers en kampen: de potstalcultuur rondom de oude kernen leidde tot bolle akkers

- *velden:* gezamenlijke ontginningen door meerdere boerderijen.
- *kransakkers:* meerdere velden samen.
- *kampen:* ontginningen door meestal maar één boerderij.

Door ruilverkavelingen zijn deze nu vaak niet meer zo duidelijk herkenbaar.

hooilanden: op de nattere beekdalgronden. Kronkelig ontginningspatroon dat in de wegenstructuur nog herkenbaar is.

Schansen en kransakker

Veel mensen zijn zich niet bewust van aardige historische overblijfselen in het landschap, zoals schansen en oude vluchtheuvels. Bijvoorbeeld de in het verleden gerestaureerde Boshoverschans en de nog te restaureren Laarderschans. De Dijkerakker is een mooi voorbeeld van een kransakker en is nog steeds zichtbaar in het landschap aan de zuidkant van Weert.

Recente menselijke invloeden, ontginningen en rationalisatie

eerste ontginningen: de ontginningen in de 19^e eeuw zijn te herkennen aan het kronkelig wegpatroon.

grote heideontginningen: door de komst van kunstmest in de 20^e eeuw begon het grootschalige ontginnen van heidevelden, met grote rechtlijnige verkaveling en wegenstructuur (nieuw cultuurland vanaf 1890). Dit leidde tot zeer open gebieden met weinig bebouwing.

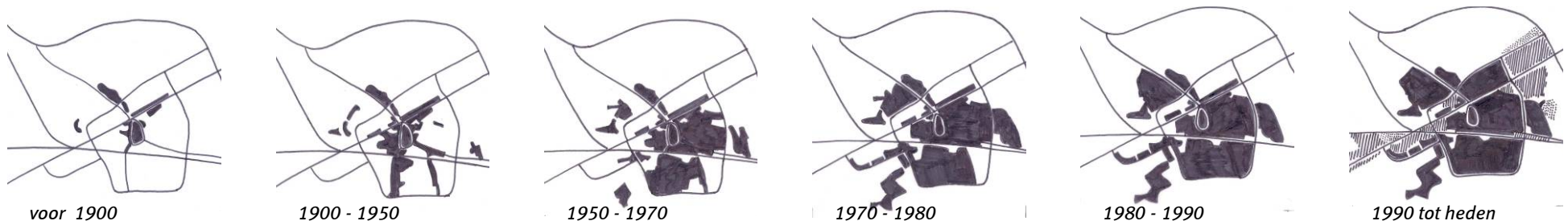
rationalisatie: door egalisatie van de landbouwpercelen, ontwatering en toepassing van kunstmest is veel van het oorspronkelijke landschap verdwenen. Er is een vrij eenvormig, open landschap met grootschalige verkaveling ontstaan. Alleen de allernatste en allerdroogste gebieden zijn ontzien: de huidige natuurgebieden.

nieuwe natuur: gronden nabij natuur worden steeds meer uit productie genomen en omgevormd naar nieuwe natuur.

Stedenbouw, ontwikkeling van het stedelijk gebied

- Tot 1900 bestond Weert uit bebouwing binnen de huidige centrumring en gehuchten Boshoven, Hushoven, Biest en woningen aan Zuid-Willemsvaart Noord.
- Ook de dorpen Tungalroy, Stramproy en Swartbroek dateren van vóór 1900.
- Tussen 1900-1950 ontstond verdichting langs de uitvalswegen Kerkstraat, Maaseilkerweg, Roermondseweg en rondom de kerk Oda en Fatima. In dezelfde tijd zijn ook de dorpen Altweeterheide en Laar verder uitgegroeid.
- Na WO II kwam de stedelijke uitbreiding pas goed op gang. In de periode 1950-1970 ontwikkelde zich Keent, Moesel, Leuken, Groenewoud en een wijk rondom Odakerk en bungalowpark.
- In de periode 1970 -1980 werden de wijken Oda, Moesel en Leuken afgerond en vond uitbreiding plaats van het bungalowpark.
- Tussen 1980 en 1990 ontstonden de wijken Graswinkel en Vrakker.
- De laatste grote uitbreiding vond plaats in de wijk Molenakker in de periode vanaf 1990.
- Inmiddels is ook Vrakker-West afgerond.

De verschillende ontwikkelingsstadia zijn van invloed geweest op de inrichting van de woongebieden en ook het groen hierbinnen. Voor bedrijventerreinen is dit vaak minder duidelijk, omdat deze veelal pas na 1950 ontstaan zijn en vaak een eenduidigere inrichting hebben.

3.2 Heden

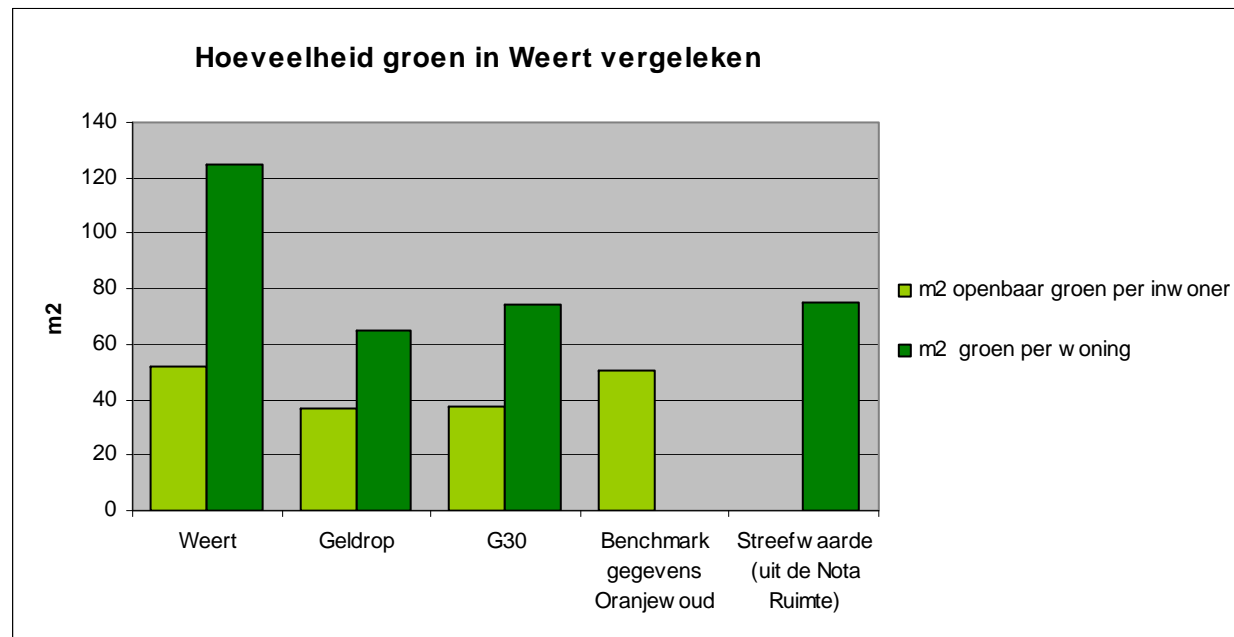
Centrumfunctie & aantrekkelijk vestigingsklimaat

centrumfunctie: Weert fungeert als centrumvoorziening voor zowel de eigen inwoners, als bewoners van omliggende gemeenten (Land van Weert en Cranendonk). Versterken van de centrumfunctie en behoud van het voorzieningenniveau zijn belangrijke doelen voor het college.

buitengewoon goed: Weert biedt een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bewoners en bedrijven die er de voorkeur aan geven om in een wat landelijke Limburgse omgeving te zitten. Met veel ruimte, een groot buitengebied en veel groen.

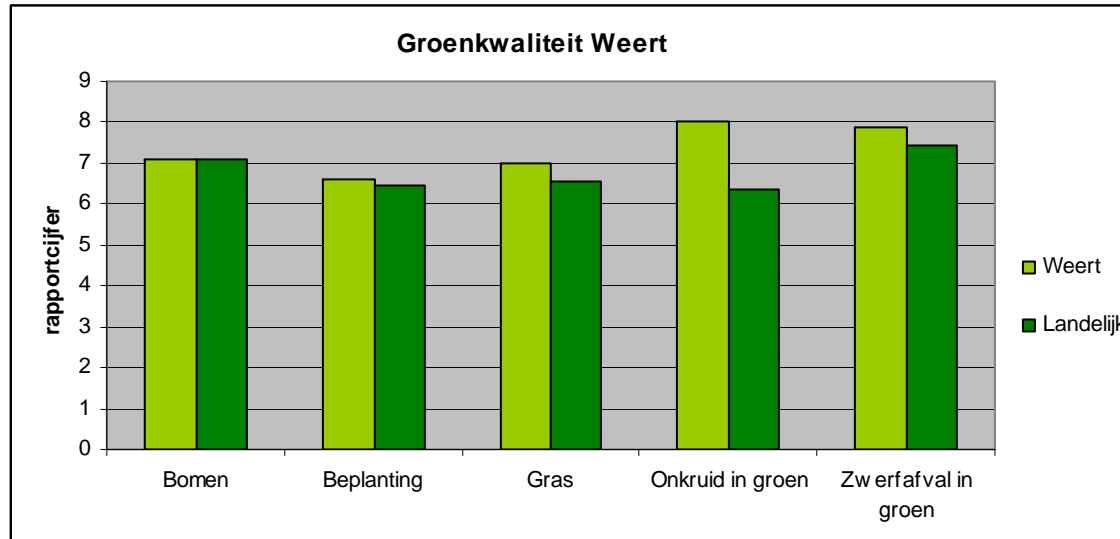
Kenmerken stedelijk gebied

goede score met hoeveelheid groen in de stad: Uit analyse blijkt dat Weert ten opzichte van andere gemeenten redelijk scoort voor wat betreft het aantal m² groen per inwoner en per woning, ten opzichte van de 30 grootste gemeenten in Nederland (G30) scoort Weert aanzienlijk beter.

Hoeveelheid groen per inwoner in bebouwde omgeving [bron: Alterra en Oranjewoud] en hoeveelheid groen per woning [bron: Alterra], exclusief buitengebied

vergelijkbare kwaliteit: De kwaliteit van het openbaar groen in Weert scoort voor de technische staat vrijwel gelijk aan het landelijke gemiddelde. En ook de kwaliteit van de bomen, beplanting en gras komen overeen met het gemiddelde beeld in Nederland. Op netheid (mate van onkruid en zwerfafval) scoort in Weert gemiddeld beter dan het landelijk gemiddelde.

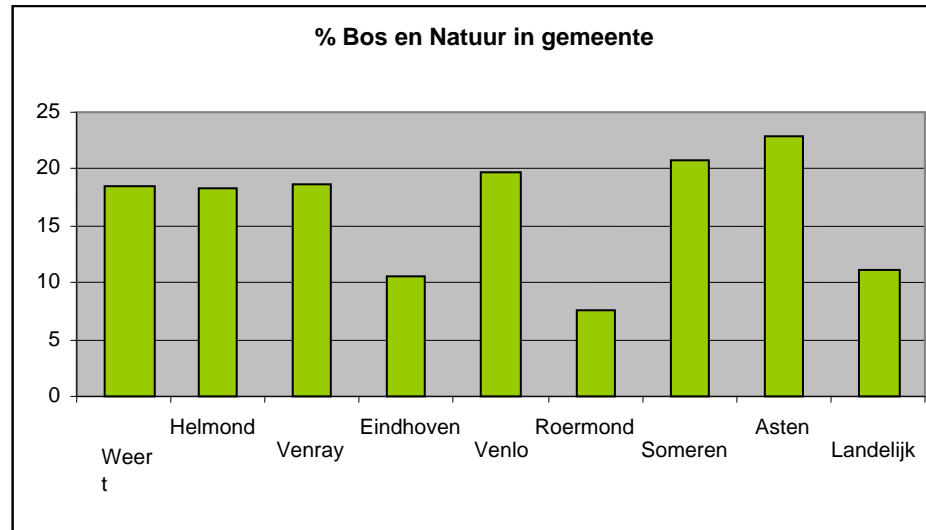
Kwaliteit Openbaar Groen in Weert, vergeleken met het landelijk gemiddelde uit de benchmarkgegevens van Oranjewoud. (kwaliteit van het groen in Weert is vastgesteld in mei 2006)

Kenmerken agrarisch buitengebied en natuurgebieden

Huidige landschapstypen en gebruik:

- *Bos en mozaïek:* op de dekzandvlakte en landduinen, hier liggen de bos- en natuurgebieden.
- *Beekdalen:* doorsnijdingen van het dekzandlandschap, deels natuurgebied, deels in agrarisch gebruik.
- *Oud Cultuurlandschap:* op de dekzandrug met (krans)akkers. Grote delen van het oude cultuurlandschap zijn verdwenen onder de stedelijke uitbreidingen, de overgebleven delen liggen veelal direct aansluitend op de kernen.
- *Jong Cultuurlandschap:* op de droge en natte heideontginningen, dit is grotendeels agrarisch gebied.

veel bos en natuur in Weert: in onderstaande tabel staat weergegeven hoeveel bos en natuur in de omgeving van diverse steden aanwezig is. Hierbij is het percentage van het totale grondgebied als uitgangspunt gebruikt. De hoeveelheid bos en natuur in Weert scoort ten opzicht van verschillende gemeenten in de directe omgeving hoog, er is veel bos en natuur (18,44%). In vergelijking met het landelijk gemiddelde (11,65%) heeft Weert ruim 1,5 maal de hoeveelheid bos en natuur binnen de gemeentegrens.

Percentage Bos en natuur van totale oppervlakte van gemeenten

3.3 Toekomst

Belangrijkste ontwikkelingen stedelijk gebied

- *Laarveld*: er wordt gewerkt aan het stedenbouwkundig ontwerp voor de wijk Laarveld met als thema "landelijk wonen".
- *Vrouwenhof / Weert-Oost*: het ontwerp voor deze uitbreiding is gereed en anno 2010 in uitvoering.
- *Kleine inbreidingslocaties*: St. Theunis, Landbouwbelang, vrijkomende onderwijslocaties, de kop van de Biest, voormalig Ratax-pand, Oudenakker / W. de Zwijgerstraat, gebied tussen Serviliusstraat / Kerkstraat - omgeving Sutjensstraat / Sutjensdwarstraat
- *Kampershoek-Noord*: het plan voor de ontwikkeling van dit bedrijventerrein is gereed, start van de realisatie is gepland medio 2008.
- *Uitbreiding bedrijventerrein De Kempen*: start van de realisatie is gepland medio 2008.
- *Mogelijke uitbreidingen Eindhovenseweg / A2, Roermondseweg en Boshoven-Noord*: aangeduid in het ontwerp-structuurplan. Eindhovenseweg / A2 en Boshoven-Noord liggen in het POL2006 in gebied met perspectief P8 Stedelijke ontwikkelingszone, waarmee de kansen op deze ontwikkelingen groter worden.
- *Ontwikkeling stadspoort (nr. 2)*: met Frunshop.
- *Afbuiging Roermondseweg*: voor de huidige Roermondseweg (N280) wordt een MER opgestart waarin de tracévarianten verlegging in zuidelijke richting en handhaven huidig tracé in worden opgenomen.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg; Ruimte voor Limburg (september 2006)

Het POL2006 is een streekplan, provinciaal waterhuishoudingsplan en milieubeleidsplan en bevat de hoofdlijnen van het verkeers- en vervoersplan. Voor de toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden benoemd het POL een negental perspectieven:

P1 Ecologische hoofdstructuur: van toepassing op de bos- en natuurgebieden

P2 Provinciale ontwikkelingszone Groen: betreft ofwel bos- en natuurgebieden, ofwel gebieden die hier direct op aansluiten

P3 Ruimte voor veerkrachtige watersystemen: voornamelijk langs de Dijkerpeel

P4 Vitaal landelijk gebied: agrarische gebieden buiten de P5 gebieden, hier is ruimte voor de landbouw en voor verbreding van de plattelandseconomie

P5a Ontwikkelingsruimte voor landbouw en toerisme: gebieden rondom Altweerterheide, Tengelroy en Stramproy en ten noorden van Swartbroek.

Het betreft gebieden met een overwegend agrarisch karakter waarbij plaatselijk ook omgevingskwaliteiten aan de orde kunnen zijn.

P5b Dynamisch landbouwgebied: de landbouwontwikkelingsgebieden voor intensieve veehouderij

P6 Plattelandskern: alle kernen met uitzondering van Weert en Laar

P7 Corridor: de A2 met bijbehorende vrijwaringsstroken, als onderdeel van het (inter)nationale infrastructuurnetwerk

P8 Stedelijke ontwikkelingszone: gehele gebied ten noorden van de kern Weert en kleinere gebieden aan west- en oostzijde. Gebieden met dit perspectief geven ruimte aan mensgerichte natuur zoals stadsparken, multifunctioneel bos, openluchtrecreatie en sportcomplexen, kunnen echter ook ruimte bieden aan verdere stadsuitbreidingen!

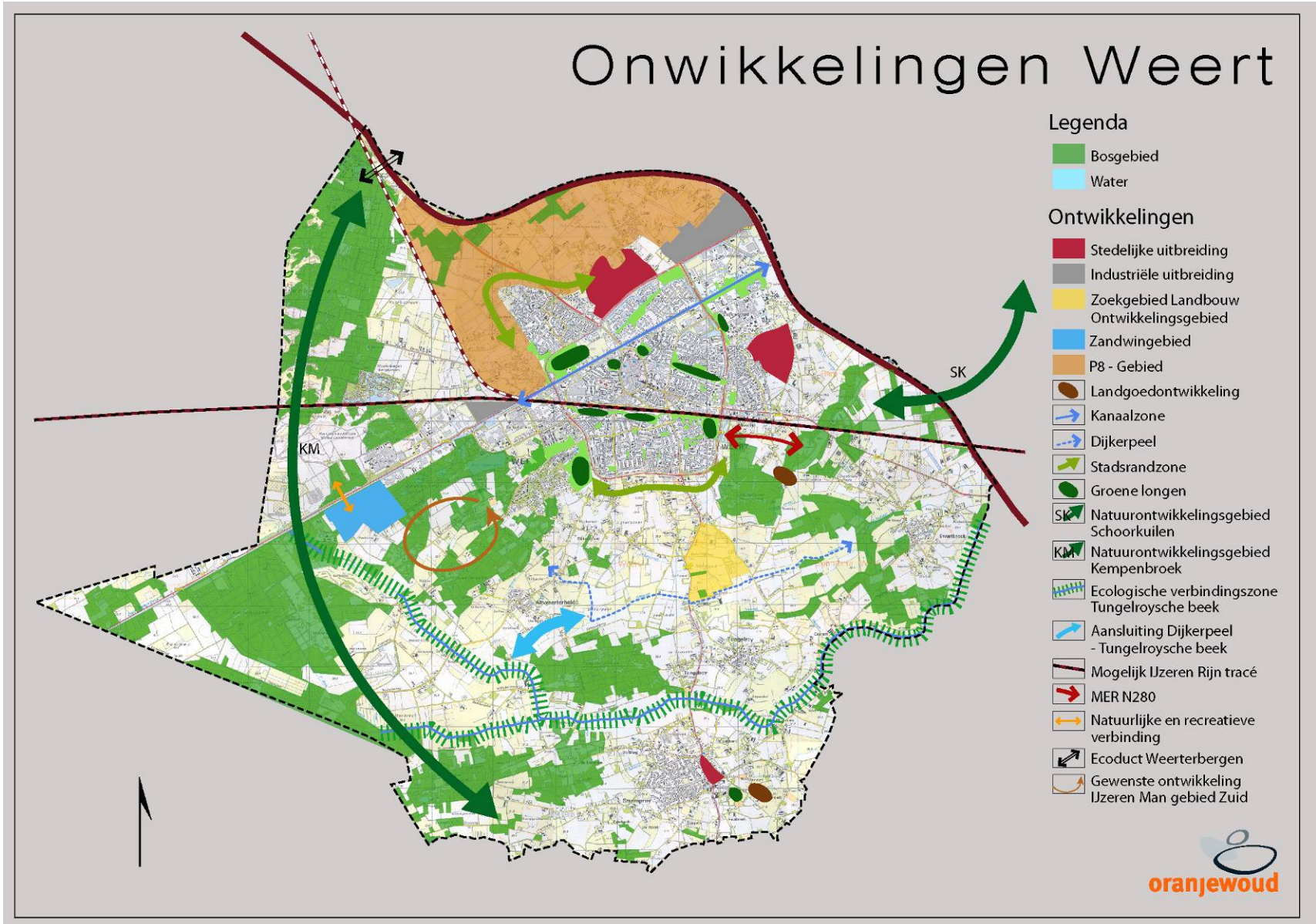
P9 Stedelijke bebouwing: Weert en Laar

Belangrijkste ontwikkelingen buitengebied

- *Reconstructie landelijk gebied:* is een breed kader waarbinnen een groot aantal ontwikkelingen in het buitengebied plaats vindt, belangrijk aspect zijn de landbouwontwikkelingsgebieden waar ruimte geboden wordt aan de intensieve veehouderij
- *Nieuwe economische dragers:* vanwege de afnemende agrarische sector is het van belang nieuwe economische dragers in het buitengebied toe te laten. Gevolgen hiervan zijn onder andere aanpassingen in bebouwingen, waarbij een goede landschappelijke inpassing een vereiste is. Paardenhouderij is zo'n nieuwe economische drager die de gemeente - in bepaalde gebieden en onder voorwaarden - wil faciliteren.
- *Oversteek Zuid-Willemsvaart:* deze oversteek krijgt zowel een recreatieve als een ecologische functie.
- *Ecoduct Weerterbergen:* ecoduct over de A2 ten behoeve van onder andere het Edelhert en de Hazelworm.
- *Gebiedsgerichte aanpak:* instrumenten hierbij zijn BOM+ (bouwkavel op maat) en VORm (verhandelbare ontwikkelingsrechten).
- *Provinciaal omgevingsplan POL2006:* zie kader, het biedt voor wat betreft het buitengebied met name ontwikkelingsmogelijkheden in de zone ten noorden van Weert (perspectief P8) en in de landbouwontwikkelingsgebieden (perspectief P5b).
- *Afbuiging Roermondsweg:* voor de huidige Roermondseweg (N280) wordt een MER opgestart waarin de tracévarianten verlegging in zuidelijke richting en handhaven huidig tracé in worden opgenomen.
- *Dijkerpeek:* aansluiting op beekdal Tungelroysche Beek.
- *Fase III & IV Tungelroysche Beek:* uitvoering omgeving Bocholterweg en gedeelte Tungelroy en Swartbroek staan gepland voor 2010.

'Bonanza in Brabant' zo kopte de Volkskrant onlangs. Dat artikel is evengoed op Noord-Limburg van toepassing: boerderijen maken plaats voor paardenparadijzen. De milieusector is minder enthousiast, want de paardensector vreet ruimte. Op veel plekken zie je paarden, ook in het buitengebied van Weert. Niet alleen losse exemplaren, of koppels in een weilje naast een huis, maar weilanden vol, alsof het koeien zijn. De paardendomeinen zijn ook te herkennen als er geen beest te zien is: ze zijn omgeven door rustieke ruwhouten planken, witte kunststof hekwerken, ijzeren buizen of een dubbele rij schriklint. Ernaast zie je vaak een paardenzandbak, springweide met hindernissen en soms een stapmolen. Overal staan stallen, gemaakt van kleurloze baksteen, van golfplaten. Het platteland ontkoeit en verpaardt. En wordt bevolkt door burgers die in paarden doen - als hobby of beroepsmatig. De privé-paradijsjes, de ranches en de stallen drukken hun stempel op het landschap. De paardenhouderij draagt fors bij aan de verrommeling van het landschap. 'Ach,' zeggen de paardenmeisjes, waar vroeger koeien waren zijn de paarden. Het is mooi om beesten buiten te zien. En paarden natuurlijk het mooist.'
(gebaseerd op een artikel in De Volkskrant van oktober 2006)

Onwikkelingen Weert

Gemeenteoverstijgende ontwikkelingen

- *Ijzeren Rijn*: reactivering van het historische tracé trekt een zware wissel op de kern Weert (zie kader).
- *Grensoverschrijdend landschap Kempenbroek*: dit omvat globaal het gehele grondgebied ten westen van de kern Weert, belangrijk onderdeel zijn de Weerter- en Boshoverheide, Ijzeren Man, Laurabossen, Wijffelterbroek, Tungelerwallen, de Stramproysche Heide en de aanhaking op het Stramprooierbroek (België). Doelstelling is het gebied te behouden, beheren en toegankelijk te maken.
- *reconstructie landelijk gebied*: de reconstructie speelt niet alleen in Weert, maar op alle zandgebieden in Limburg, Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel.
- *Duurzaam Industrierrein Craenendonk*: aanleg leidt mogelijk tot groencompensatie op Weerter grondgebied.

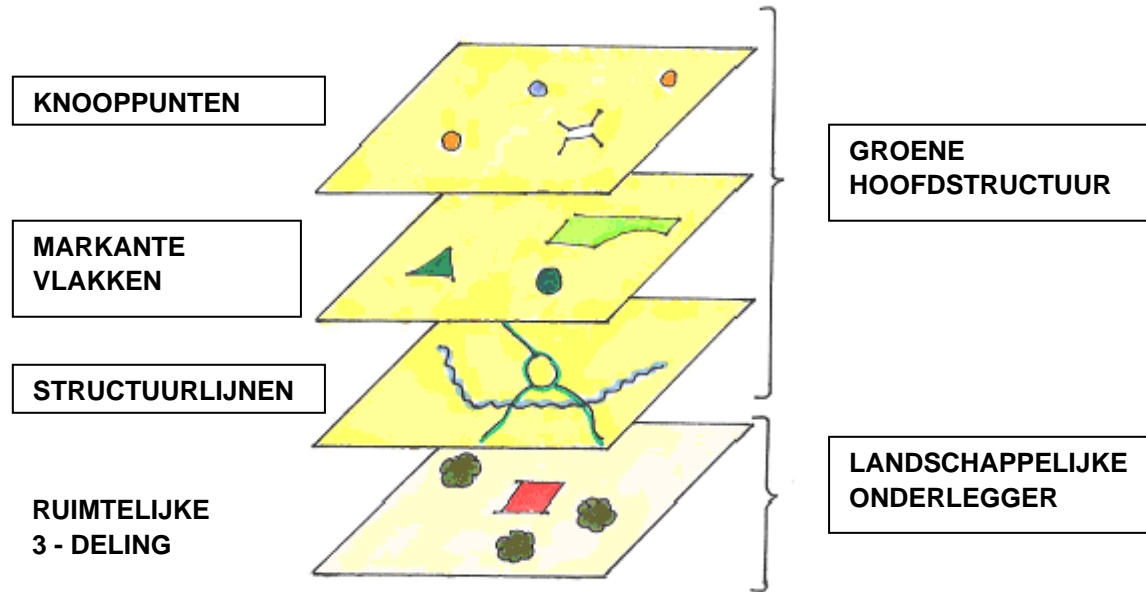
Ijzeren Rijn

Door de Nederlandse Staten-Generaal is impliciet ingestemd met reactivering van het historische tracé van de Ijzeren Rijn. Dit tracé doorsnijdt zowel de gemeente als de kern Weert. In de Trajectnota/MER is daarbij uitgegaan van plaatsing van 4 tot 5 meter hoge geluidsschermen langs de spoorlijn op de huidige spoordijk. In landschappelijk waardevolle gebieden en natuurgebieden worden aarden wallen aangelegd, in het geval van Vogel- en Habitatrictlijngebied Weerter- en Budelerbergen wordt gewerkt met een holle dijk.

De gemeente Weert is, samen met een aantal omringende gemeenten en natuurbeherende instanties, tégen (deze) reactivering van de Ijzeren Rijn over het historische tracé. Wanneer toch gekozen wordt voor het historische tracé gaat de voorkeur uit naar de aanleg van een spoortunnel (voor het goederentransport) onder het stedelijke gebied.

Aanhaken bij ontwikkelingen

bedreiging of kans?: al deze ontwikkelingen worden soms als bedreigingen ervaren voor groen en landschap, met name de inbreidingen en uitbreidingen van stedelijk gebied, die vaak in groene gebieden plaats vinden. De ontwikkelingen kunnen echter ook als kans gezien worden om tegelijkertijd met de ontwikkeling het groen een kwaliteitsimpuls te geven. Verschillende studies geven immers aan dat niet alleen de hoeveelheid groen, maar zeker ook de kwaliteit van dat groen bepalend is voor de leefbaarheid. Het is daarbij wel van belang dat deze kwaliteitsimpuls voor het groen integraal met het project wordt opgepakt en zorgvuldig wordt afgestemd op de nieuwe omgeving.

In bovenstaand schema zijn de lagen van het groene netwerk en de landschappelijke basislaag schematisch weergegeven.

Vlakken, lijnen en punten

In de analyse van de groenstructuur wordt onderscheid gemaakt naar:

- **vlakken:** grotere gebieden, zoals bossen of natuurgebieden
- **(hoofd)structuurlijnen:** zoals bomenrijen, wegen, watergangen en spoorlijn
- **(knoop)punten:** bijzondere plekken, zoals een kruispunt van wegen

Vlakken	Lijnen	Punten
<i>Stedelijk gebied</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • parken • sportvelden • begraafplaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> • kanaal • spoorlijnen • hoofdwegen 	<ul style="list-style-type: none"> • entrees/ accentpunten • kruisingen hoofdwegen • overige knooppunten
<i>Buitengebied</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • bos- en recreatiegebieden • landgoederen/ grote groengebieden • landbouwontwikkelingsgebied 	<ul style="list-style-type: none"> • provinciale wegen / rijkswegen • beekdalen • kanaal 	<ul style="list-style-type: none"> • entrees/ accentpunten • kruisingen hoofdwegen • overige knooppunten (waaronder recreatieve)

4 Het groene netwerk

Dit hoofdstuk geeft de beschrijving van het groene netwerk in de gemeente Weert. De hoofdopbouw van het groene netwerk bestaat uit belangrijke structuurlijnen, markante vlakken en knooppunten. Daaronder ligt een landschappelijke basis, opgedeeld in stedelijk gebied, agrarisch buitengebied en bos- en natuurgebied. In dit hoofdstuk gaat het daarbij om het netwerk op het schaalniveau van de gehele gemeente, in het volgende hoofdstuk wordt nader ingezoomd op de verschillende deelgebieden met een meer gedetailleerde beschrijving per deelgebied.

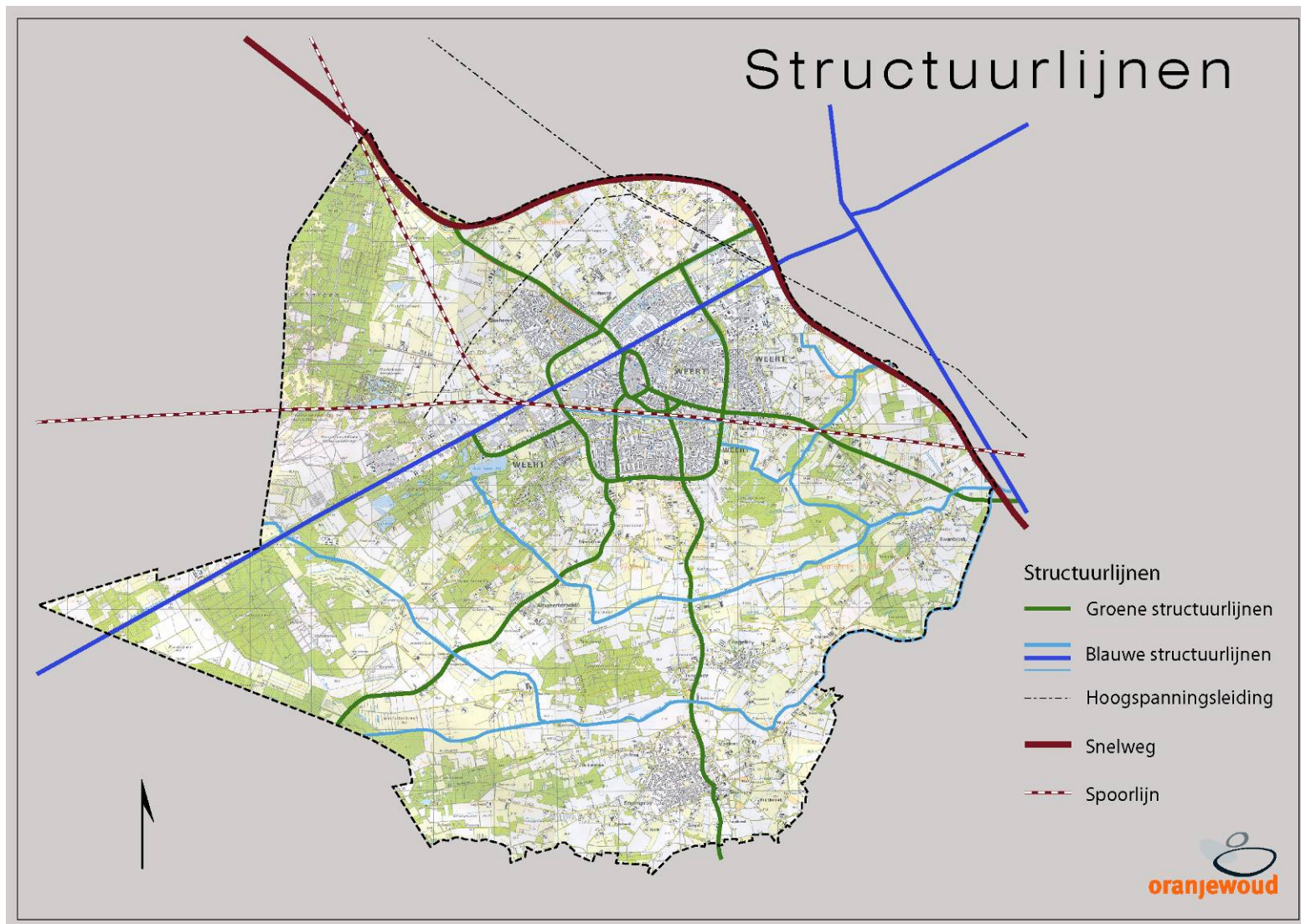
Belangrijk onderdeel van het groene netwerk zijn de bossen en natuurgebieden die als een 'groene mal' rondom de stad Weert liggen. Met grote bossen aan de westzijde en beekdalen aan de zuid-oostzijde. Het stervormige patroon van wegen doorsnijdt het landelijke gebied. Belangrijke structuurlijnen zijn het spoor, het kanaal en de snelweg en hoofdwegen, waaronder de centrumringen. Belangrijke groene gebieden zijn de sportcomplexen en parken, als 'groene longen' in de stad. Ook de vele grote bomen in en langs de straten zijn typerend voor de groenstructuur in Weert.

4.1 Lagen van het groene netwerk

structuurlijnen: Het groene netwerk in de gemeente Weert bestaat uit hoofdstructuurlijnen, markante vlekken en knooppunten. De hoofdstructuurlijnen bestaan uit groene structuurlijnen (vaak wegen met beplanting), blauwe structuurlijnen (kanalen en beken) en overige structuurlijnen. Vanwege de radiale opbouw van het wegenpatroon rondom Weert en de oost-west ligging van snelweg, spoorlijn en beken ontstaat een soort van 'spinnenweb' van structuurlijnen. In paragraaf 4.2 is een kaart en beschrijving van deze hoofdstructuurlijnen opgenomen.

markante vlakken en knooppunten: Naast de hoofdstructuurlijnen is in het groene netwerk van de gemeente Weert een aantal plekken aan te wijzen met specifieke kwaliteiten of kenmerken, de markante vlakken en de knooppunten. De markante vlakken betreffen onder andere de groenzones in stedelijk gebied, de bossen met een recreatieve functie, de recreatiegebieden en de gebieden waar ontwikkelingen plaatsvinden zoals de uitbreidingsgebieden en het zandwingebied. De knooppunten zijn de plekken waar groene en/of landschapsstructuren elkaar kruisen. In paragraaf 4.3 en 4.4 zijn kaarten met daarop de markante vlakken en knooppunten en beschrijvingen hiervan opgenomen.

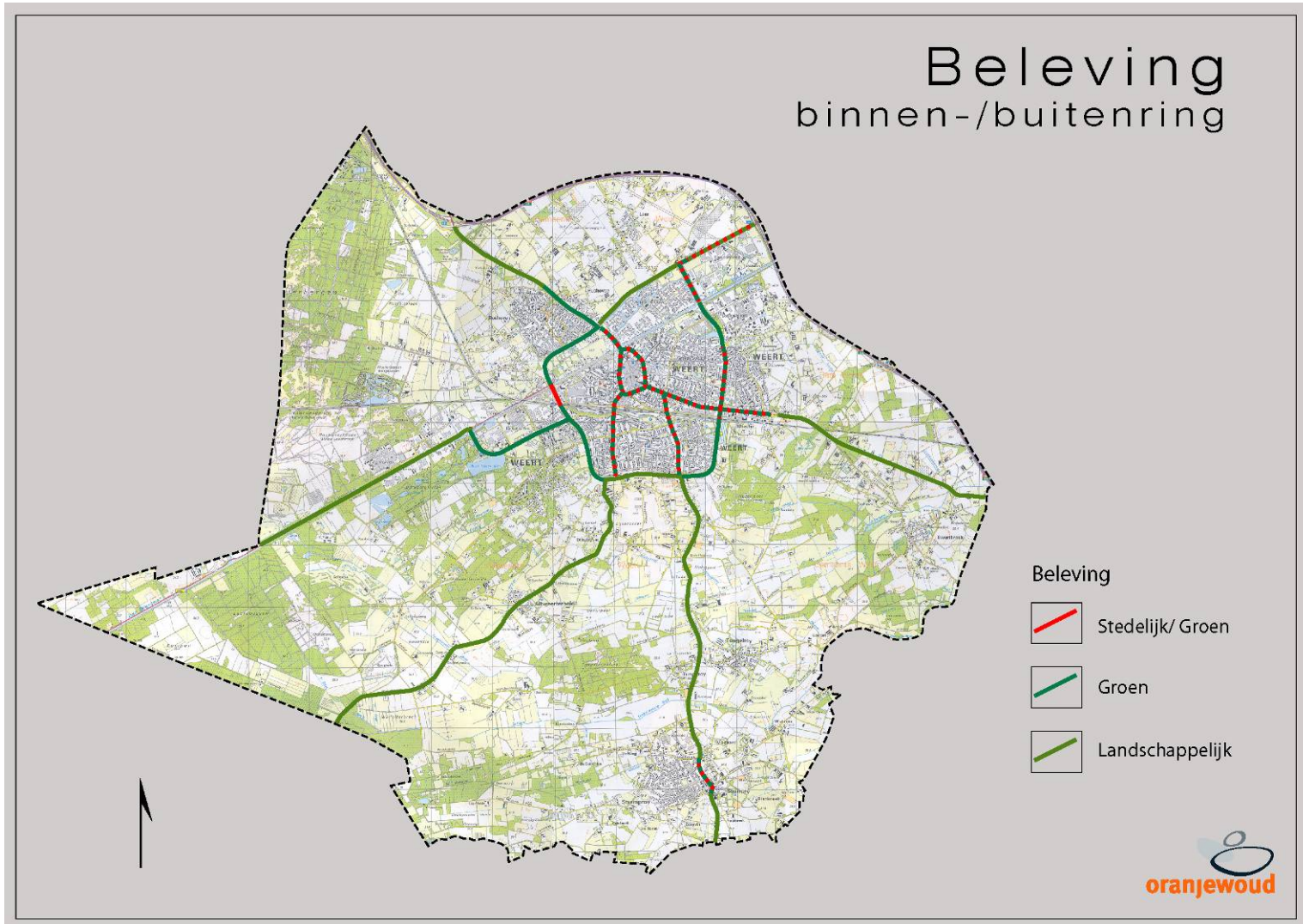
landschappelijke basis: Deze hoofdstructuurlijnen, markante vlekken en knooppunten liggen over een landschappelijke basis. Deze landschappelijke basis bevat globaal 3 landschapstypen, bestaande uit de bos- en natuurgebieden, het stedelijke landschap en het agrarische landschap. In paragraaf 4.5 is een kaart en verdere beschrijving van deze landschappelijke basis opgenomen.

4.2 Structuurlijnen

Belangrijke landschappelijke dragers

De hoofdstructuurlijnen in de gemeente Weert zijn op de kaart 'Structuurlijnen' weergegeven. De structuurlijnen zijn belangrijke landschappelijke dragers, die in de meeste gevallen duidelijk in het landschap aanwezig zijn en hier ook hun stempel op drukken. Aan de noordzijde van Weert gaat het dan om de snelweg A2 en een hoogspanningsleiding die 'bovenlangs' Vrakker en Laar loopt. De spoorlijnen en het kanaal zijn strakke, rechte structuurlijnen, die in het stedelijke gebied van Weert een andere uitstraling hebben dan in het landelijke gebied er omheen. Aan weerszijden van de spoorlijnen en Zuid-Willemsvaart liggen verspreid groenelementen. De binnenring en centrumring in Weert en de provinciale wegen, die uitwaaiëren naar de verschillende kernen in de omgeving, zijn vaak omgeven door wegbegeleidende beplantingen. Dit zijn belangrijke groene structuren. Ten zuiden van Weert zijn de beken belangrijke structuurdragere in oost-west richting. Zij vormen tevens ecologische verbindingzones. Overigens zijn de Mei Lossing en de Dijkerpeel in het landschap buiten nog weinig zichtbaar. De Tungelroysche Beek is vanwege verschillende natuurontwikkelingsprojecten wel veel nadrukkelijker aanwezig. In zijn algemeenheid is er behoefte aan meer recreatieve oost-westverbindingen, zowel ten noorden als ten zuiden van Weert, de beekdalen kunnen hiervoor aanknopingspunten bieden.

Centrumring en buitenring

De singel rondom het centrum en de ringweg rondom Weert vormen, op gemeentelijk niveau, markante structuurlijnen. De singel vormt een duidelijke begrenzing van het centrumgebied, maar verdient qua inrichting en uitstraling een update. De ringweg ligt deels in en deels aan de rand van de kern Weert en kan onderverdeeld worden secties met verschillende uitstralingen. Ervaring leert dat een uniform wegbeeld met eenduidig groen niet wenselijk is, omdat de variatie ook als kwaliteit wordt gezien onder andere voor oriëntatie en beleving van de gebruiker.

Sterke punten

- nog grotendeels herkenbare aaneengesloten oude linten in de stadsrandzone en dorpsranden
- veel wegbegeleidende beplanting langs hoofdwegen, met vaak fraaie bomen
- duidelijke binnen- en buitenring, met belangrijke oriëntatiewaarden
- beken als structuurdragers in het zuidelijke deel van de gemeente
- groene kanaalzone, met deels markante kanaalbegeleidende beplanting
- groenzone noord- en zuidzijde spoorlijn

Zwakke punten

- Meilossing en Dijkerpeel zijn in het landschap nauwelijks zichtbaar
- spoorlijn, Zuid-Willemsvaart, A2 en provinciale wegen (N564 en N280) vormen fysieke barrières
- versnippering van de groene geleding langs de Zuid-Willemsvaart
- te weinig recreatieve oost-westverbindingen

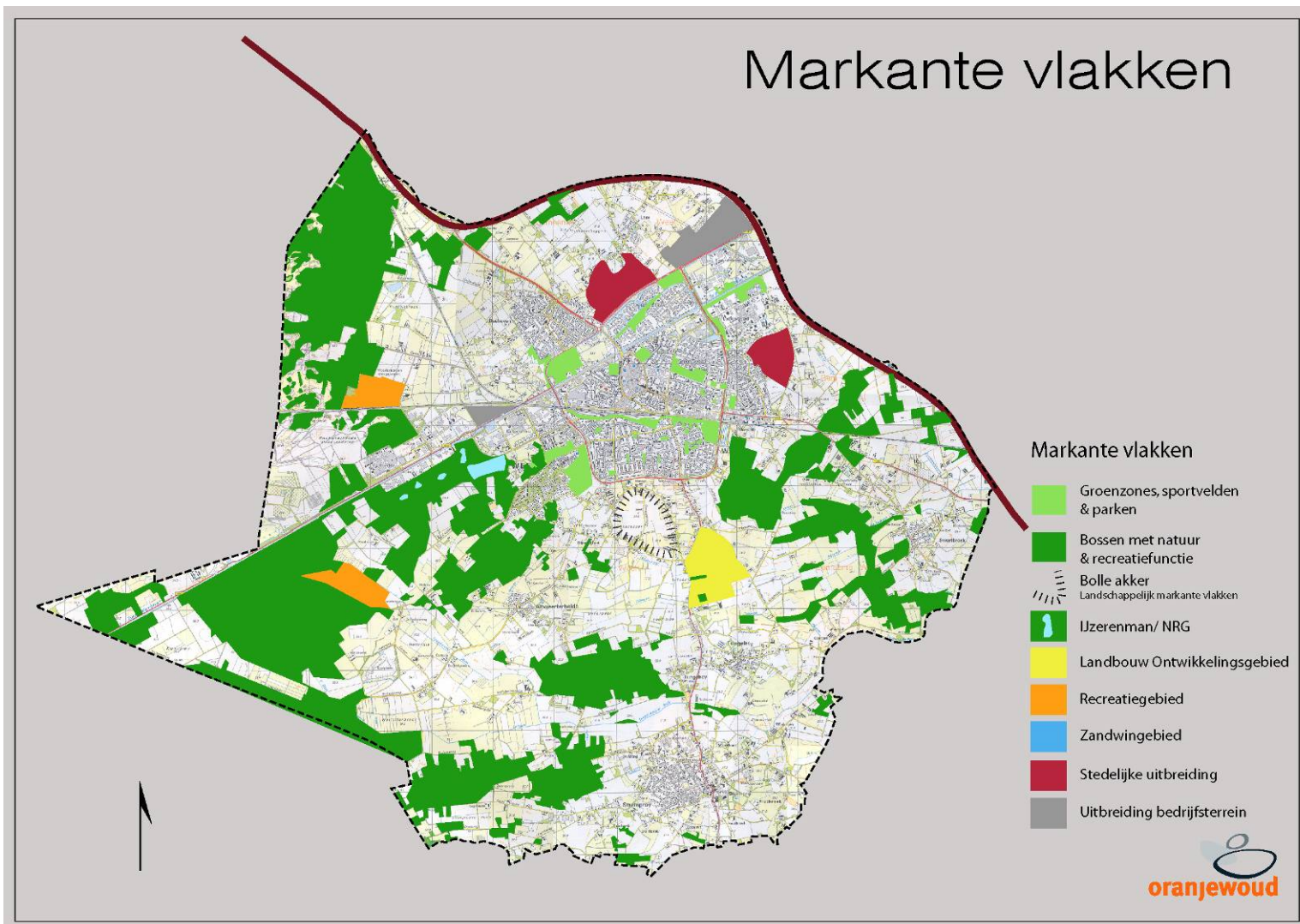
KANSEN

- versterken van de structuurlijnen als landschappelijke dragers, binnen rode contouren door stadsuitbreiding en vernieuwing, buiten rode contouren door plattelandsvernieuwing (Reconstructie)
- behouden en verbeteren van wegbegeleidende beplantingen
- inrichting ringbanen afstemmen en identificeren met de omgeving
- versterken linten in de stadsrandzone door toevoeging van landschapselementen
- versterken structuurlijnen
- versterken beekdal Meilossing en Dijkerpeel door herinrichting met een specifiek ecologische functie en als structuurdrager met een recreatieve functie (water en groen is het kansrijkst en het meest duurzaam)
- opheffen fysieke barrière Zuid Willemsvaart door aanleg van fietsverbindingen
- ontsnippering door aanleg ecoduct Weerterbergen (ontsnippering A2 / spoorlijn)
- ontsnippering door het aanleggen van ecologische verbindingen voor de doelsoorten binnen het grensoverschrijdend samenwerkingsverband Kempen-Broek

BEDREIGINGEN

- barrièrewerking en aantasting leefmilieu bij reactivering IJzeren Rijn
- verrommeling van het landschap langs de N280
- verrommeling van het landschap langs de Ringbaan Zuid
- verrommelen van de linten in stadsrandzone en dorpsranden
- aantasting agrarisch cultuurlandschap door verdere bebouwing langs A2

Markante vlakken

4.3 Markante vlakken

Op gemeentelijk niveau is een aantal plekken te onderscheiden die dragers zijn van het groene netwerk in de gemeente Weert. Het betreft de grotere groenvlakken, maar ook de vlakken waar landschappelijke ontwikkelingen plaats vinden. Enkele vlakken vertegenwoordigen zulke hoge groen-, natuur en/of landschapswaarden dat ze als 'groene parel' bestempeld zijn (zie paragraaf 2.2).

Groenzones, sportvelden en parken binnen het stedelijke gebied

Parken zijn het wijkpark Molenakker, het Tuinpark Lamershof, Park de Biest, de Noordervijver, wijkpark Graswinkel en de stadsbegraafplaats. Daarnaast zijn op kaart de sportparken Laarveld, Boshoven, St. Louis, St. Theunis, Wilhelmina 08 en het tenniscomplex op de Lichtenberg aangegeven. Overige groenzones betreffen de spoorzone en het openluchttheater de Lichtenberg. Al deze gebieden zijn belangrijke groene rustpunten en 'stepping stones' in het stedelijk gebied van Weert. Deels betreft het strak onderhouden groengebieden (sportcomplexen en parken), deels gaat het om ruiger groen in de vorm van struwelen en beplantingen in bijvoorbeeld de groenzones langs het spoor en rondom de sportvelden. Waar deze gebieden op elkaar aansluiten ontstaan 'groene longen', die een verbinding vormen tussen het stedelijk gebied van Weert en het buitengebied. Naast hun intrinsieke waarde zijn deze gebieden ook van groot belang voor het (kunnen) maken van een ommetje in het groen, een recreatievorm die voor bewoners van grote waarde is.

Diverse van deze vlakken betreffen tevens (informele) speelplekken voor kinderen van circa 8 tot 14 jaar, die ook gebruik maken van de groenstroken langs de sportcomplexen en grotere wegen. Bepaalde groenelementen of een specifiek groenbeheer kan de bespeelbaarheid van deze plekken vergroten. Bijvoorbeeld door ook enkele groenblijvers toe te passen of stukken ruigte wat langer te laten staan.

In breidingen en uitbreidingen woongebieden en bedrijventerrein

De uitbreidingen Laarveld, Vrouwenhof / Weert-oost, oostzijde Stramproy, Kampershoek-Noord en de Kempen liggen in de stadsranden c.q. agrarisch gebied. Hierbij gaat het huidige landschap veelal verloren en komt hier een stedelijk landschap met stedelijk groen voor in de plaats. Het verdient aanbeveling de belangrijkste aanwezige groenstructuren en landschappelijke kenmerken te integreren in het nieuwe stedenbouwkundige ontwerp. Daardoor blijven 'aanknopingspunten' naar het omringende landschap behouden en behoud het gebied een zekere authenticiteit en verankering. Ook inbreidingen gaan soms ten koste van groengebieden, zoals sportcomplexen St. Theunis en Leuken.

Recreatiegebieden en zandwingebied

Voor Weert is het bospark IJzeren Man gebied het belangrijkste recreatiegebied, vanwege de diverse recreatieve mogelijkheden voor zowel intensieve (zwemmen, golfen) als extensieve recreatie (wandelen). Het zandwingebied zal op termijn een natuurbestemming met extensieve recreatief medegebruik krijgen.

Bolle akker (Dijkerakker)

De Dijkerakker vormt een groene parel aan de zuidkant van Weert. Dit licht glooiende open gebied met de bebouwing aan de randen is zowel vanuit landschappelijk als vanuit cultuurhistorisch oogpunt zeer waardevol. Omdat het ook nog eens vlak bij het stedelijk gebied gelegen is heeft het daarbij een belangrijke recreatieve waarde. Het staat echter onder druk van verstedelijking.

Landbouwontwikkelingsgebied Tungelroy

In landbouwontwikkelingsgebied (LOG) is uitbreiding en inplaatsing van intensieve veehouderijbedrijven mogelijk. Hiervoor dienen in het LOG duurzame nieuwvestigingsmogelijkheden te worden gerealiseerd, waarbij tevens een landschappelijke en ruimtelijke kwaliteitsimpuls plaats vindt. Het gaat daarbij om zuinig en verantwoord ruimtegebruik met een goede landschappelijke inpassing, waarbij tevens recht wordt gedaan aan specifieke landschappelijke kenmerken. Hiervoor is een ruimtelijk kwaliteitsplan opgesteld (Ruimtelijk Kwaliteitsplan LOG's gemeente Weert en Nederweert, mei 2006),

Sterke punten

- grote aaneengesloten bos- en natuurgebieden (groene mal) op relatief korte afstand van stad en dorpen
- kwalitatief hoogwaardig buitengebied door landschappelijke identiteit en diversiteit
- Bospark IJzeren man als recreatief uitloopegebied
- groene parels met hoge natuur-, landschaps- en recreatieve waarden
- aanwezigheid van sportparken binnen het stedelijke gebied
- Moeselpeel als natuurgebied direct aan de stad

Zwakke punten

- 'groene longen' zijn onvoldoende uitgekristalliseerd en beschermd
- uitbreidingen en inbreidingen soms ten koste van groen en landschap
- rafelige structuur tussen de grotere groene vlakken
- onevenwichtige verdeling stedelijk groen

KANSEN

- bij stadsvernieuwing ruimte claimen voor groen-blaauwe dooradering van de stad
- vergroten gebruikswaarde groenzones en sportparken
- historische elementen benutten om groen en landschap te versterken

- bij vrijkomende agrarische ruimte in stadsrandzones aandacht voor groen met een recreatieve functie (IJzeren Man Zuid en Vrouwenhof)
- kwaliteitsverbetering van (potentiële) groene parels
- in wijken met weinig groen vrijkomende ruimte op sportcomplexen benutten voor parkachtige functies (geen inbreiding), bijvoorbeeld WML terrein

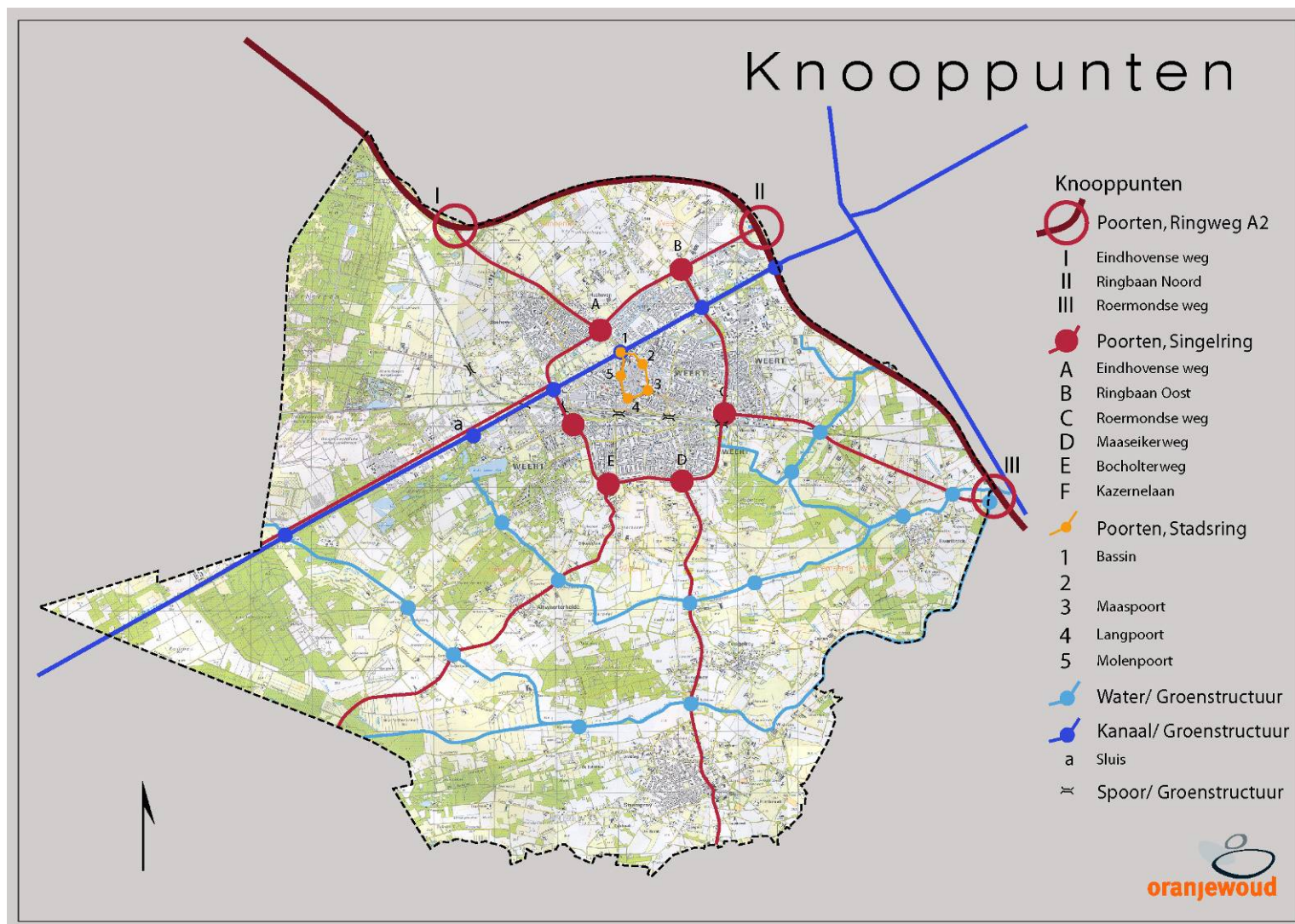
BEDREIGINGEN

- bebouwen van de 'groene longen' (sportlocaties, parken en groenstroken)
- verrommelen van stadsrandzones en linten
- afname gebruikswaarde groene zones als gevolg van stedelijke wateropgave
- verdere aantasting hoogwaardig agrarisch cultuurlandschap door uitbreiding woongebieden en bedrijventerreinen
- puur exploitatietechnisch kijken naar rood en groen

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

4.4 Knooppunten

Naast de hoofdstructuurlijnen en markante vlakken zijn ook een aantal knooppunten dragers van het groene netwerk in de gemeente Weert. Op deze knooppunten kruisen groene en/of landschapsstructuren elkaar.

Entrees

Vanaf de snelweg zijn er 3 entrees naar Weert, een 'groene poort' aan de noordzijde van Weert, een 'rode' entree aan de noord-oostzijde en een 'groene' entree aan de oostzijde. Ook het stationsplein vormt een entree van Weert.

Op de ringweg

De op de ringweg aangegeven kruispunten betreffen belangrijke richtingkeuzen in de hoofdroutes. Belangrijkste knooppunten op Singelring zijn de stadspoorten Bassin, Biest, Maaspoort, Langpoort en Molenpoort. Alle kruispunten op de ring zijn voorzien van een groenaccent, kruispunten A, C, D en E doormiddel van een groenaccent op de rotonde, B en F door middel van een groene inbedding van het kruispunt.

Beekovergangen en bruggen

De bruggen en viaducten over de Zuid-Willemsvaart vormen duidelijke knooppunten en zijn divers van karakter, dit bevordert de oriëntatie. De beekovergangen over de Tungalroysche Beek en Dijkerpeel zijn veel minder markant, rijdende op de hoofdwegen merk je nauwelijks dat je de beekdalen en watergangen kruist.

Spoorwegovergangen of -onderdoorgangen

Punten I en II zijn (architectonisch) markante onderdoorgangen in het centrum van Weert. Punten III en V betreffen tunnels. Punt IV is een gelijkvloerse overgang, waarbij het groen wordt gecontinueerd. Punt VI is een viaduct over het spoor en bij punt VII gaat het spoor over de Zuid-Willemsvaart en de weg.

Sterke punten

- 3 entrees vanaf de snelweg, waarvan 2 met een groene belevingswaarde
- duidelijke groenmarkering bij de belangrijke richtingkeuzen op de ringweg
- markante onderdoorgangen bij het spoor

Zwakke punten

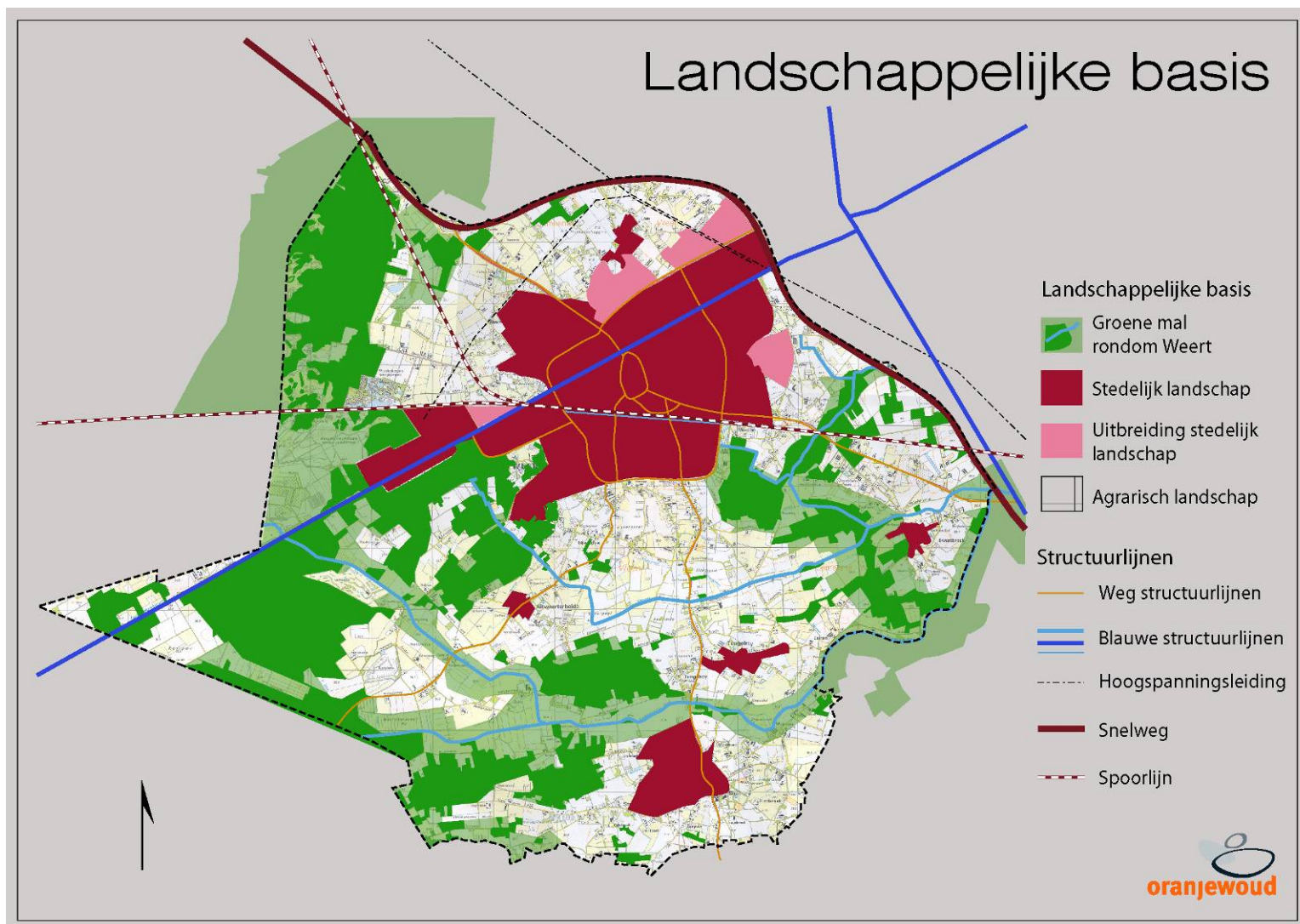
- veel beekovergangen zijn nauwelijks waarneembaar
- onsamenvangende inrichting van rotondes

KANSEN

- beekdalen en beekovergangen beter beleefbaar maken
- herinrichting Singelring met "groene stadspoorten" (Bassin, Biest, Langpoort, Maaspoort en Molenpoort)
- versterken groenfunctie Stationsplein
- herinrichting Bassin door opwaardering verblijfsfunctie
- ontwikkelen recreatieve knooppunten

BEDREIGINGEN

- verdwijnen openheid markante beekovergangen
 - verdwijnen markante spooronderdoorgangen bij aanleg IJzeren Rijn
-

4.5 Landschappelijke basis

In deze paragraaf wordt de landschappelijke basis met de ruimtelijke 3-deling in stedelijk gebied, agrarisch gebied en natuurgebied, toegelicht. Deze vormt de onderlegger voor het groene netwerk, op onderstaande kaart is deze weergegeven.

4.5.1 Stedelijk gebied / Stedelijk Landschap

Het stedelijk landschap bestaat uit het stedelijk gebied van Weert en de kerkdorpen (Laar, Altweeterheide, Tungelroy, Swartbroek en Stramproy). Kenmerkend voor het stedelijke gebied van Weert zijn de centrum- en buitenring, waaraan de meeste woonwijken gelegen zijn. Weert kent een duidelijk stadshart, het gebied binnen de centrumring. De bedrijventerreinen zijn met name gelegen langs de Zuid-Willemsvaart en de spoorlijn. Een aantal sportcomplexen en parken liggen als 'groene longen' in dit stedelijk gebied. Historische gebouwen zoals kerken en molens vormen belangrijke accentpunten.

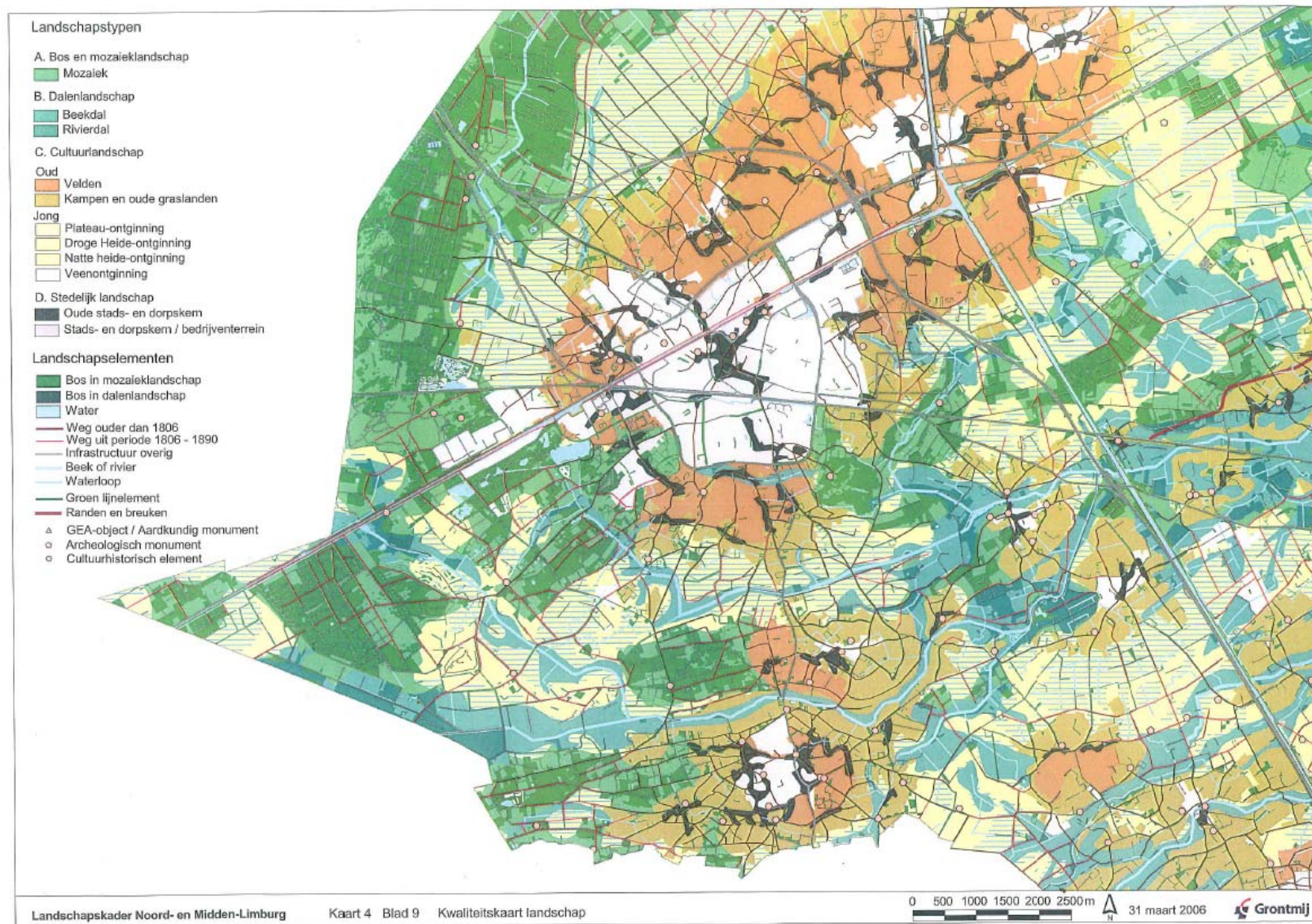
In de dorpen is de relatie met het buitengebied belangrijk voor de belevingswaarde. De kern Laar heeft haar agrarische identiteit deels behouden, maar wordt langzaam opgenomen in het stedelijke landschap van Weert door de ontwikkeling van het woongebied Laarveld en bedrijventerrein Kampershoek-Noord.

De kern Swartbroek ligt ingeklemd tussen de Leukerbeek en Tungelroysche Beek en wordt omgeven door bossen en oude graslanden. Het plein voor de H. Corneliskerk (kruising Ittervoorterweg - Coolenstraat) vormt het centrum van deze kern en is tevens een belangrijk groen accentpunt.

De kern Tungelroy ligt ten oosten van de Tungelerwallen en ligt ingeklemd door de beekdalen van de Tungelroysche Beek (Zuidzijde) en de Dijkkerpeel aan de noordzijde. De provinciale weg N292 scheidt het oostelijk gelegen gehucht 't Torentje van het dorp Tungelroy. Rondom de historisch oude agrarische bebouwing 't Torentje en Tungelroy ligt oud cultuurlandschap bestaande uit velden en oude graslanden. Tungelroy heeft naast de karakteristieke agrarische bebouwing ook meer stedenbouwkundige uitbreidingen doorgemaakt. Het centrum van Tungelroy ligt aan het Barbara plein.

Altweeterheide is de jongste kern en is gesitueerd op de kruising van Bocholterweg - Herenvennenweg / Zoomweg. Het dorp ligt in het jong cultuurlandschap (droge heide-ontginning). Stedenbouwkundige uitbreidingen hebben plaatsgevonden aan de noord- en oostzijde.

De kern Stramproy is gelegen ten zuiden van de Tungelroysche Beek in oud cultuurlandschap bestaande uit velden (oostzijde), kampen en oude graslanden. De kern is met name stedenbouwkundig uitgebreid aan de westzijde van de provinciale weg tussen de oude bebouwingslinten Veldstraat en Julianastraat, het centrum van is gesitueerd aan het kerkplein. Stramproy heeft een uniforme en eenvoudige uitstraling, het groenbeeld wordt hier met name bepaald door het particuliere groen.

4.5.2 **Buitengebied / Agrarisch-cultureel landschap**

Met het buitengebied / agrarisch-cultureel landschap worden de gebieden rondom de stedelijke gebieden en rondom de natuurgebieden bedoeld. Op basis van het 'Landschapskader Noord- en Midden-Limburg' (provincie Limburg / Grontmij, maart 2006) kan het buitengebied van Weert worden onderverdeeld in vier landschapstypen, het bos- en mozaïeklandschap, het beekdallandschap en het oude en jonge cultuurlandschap. Elk landschapstype heeft haar eigen kenmerkende kwaliteiten die vervolgens voor een belangrijk deel ook weer bepalend zijn voor het type groen in dat gebied.

De kaart hiernaast toont deze vier landschapstypen in de gemeente Weert en directe omgeving. Deze kaart geeft niet alleen inzicht in de belangrijkste landschapstypen en bijbehorende landschappelijke kwaliteiten, maar daarnaast zijn ook een aantal landschaps- en structurerende elementen afzonderlijk weergegeven (zoals wegen, waterlopen en lijnvormige groenelementen).

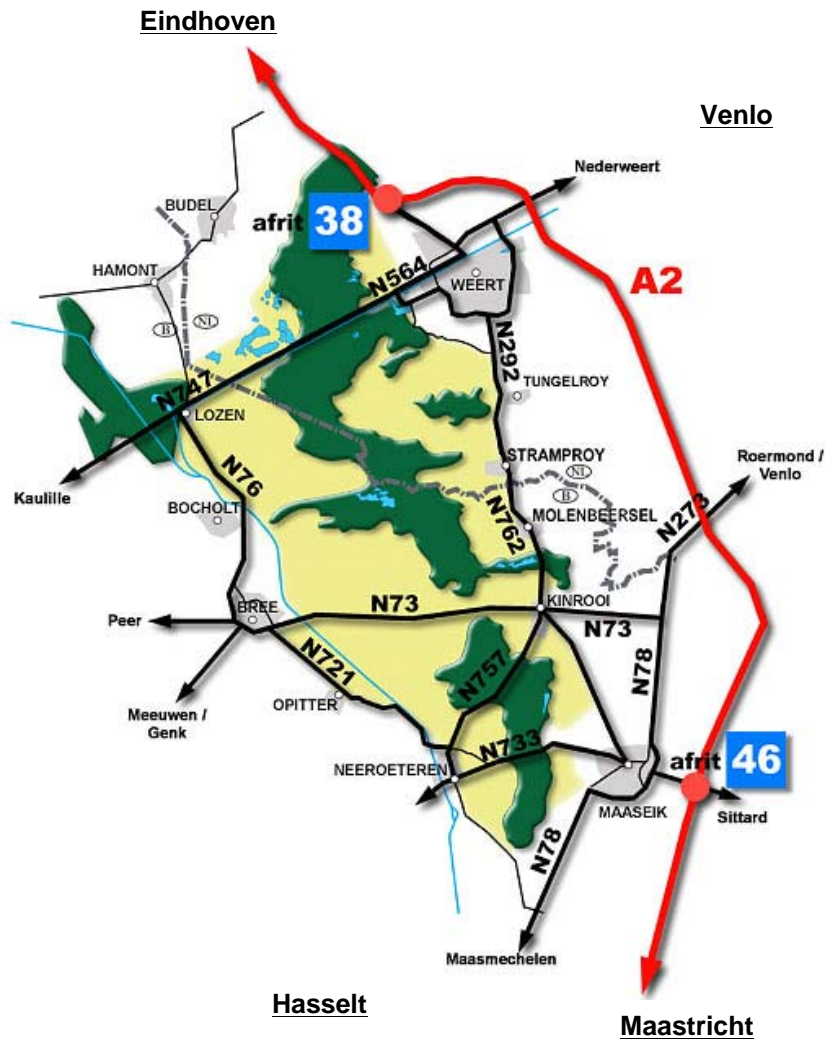
In het 'Landschapskader Noord- en Midden-Limburg' komt naar voren dat de beek- en rivierdalen de hoogste prioriteit krijgt, gevolgd door het bos- en mozaïeklandschap. De reden voor deze prioriteit is de bijzondere belevingswaarde van deze twee landschapstypen.

Landschapskader: Gemeente Weert wil een verdere uitwerking geven aan het landschapskader, mogelijk in de vorm van een Landschapsontwikkelingsplan (LOP).

Het oude cultuurlandschap is hoofdzakelijk rond de kernen gesitueerd, met uitzondering van rond Altweerderheide. Het oude cultuurlandschap is onder te verdelen in velden, kampen en oude graslanden. De velden zijn de oudste bouwlanden en kenmerken zich door een open middengebied met daaromheen bebouwing. De Dijkerakker is een voorbeeld van zo'n oud bouwland. Veel oude bouwlanden staan onder druk van verstedelijking door de nabijheid van bebouwing en kernen. De kampen lijken qua patroon en bodemeigenschappen sterk op de velden, maar zijn veel kleinschaliger. De percelen werden in het verleden omgeven door houtwallen, die echter vaak verloren zijn gegaan. Het jonge cultuurlandschap bestaat uit - voornamelijk droge - heideontginningen met een meer grootschalige landbouwkundige inrichting. Echt grootschalige complexen zijn vanwege de landschappelijke opbouw rondom Weert echter niet aanwezig.

Het beekdallandschap is gelegen langs de Tungelroysche Beek, de Meilossing en de Dijkerpeel. Langs de Dijkerpeel is deze zone zo smal dat deze in het landschap nauwelijks waarneembaar is. Langs de Tungelroysche Beek is het beekdallandschap op verscheidene plaatsen versterkt door middel van natuurontwikkelingsprojecten. De beekdalen hebben een belangrijke structurerende werking in het landschap en spelen tevens een belangrijke rol in de waterhuishouding. Belangrijkste kwaliteiten worden gevormd door de lagere ligging en een verscheidenheid aan gradiënten.

Het bos- en mozaïeklandschap is hoofdzakelijk gelegen op en rond de natuurgebieden. Het kenmerkt zich door beslotenheid, met hier en daar open gebieden in de vorm van heide, bloemrijk grasland, hooiland of kleine akkers. Door de vele overgangen is het ecologisch waardevol en ook visueel-ruimtelijk aantrekkelijk.

4.5.3 Natuurgebieden / Natuurlijk landschap - Groene Mal

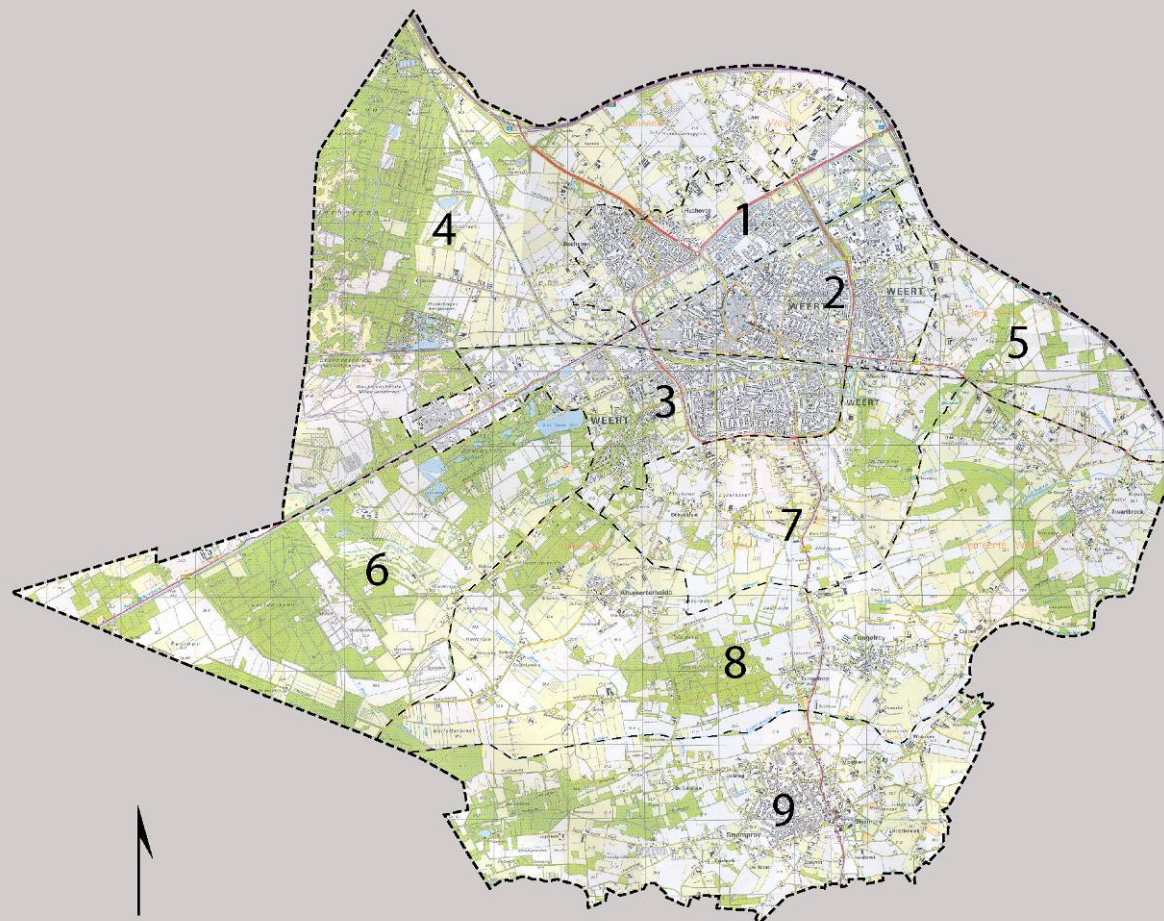
Het natuurlijk landschap / de groene mal rondom Weert wordt gevormd door een aantal natuurgebieden met deels een bovenregionale uitstraling, de Weerterbergen, Boshoverheide, bospark IJzeren Man, Altweerderheide, Laurabossen en Wijffelterbroek aan de westzijde. De Tungelerwallen, Tungelroysche Beek en Stramproysche Heide in het zuiden en de Moeselpeel, Roeventerpeel, Kootspeel en omgeving Swartbroek in het zuidoosten. Al deze gebieden maken onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

Aansluitend op deze gebieden ligt een aantal kleinere percelen die onderdeel uitmaken van de provinciale ontwikkelingszone groen (POG). Rondom de Tungelroysche Beek is een brede zone aangeduid als POG-gebied. Zowel de natuurgebieden aan de westzijde, als de Tungelroysche beek hebben een status als ecologische verbindingzone. Daarnaast zijn de Weerter- en Budelerbergen aangeduid als speciale beschermingszone in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn / Natura2000 gebied, een zwaar beschermde status die het duurzame voortbestaan van de meest bedreigde soorten en habitattypen moet verzekeren.

In regionaal verband maken de natuurgebieden aan de westzijde onderdeel uit van het grensoverschrijdende landschap Kempen-Broek. Zie de kaart op de volgende bladzijde. De west-oost gerichte beekdalen aan de zuidzijde leggen verbindingen met de Maas en omliggende Maasvallei. De rond Weert gelegen dekzandrug strekt zich in noordoostelijke richting verder uit naar Nederweert.

De natuurgebieden vormen belangrijke elementen van de hoofdgroenstructuur en zullen ook als zodanig door de gemeente worden beschermd. De directe zorg voor deze natuurgebieden ligt echter niet bij de gemeente Weert, maar bij de beherende instanties. De gemeente is vanzelfsprekend wel gesprekspartner bij de ontwikkelingen die hier plaats vinden en zal als zodanig het belang van deze gebieden als belangrijke groene dragers met tevens ook een (extensief)recreatieve functie behartigen.

Deelgebieden

Deelgebieden

- Gemeentegrens
- Deelgebiedengrens

- 1 Weert-Noord
- 2 Weert-Midden
- 3 Weert-Zuid
- 4 Laar & Boshoven
- 5 Leuken
- 6 Bospark IJzeren Man & Laurabossen
- 7 Dijkerpeel
- 8 Altweeterheide, Tungelroy & Swartbroek
- 9 Stramproy & omgeving

5 Het partiële groene netwerk

De ruimtelijke beleving en geleding van de wijken wordt bepaald door de stedenbouwkundige opzet en de invulling met groen. De groenstructuur in de wijken en buurten is daarmee van groot belang voor de beleving van het leefklimaat door bewoners. Dit hoofdstuk geeft een typering van de groenstructuren in negen deelgebieden. Als eerste de stad Weert, onderverdeeld in de deelgebieden Noord (1), Midden (2) en Zuid (3). Vervolgens de kleinere (kerk) dorpen met buitengebieden: Laar & Boshoven (noordelijk buitengebied) (4), Leuken & Roeventerpeel (oostelijk buitengebied) (5), bospark IJzeren man & Laurabossen (westelijk buitengebied) (6), Dijkerpeel (Dijkerakker / Moeselpeel) (7), Altweeterheide, Tungelroy & Swartbroek (8) en Stramproy en omgeving (ten zuiden van de Tungelroysche Beek) (9).

Speelplekken - afzonderlijk beleid

Speelplekken hebben een grote relatie met de groenstructuur, enerzijds omdat speelplekken vaak omgeven zijn door groen, anderzijds omdat groen ook speelruimte biedt. In de gemeente Weert zijn circa 130 speelplekken. In deze Kadernota worden ze niet specifiek aangegeven. Hiervoor wordt verwezen naar het Speelruimteplan (2004).

5.1.1 Weert-Noord

Begrenzing

Deelgebied Weert-Noord bestaat uit de wijken Oda, Vrakker, Molenakker, bedrijventerreinen Centrum-Noord en Kampershoek. De zuidelijke begrenzing wordt gevormd door Zuid-Willemsvaart.

De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de groenstructuur langs de Eindhovenseweg, Ringbaan Noord, Ringbaan West en de Zuid-Willemsvaart.

De aansluiting Ringbaan Noord - rijksweg A2 vormt de oostelijke Stadspoort van Weert

Ruimtelijke typering

De stedenbouwkundige ontwikkeling van de wijk Oda/Vrakker dateert vanaf circa 1950 rondom de St. Oda kerk. Het hoogtepunt in de uitbreiding lag tussen 1970-1980 ten westen van de Oda kerk, herkenbaar aan kronkelige wegen, hoge bebouwingsdichtheid en veel kleinschalige groenelementen met bomen. De wijk Vrakker ontstond tussen 1980-1990 en heeft een ruimere opzet. Door de kleinschalige groenopbouw in Oda/Vrakker gaat de groenstructuur langs de wijkontsluitingswegen direct over in het woonomgevingsgroen.

De wijk Molenakker dateert uit de periode 1990-heden. Het kenmerk van deze wijk is bundeling van kleinschalige groenelementen tot een aangesloten wijkpark. Daarnaast zijn, in de meer naar binnen gerichte woonomgeving, fraai en goed onderhouden groenelementen aanwezig (soms met speel functie).

Op bedrijventerrein Kampershoek is een strakke ecologische structuur aanwezig gekoppeld aan de ontsluitingsweg.

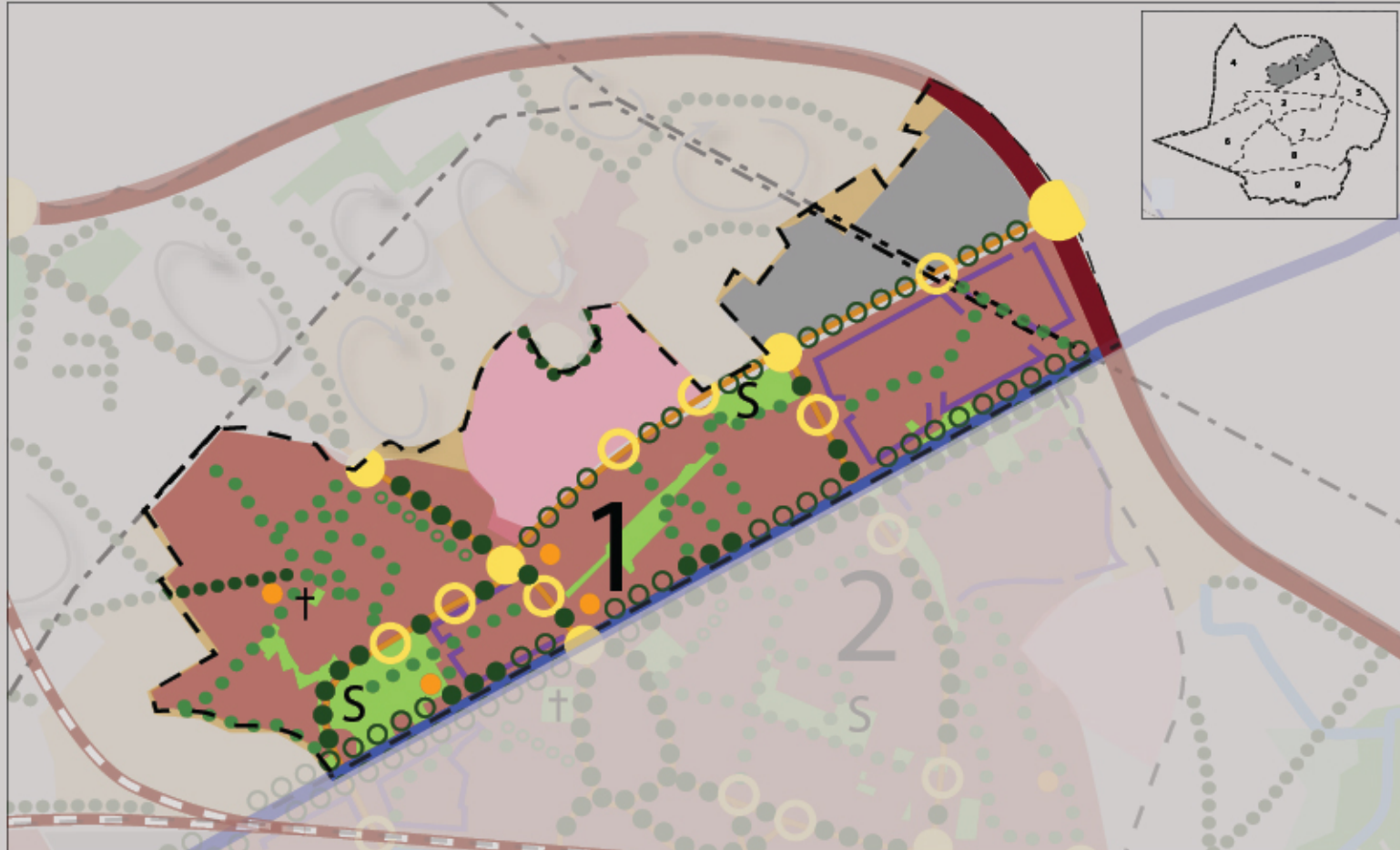
Ontwikkelingen

Ontwikkelingen binnen dit deelgebied zijn de ontwikkelingen van woongebied Laarveld met als thema landelijk wonen en bedrijventerrein Kampershoek Noord. De groenarakteristiek bestaat uit aanwezige boomstructuren, gecombineerd met 5 groene wiggen.

Deze wiggen met diverse natuurlijke invullingen geven vanaf de Ringbaan Noord een doorzicht naar het achterliggende landschap.

Deelgebied 1

Weert-Noord

KWALITEITEN

- karakteristieke bebouwingslinten en clusters Hulshoven / Laarveld
- wijkpark Molenakker met ruime speelgelegenheden
- sterke goed onderhouden groene wijkstructuur Molenakker
- ecologisch groen op bedrijventerrein Kampershoek
- wijkpark Vrakker-West met waterbuffer en speelgelegenheden
- recreatieve aaneenschakeling van groene ruimtes gevormd door sportpark Boshoven, wijkpark Molenakker en sportpark Laarderveld
- aaneengesloten centraal gelegen wijkpark aan Hogerweide in aansluiting op geluidswal

TEKORTKOMINGEN

- te weinig natuurlijke begroeiing in wijkpark Molenakker langs wattergangen omdat niet conform beheerdoelstelling wordt gewerkt
- onduidelijke wijkgroenstructuur Oda/vrakker gaat over in woonomgevingsgroen
- slechte overgang achterzijde Veldbloemstraat naar buitengebied
- beperkte toegankelijkheid van sportparken
- slechte benutting groen langs kanaalzone (parkeren in groen en inrichting voor voetgangers en fietsers)

KANSEN

- natuurlijk beheer wijkpark Molenakker conform doelstelling beeldkwaliteit stedenbouwkundig plan
- versterken groene recreatieve route naar Laar
- versterking groene geleding Zuid-Willemsvaart door herinrichting Noordkade en gedeeltelijk herinrichting Suffolkweg
- versterken karakteristieke bebouwingslinten en clusters door ontwikkeling woongebied Laarveld
- ontwikkeling groenstructuur Ringbaan Noord richting in samenhang met ontwikkeling zichtlocatie A2 (Stadspoort)
- versterken landschappelijke inpassing stadsrand Vrakker
- versterken stedelijk uitloopgebied Vrakker en Boshoven
- bufferzone tussen Laar en uitbreiding Kampershoek-Noord landschappelijk open houden met behoud agrarische cultuurlandschap

BEDREIGINGEN

- teloorgang ecologische groenstructuur bedrijventerrein Kampershoek in zowel omvang als beeldkwaliteit
- verloren gaan van de verbinding tussen wijkpark Molenakker en groene spie Laar- uitbreiding bedrijventerrein Kampershoek-Noord door bebouwen groene long sportpark Laarderveld

leibomen rond kapel

Verliefdenlaantje langs Zuid-Willemsvaart

Sterke groenstructuur Graafschap Hornelaan

Singel t.h.v. Ursulinengarage

Groen langs spoorzone t.h.v. St. Maartenslaan

Singel t.h.v. Hangpoort

Groenewoud: begeleidende boombeplanting

Singel t.h.v. De Biest-neuburg

5.1.2 Weert-Midden

begrenzing

De begrenzing van deelgebied Weert-Midden wordt bepaald door de Zuid-Willemsvaart, de spoorlijn en deelgebied Leuken & Roeventerpeel.

ruimtelijke typering

Weert-Midden heeft een kern van bebouwing tot 1900 binnen de centrumring. De wijk Fatima en de Biest dateren uit de periode 1900-1950. De wijk Groenewoud ontstond in de periode 1950-1970. Een strakke ruime verkavelingsstructuur met hieraan gekoppeld brede wegprofielen met een zware boomstructuur zijn de karakteristieken van deze wijk.

Het oudste gedeelte van de wijk Leuken bevindt zich rondom de Heilige Mathiaskerk. Meer noordelijke wijkdelen dateren uit de periode 1950-1970 en 1970 - 1980.

Groenstructuren worden omgevormd naar bomen in gras waardoor meer eenvormigheid tussen de verschillende wijken ontstaat.

De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de Zuid-Willemsvaart in het noorden, de spoorzone in het zuiden en de Ringbaan Oost. Binnen deze driehoek ligt de centrumring met zijn uitvalswegen en het stadspark (park De Biest), ommetje Biest / Noordervijver, en de groene longen bestaande uit het sportpark St. Louis, het voormalige WML-terrein en andere groene ruimtes.

Ontwikkelingen

Aan de oostzijde van Leuken is de buurt Vrouwenhof in ontwikkeling. De sporthal en omgeving is bestemd voor nieuw woongebied. Verder zullen aan de zuidzijde van dit deelgebied veranderingen gaan plaats vinden wanneer gekozen wordt voor ontwikkeling van de IJzeren Rijn over het historische tracé.

Deelgebied 2

Weert-Midden

KWALITEITEN

- centrum: herkenbare uitstraling door uniform materiaalgebruik en enkele beeldbepalende bomen
- Groenewoud: groene long (sportpark St. Louis) en zware boombeplanting langs brede straatprofielen
- karakteristieke groeninrichting Heiligenbuurt
- groene buitenruimte Klooster Biest en hospice Doolhofstraat
- Urselinenhof als groene oase in de binnenstad
- ecologisch groen langs de Ringbaan Oost
- wijkgroen Noordervijver als buffer tussen industrie- en woongebied
- Verliefdenlaantje langs de Zuid-Willemsvaart
- stadsbegraafplaats Fatima
- noordelijke groene spoorzone
- sterke groenstructuur op bedrijventerrein (Graafschap Hornelaan)
- herkenbare boomstructuur wijkontsluitingsweg in Leuken

TEKORTKOMINGEN

- tekort aan kwalitatief groene verblijfsruimten binnenstad. dit onder andere in relatie met verdere ontwikkeling woonfunctie binnenstad
- ruimtelijke en groene beeldkwaliteit Roermondseweg niet in overeenstemming met de functie van de weg
- harde overgang stad-landschap oostelijke wijkrand Leuken
- geen relatie Stadspark - Biest -Hospice - Noordervijver via water en groen
- ontbreken van voldoende wijkgroen
- centrumring zonder monumentaal karakter (parkachtige inrichting middenberm)

KANSEN

- groene ruimte met een wijkfunctie behouden bij het bebouwen van voormalig sportpark
- aan elkaar knopen van groene gebruiksruimtes langs Zuid-Willemsvaart en groen in de wijken
- versterken groenstructuur centrumring en stadspoorten
- goede landschappelijke inpassing woongebied Vrouwenhof
- WML terrein als groene schakel richting centrum
- ontwikkeling van de drie polen in de binnenstad (Bassin, Stadspark e.o. en Stationsplein)
- versterken groenzone Kanaalzone I door revitalisering bedrijventerrein (in uitvoering)
- ontwikkeling buitensportaccommodatie in de sport- en recreatiezone van Vrouwenhof
- herontwikkeling bedrijventerrein Roermondseweg Zuid e.o. tot PDV-locatie (Perifere Detailhandel Voorziening)
- ontwikkeling Kloostertuin Maasstraat
- verdere uitbreiding Urselinenhof met stadstuin
- versterken groene geleiding Zuid Willemsvaart door herinrichting gedeelte Industriekade
- versterken groen kern Fatima
- ontwikkelen wijkgroen Leuken Oost
- Ontwikkeling voormalig schoolterrein Biest (in groene zetting)

BEDREIGINGEN

- beeldkwaliteit ontstaansgeschiedenis van de verschillende wijken wordt genivelleerd door omvorming van beplanting naar blokgroen en gras.
- zoekgebied LOG direct naast oostelijke wijkrand Leuken
- groene long sportpark Leuken wordt op korte termijn bebouwd

Historische groenstructuur Kazernelaan

Wijkpark Graswinkel

Kunst bij Bisschoppelijk College

Ringbaan-Oost

Parklaan met boombegeleiding

Gekandalaberde Platanen St. Josefslaan

Groene zone tussen Willemshof en Ringbaan-Zuid

Zware boomstructuur in middenberm Beeren-donckstraat

5.1.3 Weert-Zuid

begrenzing

De begrenzing van deelgebied Weert-Zuid wordt gevormd door de spoorlijn, Ringbaan Zuid, deelgebied Dijkerpeel en deelgebied bospark IJzeren man & Laurabossen.

ruimtelijke typering

In Weert Zuid ontstond de eerste stedenbouwkundige verdichting langs historische wegen als de Maaseikerweg en de Kerkstraat. Vervolgens ontstonden de wijken Keent (1930-1960) en Moesel (1960-1970). De groenkenarakteristiek van de wijk Keent, gerelateerd aan de bebouwingkenarakteristiek van gestapelde woningbouw (St. Joseflaan, Dries), wordt uitgehold door omvorming van beplanting naar gras.

De wijk Moesel heeft een strak ruim opgezet verkavelingspatroon van rijtjeswoningen, 2 onder 1 kap woningen en vrije sector bouw. De groenkenarakteristiek kan worden getypeerd als veel bomen langs de straten met af en toe een groene spie.

Ten oosten van de Maaseikerweg werd tussen 1980 - 1990 de wijk Graswinkel ontwikkeld. De groenkenarakteristiek van deze wijk bestaat uit een centraal gelegen wijkpark met aan de noordzijde groene hoven en aan de zuidzijde een uniform ingerichte wijk. Oriëntatie is hier moeilijk. Het bungalowpark dateert uit de periode 1950-1970 en deze ontwikkeling zette tot circa 1980 door. De groenkenarakteristiek uit zich in "boswonen".

De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de zuidzijde van het spoortalud, de Ringbanen Zuid en West en doorgaande wegen als Kazernelaan, Sint Jozeflaan en Maaseikerweg. Daarnaast zijn er groene longen gevormd door sportpark St. Theunis, volkstuincomplex Lamershof, Wilhelmina '08 en Graswinkel en de grotere groengebieden als bospark IJzeren Man, Openluchttheater Lichtenberg, het Bisschoppelijk College en KMS Van Hornekazerne.

Deelgebied 3

Weert-Zuid

KWALITEITEN

- groenkaracteristiek Dries, St. Jozefslaen en Alphons Boostenstraat
- aan de westzijde aanwezigheid stedelijk groen (Tuinpark Lamershof, Sportpark St. Theunis, Lichtenberg e.o en voorportaal IJzeren Man) als buffer tussen het stedelijk gebied en buitengebied
- aan de oostzijde aansluiting natuur op stedelijk gebied (Moeselpeel)

- boswonen in bungalowpark
- ruime groene woonwijk Moesel met veel bomen in woonstraten
- groene aantrekkelijke woonwijk Graswinkel met veel langzaamverkeersroutes naar het buitengebied

TEKORTKOMINGEN

- structureel te weinig gebruiksgroen in wijken Keent en Moesel

- Visie op omvorming groen in relatie tot stedenbouwkundige identiteit ontbreekt
- harde overgang Moesel en Keent aan Ringbaan Zuid

KANSEN

- herontwikkeling sportpark St. Theunis met mogelijkheden voor meer groenbeleving, zichtlocaties vanaf Ringbaan -West
- ontwikkeling duurzame groene ruimte in relatie met IJzerenmangebied / complex Lichtenberg op vrijkomen terreinen Bisschoppelijk College en stichting St. Jozef
- opwaardering groenkwaliteit en kwantiteit Keent in project "Keent kiest Kwaliteit"
- water , ecologische en recreatieve groenontwikkeling op noordelijke begrenzing van de wijk
- landschappelijke opwaardering zuidelijke stadsrand voor groen en recreatief medegebruik

BEDREIGINGEN

- uitbreiding KMS Van Hornekazerne in groene zone Kazernelaan
- bebouwen groene long Wilhelmina '08 in het kader van de spoorzone ontwikkeling
- ontwikkeling IJzeren Rijn in spoorzone heeft invloed op huidige groenkwaliteit spoortaluds en oost-west waterverbinding
- steeds meer 'intratuin-tuinen' in het bungalowpark gaat ten koste van het boswonen

Wegkapel Boeketweg

Historische bebouwing/ groenstructuur Gertrudisstraat

Westelijke stadsrand Vrakker

Heugterbroekdijk

Neelenweg

Sint Sebastiaanskapelstraat: open zicht naar A2 en Nederweert

Paardenhouderij

Heerweg: zicht op bedrijventerrein Kampershoek

5.1.4 Laar & Boshoven (noordelijk buitengebied)

begrenzing

Deelgebied Laar/Boshoven is gelegen aan de noordzijde van Weert en wordt begrensd door Rijksweg A2 in het noorden, het bosgebied Weerterbergen in het westen en deelgebied Weert-Noord in het zuiden.

ruimtelijke typering

De dorpen Laar en Boshoven liggen op een dekzandrug. Rondom de gehuchten liggen bolle akkers. Laar en Boshoven hebben hun agrarische identiteit deels behouden maar worden langzaam opgenomen in het stedelijk landschap. De aansluiting Eindhovenseweg - A2 vormt de meest noordelijke groene Stadspoort van de kern Weert.

De relatie met de hoofdgroenstructuur in Laar omvat de toegangsweg Laarderweg naar het dorp en de centrale as Aldenheerd tot aan de H.H.Hiëronymus en Antonius kerk.

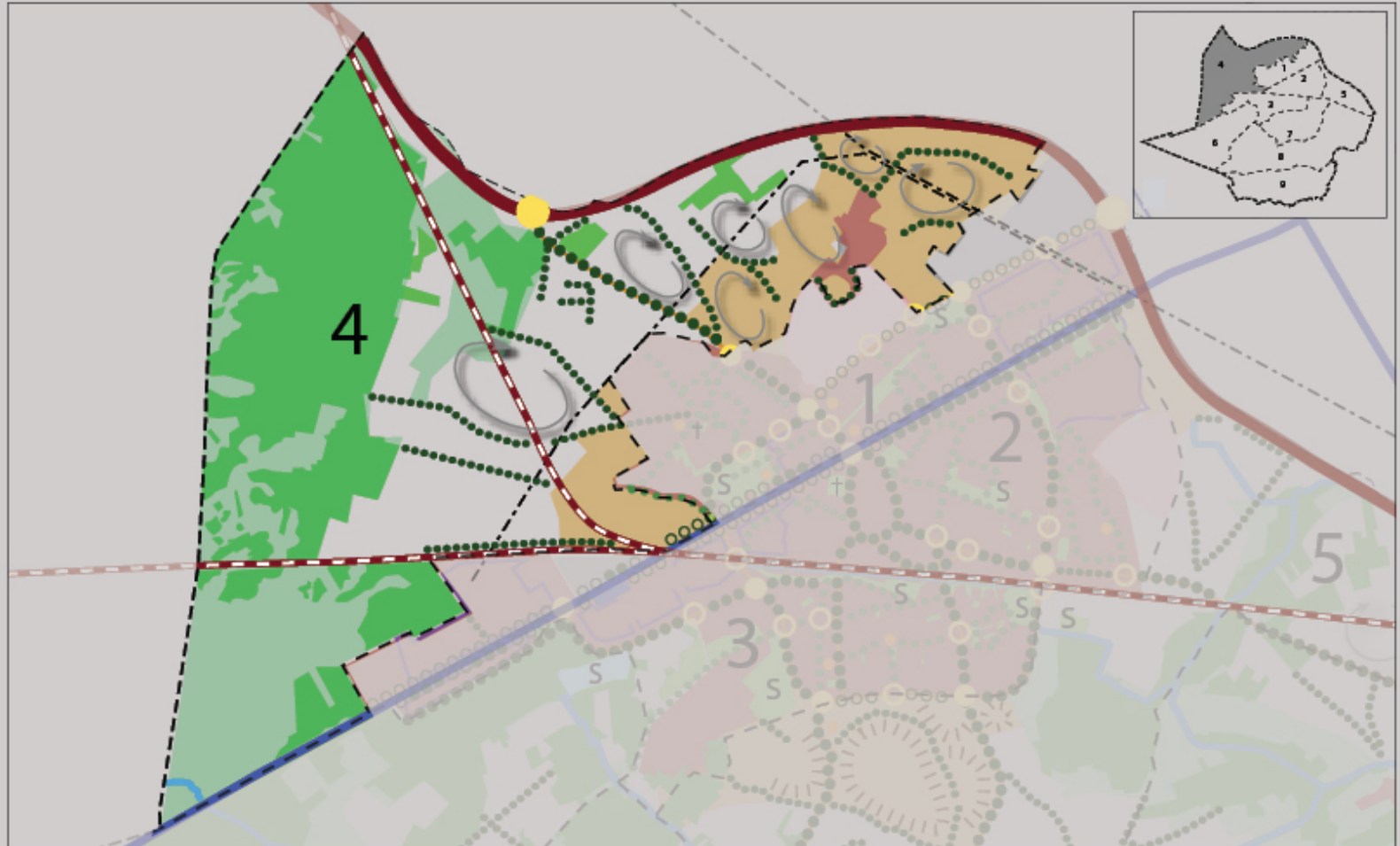
ontwikkelingen

In het streekplan POL 2006 is dit gehele deelgebied aangeduid als stedelijke ontwikkelingszone (P8). Deze zones bieden allereerst plaats aan mensgerichte natuur om een deel van de stedelijke recreatiedruk op te vangen. Ze kunnen echter ook ruimte bieden aan (verdere) stadsuitbreiding.

Tussen de uitbreidingen Laarveld en Kampershoek-Noord is een ruimtelijke buffer voorzien.

Deelgebied 4

Laar & Boshoven

KWALITEITEN

- agrarische identiteit kerkdorp Laar is nog geheel behouden
- akker en cultuurhistorische bebouwing Gertrudisstraat/ Schonkenweg / Rietstraat, Hulshoverweg, St. Donatuskapel en Maasenweg
- het landelijk karakter van het wegenpatroon is grotendeels behouden
- agrarisch landschap met recreatieve doorgangsfunctie vanuit Weert-Noord langs radiaal wegpatroon
- grote noord-zuid gerichte open ruimtes
- kleinschaligheid rondom kernen Laar en Boshoven en stadsrand Vrakker

TEKORTKOMINGEN

- onvoldoende landschappelijke afronding noordelijke en westelijke wijk-rand Vrakker
- ontbreken van een recreatieve oost-west structuur langs de A2
- geen landschappelijke relatie tussen Laar en het Weerterbos door barrièrewerking A2
- aantasting oorspronkelijk agrarisch cultuurlandschap door het verdwijnen van karakteristieke landschapselementen

KANSEN

- landschappelijke en ecologische opwaardering buitengebied Laar door uitvoering Dorpsontwikkelingsplan (DOP)
- versterken groene identiteit dorpskern Laar en opknappen Schans en herinrichting directe omgeving (DOP)
- Sanering bedrijventerrein Honeywell Kempenweg en bestemmen als natuurgebied
- ontwikkelen van een groen- en landschapsvisie binnen aanduiding P8
- op dekzandrug stimuleren erfbeplanting en versterken groenstructuur langs radialen (P8 + DOP)
- behoud groene wig tussen uitbreiding Laarveld en bedrijventerrein Kampershoek-Noord als groene open corridor naar buitengebied
- goede landschappelijke inpassing paardenhouderij bedrijven in gebied ten oosten van spoorlijn door verdere ontwikkelingsmogelijkheden
- verbeteren landschappelijke afronding noordelijke en westelijke wijk-rand Vrakker

BEDREIGINGEN

- verdichting agrarisch landschap met woningen op velden/ kampen
- aantasting historische lintbebouwing, als gevolg van stedelijke uitbreiding en uitbreiding bedrijventerrein Kampershoek-Noord
- aantasting identiteit Laar door verdichting woongebied Laarveld

Zandpad Schoordijk, één van de laatste zandpaden in Weert

Schoorweg enkelzijdige bomenrij, open zicht op Rijksweg A2

5.1.5 Leuken & Roeventerpeel (oostelijk buitengebied)

begrenzing

Deelgebied Leuken & Roeventerpeel is gelegen aan de oostzijde van deelgebied Weert-Midden tussen Rijksweg A2, bedrijventerrein Leuken Noord en de Roermondseweg.

ruimtelijke typering

Het gebied is een tussengebied tussen spoorlijn en rijksweg A2 en de wijk Leuken met hoofdzakelijk agrarische- en boomteelt functie, afwisselend met restanten peelmoeras en woonclusters.

De relatie met de hoofdgroenstructuur in Leuken - Roeventerpeel omvat de toegangsweg Roermondseweg en de natuurgebieden langs de Leukerbeek.

In de noordoost hoek grenst het aan de Stadspoort Ringbaan noord en in het zuiden aan de stadspoort Roermondseweg.

Deelgebied 5

Leuken

KWALITEITEN

- open agrarisch landschap met recreatieve uitlooptechniek vanuit Weert-Oost
- historische agrarisch verkavelingspatroon ten zuidoosten van bedrijventerrein Leuken-Noord
- natuurgebied Roeventerpeel langs ecologische verbindingzone Leukerbeek en diverse bosgebieden
- laatste restanten van echte zandwegen
- agrarisch open landschap

TEKORTKOMINGEN

- ontbreken van voldoende recreatieve uitlooptechnieken direct vanuit woonwijk Leuken
- slechte landschappelijke inpassing randen bedrijventerrein en agrarische bebouwing

KANSEN

- in zoekgebied projectvestiging agrarische bedrijven (LOG's) aandacht voor verbeteren landschappelijke inpassing agrarische bedrijven als tegenprestatie voor verdere schaalvergroting
- versterken natuur- en landschapswaarden door uitvoering natuurontwikkelingsproject Schoorkuilen
- herstel oorspronkelijk Kampenlandschap tussen stedelijk gebied en Roeventerpeel (buitengebied Vrouwenhof) inclusief recreatief uitloopgebied

BEDREIGINGEN

- verdichting agrarisch landschap door nieuw vestiging agrarische bedrijven
 - aantasting historische lintbebouwing, bijvoorbeeld als gevolg van uitbreiding bedrijventerrein Leuken-Noord
 - verrommeling langs Roermondseweg door (illegale) bedrijvigheid en slechte landschappelijke inpassing hiervan
-

Eikenwallen ten noorden van voormalige stortplaats

Voormalige vuilstort

Agrarisch landschap Heijhuisweg

Zicht op bosgebied NRG / IJzeren Man

5.1.6 *Bospark IJzeren Man & Laurabossen (westelijk buitengebied)*

begrenzing

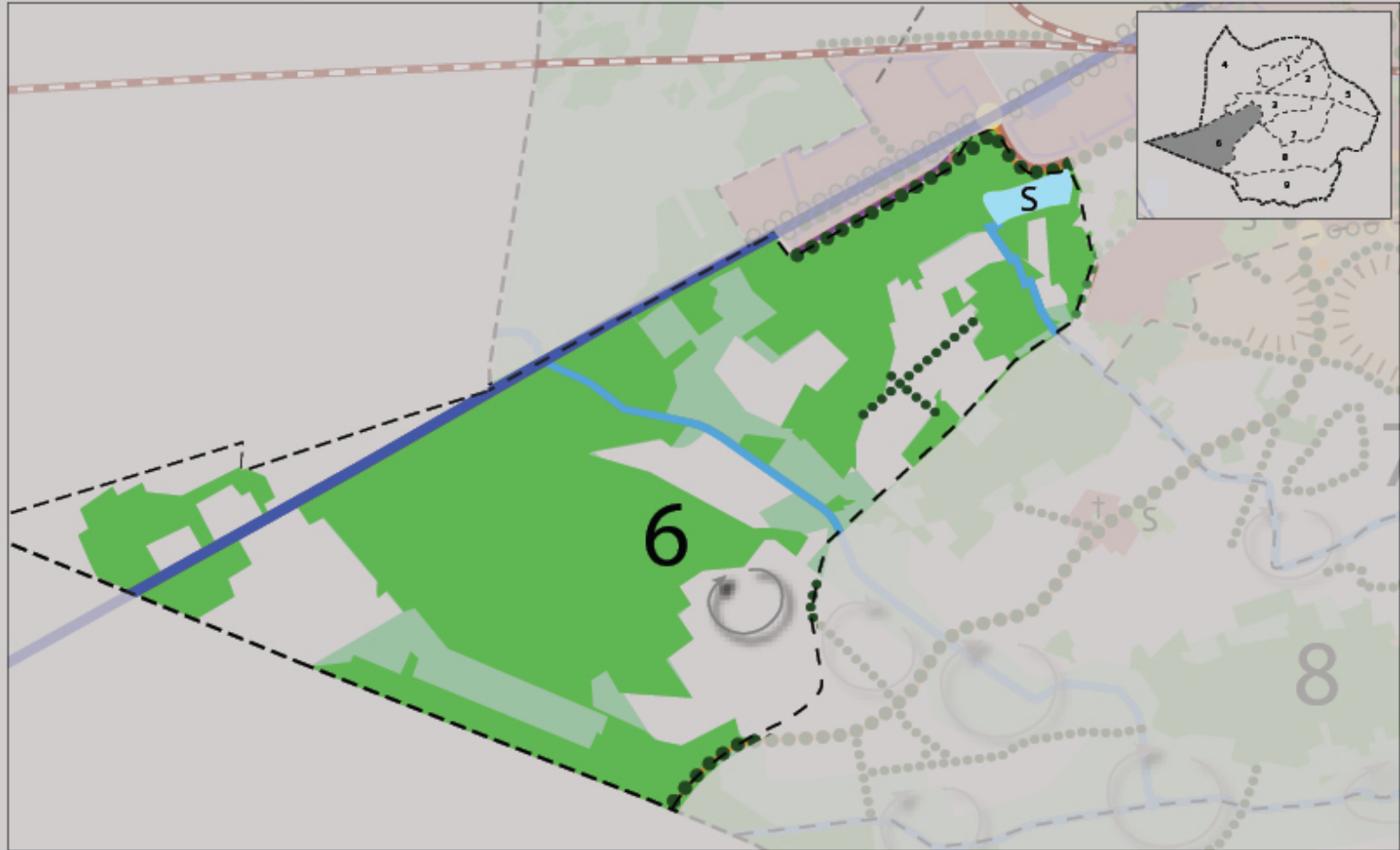
Deelgebied bospark IJzeren Man & Laurabossen wordt begrensd door de Zuid-Willemsvaart in het noorden, deelgebieden Altweerderheide/Tungelroy/Swartbroek in het zuiden en Weert Midden in het oosten. De westelijke begrenzing wordt gevormd door de gemeentegrens.

ruimtelijke typering

Het deelgebied bestaat voor het grootste gedeelte uit recreatief aantrekkelijk bos- en mozaïeklandschap met daartussen jonge open heideontginningsgebieden. Het deelgebied wordt doorsneden door de Tungelroysche Beek met natuurontwikkeling. Belangrijke punten in het gebied zijn de golfbaan, de Centrale Zandwinlocatie Weert (CZW) en een voormalige stortplaats

Deelgebied 6

Bospark IJzeren Man & Laurabossen

KWALITEITEN

- in het landschap herkenbaar beekdal bovenloop Tungelroysche Beek
- Bospark IJzeren Man als recreatief uitloopegebied op relatief korte afstand van het stedelijk gebied
- hoge natuurwaarden in kanaalzone en Kruispeel
- educatief bezoekerscentrum in Bospark IJzeren Man
- recreatief landschap met boscomplexen afgewisseld met open agrarische ruimtes
- openheid jonge droge en natte heide-ontginningsgebieden
- kleinschalig coulissen landschap (groene kamers) ten zuiden van Bospark IJzeren Man

TEKORTKOMINGEN

- slechte landschappelijke inpassing bedrijventerrein Lozerweg
- éénzijdige samenstelling bosvegetatie

KANSEN

- recreatieve en ecologische verbinding Weerterbergen en Laurabossen
- openstelling heringerichte stortplaats Delbroek voor recreatief medegebruik
- als gevolg van natuurcompensatie functieverandering van intensieve agrarische gronden naar een bos- en natuurbestemming
- uitbreiding natuurontwikkelingsgebied na herinrichting Centrale Zandwinning Weert (CZW) met extensief recreatief medegebruik
- uitbreiding natuur- en bosgebied als gevolg bedrijfsverplaatsing Straalbedrijf Cuijpers
- door uitbreiding golfterrein betere landschappelijke inpassing en recreatief medegebruik van de huidige accommodatie
- beheer bos- en natuurgebieden afstemmen op omvorming naaldbossen naar oorspronkelijke vegetatie
- door gebiedsgerichte aanpak ontwikkelen monumentaal landschap (landgoedontwikkeling / rood voor groen projecten) ten zuiden van bospark IJzeren Man

BEDREIGINGEN

- verdere uitbreiding van de zandwinning
- intensivering Militair oefenterrein Kruispeel
- verrommeling bedrijventerrein langs de Lozerweg

Dijkerpeel

Bocholterweg

Zicht vanaf Keenterstraat op zuidelijke stadsrand

Intensieve Veehouderij-schuren langs rand Dijkerakker

Oostelijke rand Dijkerakker (Keenterstraat)

5.1.7 Dijkerpeel (Dijkerakker / Moeselpeel)

begrenzing

Deelgebied Dijkerakker wordt in het noorden begrensd door de zuidelijke stadsrand langs de Ringbaan Zuid (Deelgebied Weert Zuid) en de Dijkerpeel in het zuiden (Deelgebied Altweerderheide/Tungelroy/ Swartbroek). Binnen het deelgebied ligt het (zoekgebied) landbouwontwikkelingsgebied (LOG) Tungelroy aan de Dijkerstraat.

ruimtelijke typering

De Dijkerakker en naast gelegen akkers zijn mooie voorbeelden van cultuurhistorisch waardevolle kransakkers met kronkelig wegpatroon. De Dijkerakker maakt deel uit van het oude cultuurlandschap met velden, gelegen op de dekzandrug met als ruimtelijk kenmerk open bolle akker met groene en rode verdichting aan de randen. Aan de zuidrand van de Dijkerakker grenzen de kampen en oude graslanden richting Dijkerpeel. De Dijkerpeel is gelegen in het jonge natte heide-ontginningslandschap.

De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de lineaire boombeplanting van de Maaseikerweg en de Bocholterweg, de natuurgebieden Moeselpeel en Kootspeel en de boombeplanting langs de Keenterstraat / Dijkerstraat .

Deelgebied 7

Dijkerpeel

KWALITEITEN

- landgoedontwikkeling Gebleekte Steeg als versterking robuuste verbinding tussen Moeselpeel en Kootspeel
- cultuurhistorische- en landschappelijke waarden linten Keenterstraat en Dijkerstraat
- aanwezigheid oorspronkelijk kronkelig wegenpatroon met bijbehorende landschapselementen
- kleinschalig landschap met belangrijke recreatieve en cultuurhistorische waarde
- aanwezigheid van cultuurhistorische relictten zoals schans, molen en kransakkers
- openheid op kransakkers en dichte randen met groen en bebouwing

TEKORTKOMINGEN

- agrarische bebouwing op Dijkerakker
- beperkte landschappelijke inpassing agrarische - en overige bedrijven

KANSEN

- verbeteren landschapskwaliteit zuidelijke stadsrandzone door ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden
- betere landschappelijke inpassing bestaande bedrijven en nieuwe bedrijven binnen het LOG Tungalroy en langs randen kransakkers
- bedrijfsverplaatsing / beëindiging nertsenfokkerij Gebleekte Steeg en functieverandering naar natuur
- Ontwikkeling kleinschalige recreatief aantrekkelijke ecologische verbindingzone langs Dijkerpeel
- ontwikkeling landschappelijk recreatief uitloopgebied west- en zuidflank Weert tussen ringbaan Zuid en Keenterstraat. Plaatsing van kleinschalig agrarisch gebonden bedrijfsvoering en/of manege in dit gebied.
- MER tracékeuze Roermondseweg/N280

BEDREIGINGEN

- meer burgers met ruimtebehoefte in buitengebied (bv buitenbakken , diverse hekwerken met paarden geeft verrommeling van het landschap)
- verlies van belangrijke doorzichten vanaf de Keenterstraat op de Dijkerakker als gevolg van verdichting
- risico van bedrijfsvergroting rondom de kleine kransakker ten westen van de Maaseikerweg (= verwevingsgebied zonder bovengrens bouwkael)
- verdere aantasting oorspronkelijk kleinschalig agrarisch cultuurlandschap door schaalvergroting landbouwbedrijven

Swartbroek: Pelgrimsheideweg

Stenig centrumgebied Tungelroy

Stenig centrum Swartbroek

Altweerterheide: Breed straatprofiel zonder groene begeleiding

Tungelror: Historisch waardevol gehucht Op 't Torentje

Altweerterheide: Bocholterweg in dorp met enkelzijdige boombeplanting

Gekanaliseerde waterloop (Raam)

5.1.8 Altweerderheide, Tungelroy & Swartbroek

begrenzing

Deelgebied Altweerderheide, Tungelroy en Swartbroek wordt begrensd door de Laurabossen in het westen, de Dijkerpeel in het noorden, de ecologische verbindingzone Tungelroysche Beek in het zuidoosten en de Roermondseweg in het oosten.

ruimtelijke typering

Altweerderheide is gesitueerd in een jong heide-ontginningslandschap. Grote open agrarische ruimtes en strakke lineaire wegbeplanting vormen het ruimtelijk beeld.

Het landschap rondom Tungelroy behoort tot het oude cultuurlandschap met velden, kampen en oude graslanden. De kampen hebben een open waardevolle structuur.

De hoofdgroenstructuur van Altweerderheide wordt gevormd door boombeplanting van de doorgaande Bocholterweg en de Herenvennenweg. Het centrum van de kern ligt ter hoogte van de kruising Herenvennenweg en Bocholterweg. Belangrijk vlakelement is het sportpark Op den Das. Ten noorden van het dorp ligt het boscomplex Altweerderheide dat noordelijker aansluit op het bospark IJzeren Man.

De hoofdgroenstructuur van Tungelroy omvat de lineaire boombeplanting langs de toegangswegen, de Dorpsstraat en het sportcomplex 't Veldje. Het Sint Barbara plein is het middelpunt (accent-) punt van het dorp. Tungelroy en het gehucht Op 't Torentje worden doorsneden door de provinciale weg Weert-Stramproy.

In het buitengebied wordt de relatie met de hoofdgroenstructuur gevormd door het bosgebied Tungelerwallen, gelegen op een landduin, en de ecologische verbindingzone Tungelroysche Beek.

Belangrijke blauwe accentpunten vormen de kruisingen van de Dijkerpeel en Tungelroysche beek met de Provinciale weg N292 en de Bocholterweg.

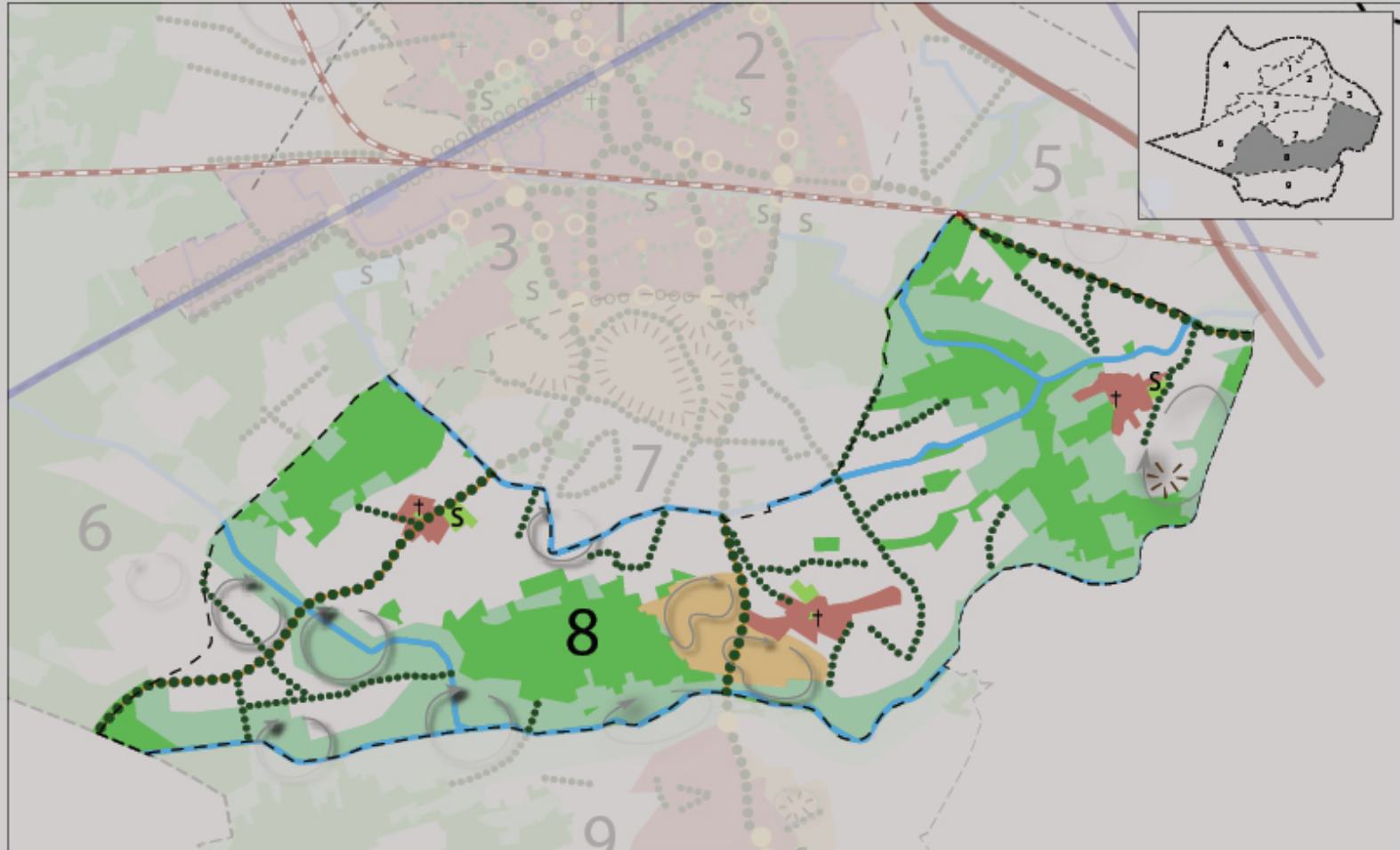
Swartbroek ligt in de spie van de Tungelroysche beek en de Leukerbeek. Het landschap rondom Swartbroek is oud cultuurlandschap met kampen en oude graslanden. De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de ecologische verbindingzone tussen Leukerbeek en Tungelroysche beek, het Laag broek en Heijkers broek.

In het dorp vormt het sportpark Coolenstraat een groot groengebied van formaat

Groene lijnen in het buitengebied zijn de spoorzone en de boombeplanting langs de Roermondseweg. Accentpunt binnen de hoofdgroenstructuur zijn het plein voor de H. Corneliskerk (kruising Coolenstraat / Ittervoorterweg). Belangrijke blauwe accentpunten vormen de kruisingen Leukerbeek / Ittervoorterweg en Leukerbeek / Roermondseweg.

Deelgebied 8

Altweeterheide, Tungelroy & Swartbroek

KWALITEITEN

- natuurontwikkelingsgebied Ellerschans
- beekdal Tungelroysche Beek
- gevarieerd landschap rondom Swartbroek met eigen identiteit

- uitgestrekt stiltegebied tussen de dorpen Altweeterheide, Stramproy-west, Tungelroy en Swartbroek
- grootschalige natuurontwikkeling tussen Swartbroek en Tungelroy
- landelijke ligging dorpskernen
- open ruimtes ten noorden en westen van cultuurhistorisch waardevolle gehucht Op 't Torentje
- bosgebied Tungelerwallen en ecologische verbindingzone Tungelroyse-beek
- goede landschappelijke inpassing dorpsranden Tungelroy

TEKORTKOMINGEN

- geen aantrekkelijk dorpsplein Tungelroy
- glastuinbouw in het beekdal Tungelroyse beek, omgeving Castert
- beperkte recreatieve ontsluiting van het gebied tussen de Spechtenbaan, Breijbaan, Roukespeel en de noordzijde van het kerkdorp Tungelroy
- beperkte landschappelijke inpassing bestaande agrarische bedrijven

- harde overgang dorpsranden kerkdorp Altweeterheide

KANSEN

- behoud/versterken groenstructuur langs wegen

- ontwikkeling ecologische verbindingzone Tungelroysche beek tot aan de Raam
- ontwikkeling landgoederenzone langs Heyhuisweg op voldoende afstand Tungelroysche beek
- versterken landschap en recreatieve mogelijkheden in bufferzone tussen kerkdorp Tungelroy en het LOG Tungelroy
- herinrichting dorpskern Tungelroy inclusief St. Barbaraplein
- kwaliteitsverbetering landschap door verplaatsing agrarische bedrijven in het gebied naar LOG Tungelroy
- omvorming Tungeler Wallen naar een gevarieerd loofhoutbos, met behoud van stuifduinen
- uitbreiding natuurontwikkeling omgeving Wijffelterbroek en De Raam met behoud van het open karakter
- ontwikkeling van een groene verbinding tussen de bosgebieden Altweeterheide en de Tungelerwallen
- herinrichting Tungelroysche Beek derde en vierde fase

BEDREIGINGEN

- verdichting met agrarische bebouwing van de beekdalzone Dijkerpeel (LOG's)
- verdroging natuurgebieden als gevolg drooglegging voor landbouwgronden
- het verdwijnen van houtwallen in het agrarische gebied rondom Tungeler Wallen, als gevolg van de schaalvergroting landbouw

Centrum Stramproy

Stenige Woonstraat zonder groene begeleiding

Recreatie in het centrum van Stramproy

Woonstraat zonder groene begeleiding

Zicht op dorpsrand Stramproy

Molen Van Nijs/ De Nijverheid

Tungelroysche Beek

Groenzone langs de Prinses Beatrixstraat

5.1.9 Stramproy en omgeving (ten zuiden van Tungelroysche Beek)

begrenzing

Deelgebied Stramproy omvat het agrarisch en natuurgebied ten zuiden van de ecologische verbindingzone Tungelroysche beek in het noorden en de gemeentegrens van Weert in het zuiden. Centraal in het deelgebied ligt de kern Stramproy.

ruimtelijke typering

Deelgebied Stramproy is gesitueerd ten zuiden van de Tungelroysche beek op de dekzandvlakte. De oude cultuurgronden (kampen en oude graslanden) strekken zich uit tot aan de beek en liggen als een cirkel rondom het dorp. Stramproy is ontstaan uit een samensmelting van kleine gehuchten en lintbebouwing. De bosgebieden Areven, Stramproyse heide en grensoverschrijdend natuureservaat Stramprooierbroek liggen met name op de landduinen en dekzandvlakte.

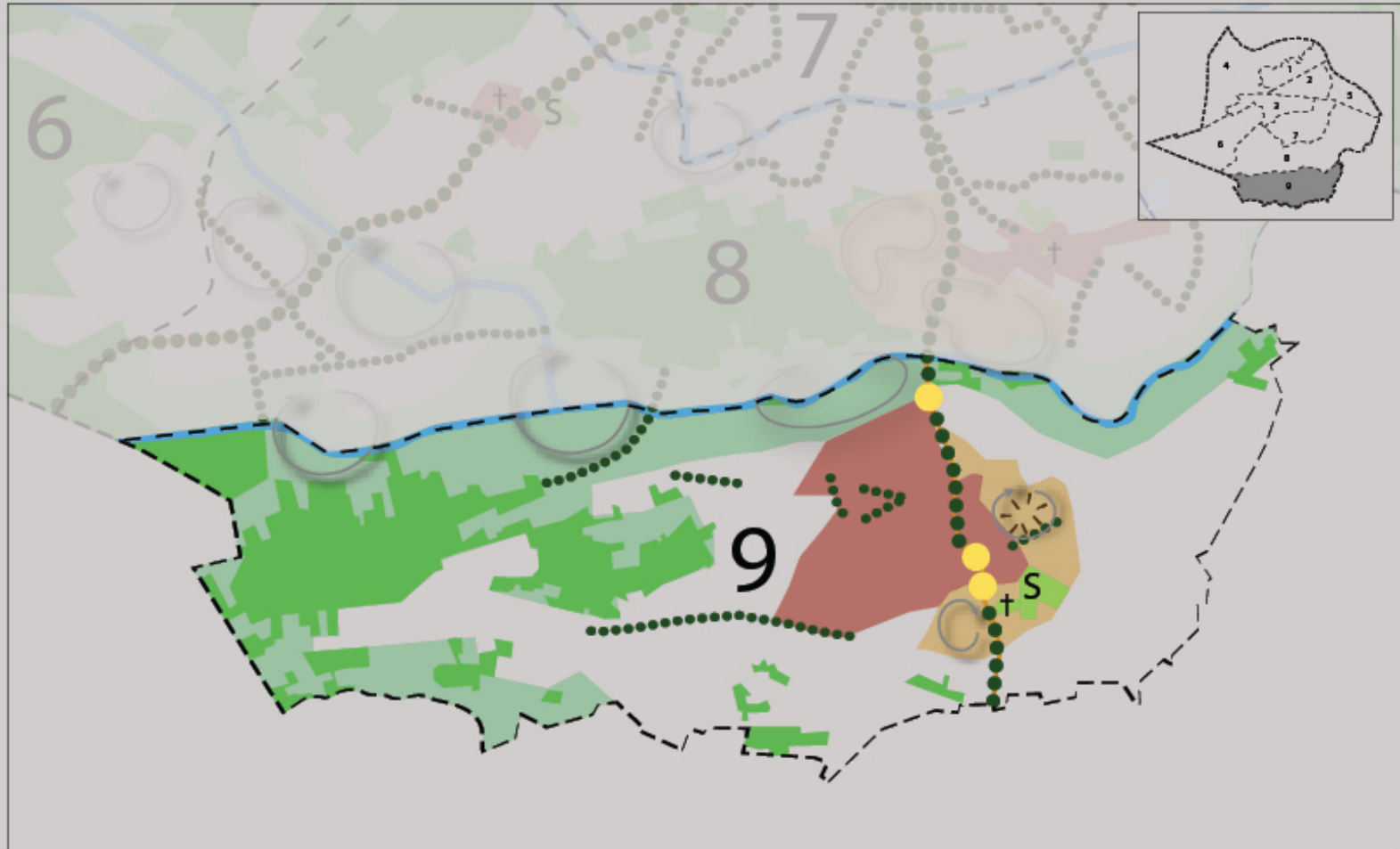
De hoofdgroenstructuur wordt gevormd door de lineaire boombeplanting langs de doorgaande provinciale weg N292, de Horsterweg en de Molenweg en Tungelroysche beek. Binnen het stedelijk gebied ligt ten zuidoosten van het centrum het sportpark De Steinakker en de begraafplaats. Zij vormen een aaneengesloten groengebied. Ten westen van het centrum ligt het wijkpark aan de Prinses Beatrixstraat als centrale groene ruimte.

Het centrumgebied rondom de kerk is een belangrijk accentpunt en oriëntatiepunt. Daarnaast is de kruising Tungelroysche beek en Provinciale weg N292 een belangrijk blauwe knooppunt.

Een duidelijke lineaire boombegeleiding van de wijkontsluitingswegen is door de stedenbouwkundige opzet en breedte van de straatprofielen niet duidelijk aanwezig. Het beeld van de straten in geheel Stramproy heeft een uniforme, eenvoudige uitstraling. In tegenstelling tot de kern Weert zijn veel straten boomloos en bepaalt het particulier groen het groenbeeld.

Deelgebied 9

Stramproy & omgeving

KWALITEITEN

- recreatief aantrekkelijk buitengebied ten westen van de kern
- ecologische verbindingzone Tungalroysche Beek
- aanwezigheid bolle akkers ten zuiden van de kern

TEKORTKOMINGEN

- kwalitatief minder goede inrichting buitenruimte in woonwijk/ bedrijventerrein Savelveld en centrumgebied
- landschappelijke inpassing champignonkwekerij

KANSEN

- verbeteren landschappelijke inpassing champignonkwekerij
- opwaardering groenbeeld centrumgebied (kerkplein), minder bovengronds parkeren en meer verblijfsgebied in relatie tot bouwplannen in ontwikkeling
- opwaardering groenbeeld in combinatie met 30 km zonerings in woonwijken/ weg- en rioolvervangings in de toekomst

BEDREIGINGEN

- aantasting eerdgronden/ bolle akkers aan oostzijde van de kern als potentiële bouwlocaties

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

6 Groene gereedschappen

De uitwerking van de Kadernota vindt zijn vorm in verschillende instrumenten, grotendeels bestaand, deels nieuw te ontwikkelen: de groene gereedschappen. In onderstaand schema de verschillende instrumenten op een rij. Een aantal overkoepelende beleidskaders is niet opgenomen omdat deze veelal zijn uitgewerkt in beleidskaders van lagere overheden, of in een beleidsnota van latere datum een verdere uitwerking hebben gevonden. Gekeken is naar de onderdelen die een concreet handvat vormen voor de verdere ontwikkeling van groen, natuur en landschap, of concrete toetsingskaders daarvoor zijn.

<i>instrument</i>	<i>typering doel & gebruik</i>	<i>stand van zaken</i>
'Groene paragraaf'	<ul style="list-style-type: none"> te ontwikkelen instrument om aandacht voor het groen te borgen in ruimtelijke planvormingsprocessen 	<ul style="list-style-type: none"> instrument moet ontwikkeld worden
Bomenbeleidsplan	<ul style="list-style-type: none"> leidraad voor bomenbeheer op langere termijn instandhouding en beheer van monumentale bomen betreft de stedelijke gebieden 	<ul style="list-style-type: none"> dateert van 1997 actualisatie is gewenst
Bomenregister	<ul style="list-style-type: none"> hierin zijn de waardevolle en monumentale bomen en natuur- en landschapselementen opgenomen het dient als leidraad voor het al dan niet verlenen van een kapvergunning wens is een lijst met potentieel waardevolle bomen hieraan toe te voegen 	Verder te ontwikkelen: <ul style="list-style-type: none"> opnemen nieuwe elementen opnemen lijst met potentiële elementen digitaliseren en actualiseren
Landschapskader Noord- en Midden-Limburg	<ul style="list-style-type: none"> aandragen van een kwaliteitsimpuls t.b.v. het landschap geeft inzicht in de waarde van het landschap kan basis zijn voor landschapsontwikkelingsplan 	<ul style="list-style-type: none"> vigerend
bestemmingsplannen	<ul style="list-style-type: none"> planologische bescherming groen en landschapselementen aanlegvergunningstelsel 	<ul style="list-style-type: none"> bij herzieningen aandacht voor groen en landschapselementen
landschapsontwikkelingsplan	<ul style="list-style-type: none"> vastleggen landschapskwaliteiten uitwerken landschappelijke inpassing benoemen en uitwerken van gewenste ontwikkelingen 	<ul style="list-style-type: none"> in opstartfase
Beleidsplan Beheer Openbare Ruimte	<ul style="list-style-type: none"> legt de kwaliteitsniveaus voor het groen vast vormt de basis voor het beheer geeft een leidraad voor monitoren 	<ul style="list-style-type: none"> wordt aansluitend op deze Kadernota opgesteld

<i>instrument</i>	<i>typering doel & gebruik</i>	<i>stand van zaken</i>
Handboek inrichting openbare ruimte	<ul style="list-style-type: none"> • ontwerpeisen • programma van eisen • elementen catalogus 	<ul style="list-style-type: none"> • te ontwikkelen
klachtenmanagement	<ul style="list-style-type: none"> • bijhouden en monitoren van telefonische meldingen 	<ul style="list-style-type: none"> • actueel
Spelregels EHS	<ul style="list-style-type: none"> • beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegeven EHS • van toepassing op de (EHS)natuurgebieden 	<ul style="list-style-type: none"> • vigerend
Stimuleringsplan Natuur, Bos en Landschap	<ul style="list-style-type: none"> • tevens natuurgebieds- en beheersplan Midden-Limburg-West en de Maasplassen • vertaling van het provinciale natuurbeleid op gebiedsniveau • doeltypen per deelgebied • toetsingskader voor provinciale subsidies (o.a. SN en SAN) 	<ul style="list-style-type: none"> • vigerend
Actieplan bedreigde soorten Reconstructiegebied Noord- en Midden-Limburg Gebiedsrapport 'Van Aardbevlinder tot Zandhagedis'	<ul style="list-style-type: none"> • per soort maatregelen voor duurzame instandhouding (o.a. ecologische verbindingzones en ontsnipperingsmaatregelen) • toetsingskader voor plannen die bij de gebiedscommissies worden ingediend 	<ul style="list-style-type: none"> • vigerend
Lokale compensatieregeling stadsinbreidingen / -uitbreidingen	<ul style="list-style-type: none"> • met regels voor bestaand en nieuw te ontwikkelen groen en natuur- en landschapswaarden 	<ul style="list-style-type: none"> • te ontwikkelen
VORM (POL aanvulling contourenbeleid)	<ul style="list-style-type: none"> • de Verhandelbare OntwikkelingsRechten zijn een vorm van grondbeleid • voorlopers hiervan zijn het contourenbeleid en het rood-voor-groen-beleid • in het contourenbeleid is bouwen buiten de contour onder voorwaarden mogelijk, mits dit een kwaliteitsverbetering ter plekke en een kwaliteitsverbetering in groter verband oplevert 	<ul style="list-style-type: none"> • in ontwikkeling
Rood voor groen	<ul style="list-style-type: none"> • ontwikkelen van nieuwe landgoederen • ter versterking van de natuur en de stedelijke uitloopgebieden 	<ul style="list-style-type: none"> • vigerende beleidsregel

<i>instrument</i>	<i>typering doel & gebruik</i>	<i>stand van zaken</i>
BOM+ (bouwkavel op maat)	<ul style="list-style-type: none">• methode die de invloed van bedrijfsontwikkeling op de omgeving inzichtelijk en toetsbaar maakt• voor eventuele negatieve effecten van de bedrijfsontwikkeling wordt een tegenprestatie verwacht (bv. in de vorm van landschapsontwikkeling)• toepasbaar voor de agrarische sector, in de toekomst ook voor toeristisch-recreatieve bedrijvigheid	<ul style="list-style-type: none">• vigerende beleidsregel
Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG)	<ul style="list-style-type: none">• overdracht van rijks gelden naar provincies t.b.v. natuur, recreatie, landschap, landbouw, milieu en reconstructie• met resultaatsverplichting voor provincies• provincie maakt met diverse partijen afspraken voor projecten in dit kader• budget wordt gebruikt voor diverse (provinciale) subsidieregelingen (o.a. landinrichting en Subsidierегeling Gebiedsgericht Beleid)	<ul style="list-style-type: none">• vigerend
Communicatieplan	<ul style="list-style-type: none">• duidelijk maken van wensen en ambities m.b.t. groen en landschap	<ul style="list-style-type: none">• als daar aanleiding toe is
Speelruimteplan	<ul style="list-style-type: none">• leidraad voor het voorzien in voldoende speelruimte voor kinderen van 0 tot 18 jaar• hiertoe behoort ook de groene speelruimte in de vorm van het groen rondom de speelplekken, trapveldjes en ander groen dat gebruikt wordt om te spelen	<ul style="list-style-type: none">• vigerend beleid d.d. 22-11-04
Beschermde stads- en dorpsgezichten	<ul style="list-style-type: none">• basis is het Monumentenbeleid• vervolgens verankering in bestemmingsplannen	<ul style="list-style-type: none">• onderzoeken of er eventueel nieuwe elementen moeten worden toegevoegd

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

7 Actieprogramma

Het actieprogramma geeft aan welke acties de gemeente Weert tezamen met haar partners de komende jaren moet oppakken om de groen-, natuur en landschapskwaliteit in haar gemeente te behouden en te versterken. Tevens zijn per actie ook de actiehouders en betrokkenen genoemd en is een planning gegeven (indicatief). Ook is globaal aangegeven of de actie een kleine (€), middelgrote (€) of grote (€) investering omvat. De projecten die het snelst kunnen worden opgepakt staan bovenaan, de projecten die het meest tot de verbeelding spreken zijn gearceerd.

<i>thema</i>	<i>actie(s)</i>	<i>actiehouder & betrokkenen</i>	<i>kosten</i>	<i>planning</i>
<i>aanhaken bij herstructure- ringen / herontwikkelingen / herinrichtingen</i>	<ul style="list-style-type: none"> • het groen c.q. verbetering van de kwaliteit van het groen dient bij ontwikkelingen een volwaardige plaats te krijgen in het planvormingsproces • dit kan geborgd worden door het verplicht stellen van een 'groene paragraaf' • zie bijlage 1 voor een overzicht van de kansen die hiervoor in deze Kadernota zijn benoemd 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> • stadsbeheer • projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties e.d. 	afhankelijk van de ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • per direct mee beginnen (en/of mee doorgaan)
<i>'Groene paragraaf'</i>	<ul style="list-style-type: none"> • als vast onderdeel van alle herstructurerings-, herontwikkelings- en herinrichtingsplannen • hierin opnemen welke groen bij de ontwikkeling betrokken is, welke mogelijkheden er zijn om de groenkwaliteiten te verbeteren en hoe hierop wordt ingezet • dit is een instrument dat ontwikkeld moet worden en in de gemeentelijke organisatie moet worden ingebed • tevens als vereiste stellen in plannen van projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties, e.d. 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> • afdelingen die zich bezig houden met ruimtelijke plannen • stadsbeheer • projectontwikkelaars, woningbouwcorporaties e.d. 	€	<ul style="list-style-type: none"> • korte termijn
<i>behouden, beschermen (en promoten) Groene parels</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zie paragraaf 2.2 voor beschrijving Groene Parels • groen-, natuur- en/of landschapswaarden vastleggen in bestemmingsplan • nagaan of het beheer afdoende geregeld is • groene parels gebruiken als 'visitkaartje' voor Weert 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>omgevingsbeleid</u> • stadsbeheer • communicatie 	€	<ul style="list-style-type: none"> • korte termijn
<i>versterken betekenis van de wijken</i>	<ul style="list-style-type: none"> • selectie van wijken die hiervoor in aanmerking komen en prioriteitsstelling (bv Laar/Stramproy/Keent/Moeselpeel) • opstellen en uitvoeren wijkplan 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> • stadsbeheer 	€	<ul style="list-style-type: none"> • korte termijn

<i>thema</i>	<i>actie(s)</i>	<i>actiehouder & betrokkenen</i>	<i>kosten</i>	<i>planning</i>
opstellen <i>Landschapson- wikkelpingsplan</i>	<ul style="list-style-type: none"> t.b.v. een verdere uitwerking van de acties in de stadsrandzones en het buitengebied onderwerpen die hierin aan de orde moeten komen zijn (potentiële) groene parels, stadsrandzones, landschapelijke inpassing en natuurontwikkeling zie bijlage 2 voor een overzicht van de kansen die hiervoor in deze Kadernota zijn benoemd 	<ul style="list-style-type: none"> <u>omgevingsbeleid</u> wijk- & dorpsraden natuurbeschermingsorganisaties waterschap agrarische belangenverenigingen 	€	<ul style="list-style-type: none"> korte termijn
behoud <i>Groene longen</i>	<ul style="list-style-type: none"> betreft een aantal markante groenvlakken in het stedelijk gebied van Weert (o.a. sportparken; zie paragraaf 2.3 en 4.3 voor verdere beschrijving Groene longen) behoud is noodzakelijk om het groene karakter van Weert te waarborgen deze moeten ook meer openbaar worden 	<ul style="list-style-type: none"> <u>stadsontwikkeling</u> stadsbeheer 	€	<ul style="list-style-type: none"> continue
ontwikkelen <i>stadsrandzones</i>	<ul style="list-style-type: none"> door toevoeging van groen, landschapselementen en (extensieve) recreatieve mogelijkheden als onderdeel van Landschapsonwikkelpingsplan of zelfstandig deels ook door het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden 	<ul style="list-style-type: none"> <u>stadsontwikkeling</u> wijk- / dorpsraad omwonenden overige betrokkenen (afhankelijk van ontwikkeling) 	€	<ul style="list-style-type: none"> korte termijn en/of 'meeliften' met andere ontwikkelingen in de stadsrand
handhaven en verbeteren <i>kwaliteitsniveau openbaar groen</i>	<ul style="list-style-type: none"> beheer volgens vastgesteld kwaliteitsniveau waar noodzakelijk verbeteren kwaliteitsniveau 	<ul style="list-style-type: none"> <u>stadsbeheer</u> gemeenteraad 	€	<ul style="list-style-type: none"> eerst beheerplan met kwaliteitsniveau waar nodig kwaliteitsniveau herzien
bomenregister <i>actueel houden , incl. potenties</i>	<ul style="list-style-type: none"> beschermen van het bomenbestand lijst met potentiële waardevolle bomen hierin opnemen 	<ul style="list-style-type: none"> <u>stadsbeheer</u> met gebruik van expertise van bv. Bomens-tichting 	€	<ul style="list-style-type: none"> korte / middellange termijn
Gebiedsvisie <i>Zuid-Willemsvaart</i>	<ul style="list-style-type: none"> ontwikkelen gebiedsvisie voor de omgeving Zuid-Willemsvaart groene geleiding met koppeling naar wijken met aandacht voor barrièrewerking 	<ul style="list-style-type: none"> <u>omgevingsbeleid</u> stadsontwikkeling omwonenden overige belanghebbenden 	€	<ul style="list-style-type: none"> korte / middellange termijn

<i>thema</i>	<i>actie(s)</i>	<i>actiehouder & betrokkenen</i>	<i>kosten</i>	<i>planning</i>
singelring	<ul style="list-style-type: none"> • verbeteren groene inrichting singelring met "groene stadspoorten" • identificatie met de omgeving • zie paragraaf 4.2 voor beschrijving 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> / - <u>beheer</u> 	€	<ul style="list-style-type: none"> • middellange termijn
ringbanen en toegangswegen	<ul style="list-style-type: none"> • verbeteren groene inrichting ringbanen en toegangswegen • zowel knopen (o.a. rotondes en beekovergangen) als wegvakken • identificatie met de omgeving • zie paragraaf 4.2 voor beschrijving 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> / - <u>beheer</u> 	€	<ul style="list-style-type: none"> • middellange termijn
ontwikkelen stadspark	<ul style="list-style-type: none"> • opstellen inrichtingsvisie stadspark • culturele invulling 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> / - <u>beheer</u> • samenleving & burgers • wijkraad • omwonenden 	€	<ul style="list-style-type: none"> • korte / middellange termijn
ontwikkelen potentiële Groene parels	<ul style="list-style-type: none"> • opstellen en uitvoeren ontwikkelingsplannen • zie paragraaf 2.2 voor beschrijving potentiële Groene Parels 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>omgevingsbeleid</u> • i.o.m. andere betrokkenen 	€	<ul style="list-style-type: none"> • middellange termijn
Gebiedsvisie Spoorzone	<ul style="list-style-type: none"> • ontwikkelen gebiedsvisie voor de omgeving spoorzone; bij aanleg IJzeren Rijn over historisch tracé • groene geleiding met koppeling naar wijken • met aandacht voor barrièrewerking (visueel en fysiek) 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>omgevingsbeleid</u> • <u>stadsontwikkeling</u> • omwonenden • overige belanghebbenden 	€	<ul style="list-style-type: none"> • middellange termijn, in relatie tot ontwikkelingen IJzeren Rijn
(informele) speelruimte	<ul style="list-style-type: none"> • in het ontwerp en beheer van de groene ruimte rekening houden met spelaanleidingen en bespeelbaarheid • bespeelbaarheid van bestaande groenzones vergroten door enkele 'spannende' elementen toe te voegen of een hierop aangepast beheer 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsbeheer</u> • wijkbewoners 	€	<ul style="list-style-type: none"> • bij herinrichting en bij herijking van beheer • eventueel op korte termijn met een 'snelle slag', in dat geval moet er extra geld voor vrijgemaakt worden
evaluatie kadernota	<ul style="list-style-type: none"> • bijstellen actieprogramma 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>stadsontwikkeling</u> 	€	<ul style="list-style-type: none"> • middellange termijn

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

Bijlage 1: Kansen om aan te haken bij herstructurering / herontwikkeling / herinrichting

Herstructurering van een terrein of gebied biedt vaak een uitgelezen kans om ook de groenqualiteiten te verbeteren. Van belang is dan dat de discipline groen in een vroeg stadium bij de planvorming wordt betrokken (zie 'Groene paragraaf' onder 'Groene Instrumenten' H6).

- functieveranderingen in het buitengebied benutten om het landschap te versterken
- versterken van de structuurlijnen als landschappelijke dragers, binnen rode contouren door stadsuitbreiding en vernieuwing, buiten rode contouren door plattelandsvernieuwing (Reconstructie)
- bij stadsvernieuwing ruimte claimen voor groen-blauwe dooradering van de stad
- in wijken met weinig groen vrijkomende ruimte op sportcomplexen benutten voor parkachtige functies (geen inbreiding), bijvoorbeeld WML terrein
- versterken karakteristieke bebouwingslinten en clusters door ontwikkeling woongebied Laarveld
- zichtlocatie A2 door ontwikkeling Stadspoort
- bufferzone tussen Laar en uitbreiding Kampershoek-Noord landschappelijk open houden met behoud agrarische cultuurlandschap
- ontwikkeling uitbreiding bedrijventerrein de Kempen
- groene ruimte met een wijkfunctie behouden bij het bebouwen van voormalig sportpark
- versterken groenzone Kanaalzone I door revitalisering bedrijventerrein (in uitvoering)
- herontwikkeling bedrijventerrein Roermondseweg Zuid e.o. tot PDV-locatie (Perifere Detailhandel Voorziening)
- ontwikkeling Kloostertuin Maasstraat (Weert-Midden)
- ontwikkeling voormalig schoolterrein Biest (stadsvernieuwing in groene zetting)
- herontwikkeling sportpark St. Theunis met mogelijkheden voor meer groenbeleving, zichtlocaties vanaf Ringbaan -West
- ontwikkeling duurzame groene ruimte in relatie met IJzerenmangebied / complex Lichtenberg op vrijkomen terreinen Bisschoppelijk College en stichting St. Jozef
- Sanering bedrijventerrein Honeywell Kempenweg en bestemmen als natuurgebied
- ontwikkeling landgoederenzone langs Heyhuisweg op voldoende afstand Tungelroysche Beek

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

Bijlage 2: Kansen om op te nemen in Landschapsonwikkelingsplan

Gezien de slogan 'Weert, stad in het groen' en de ligging van Weert in een groene setting komt in deze Kadernota ook het buitengebied van Weert veelvuldig in beeld. Het opstellen van een Landschapsonwikkelingsplan is een manier om aan de acties in het buitengebied een verdere uitwerking te geven. Mocht er geen landschapsonwikkelingsplan komen dan kunnen acties afzonderlijk worden opgepakt.

- versterken linten in de stadsrandzone door toevoeging van landschapselementen
- versterken structuurlijnen buiten rode contouren door plattelandvernieuwing (Reconstructie)
- vrijkomende agrarische ruimte in stadsrandzone deels bestemmen voor groen met een recreatieve functie (IJzeren Man Zuid en Vrouwenhof)
- versterken stedelijk uitloopgebied Vrakker en Boshoven
- versterking kleinschalig agrarisch cultuurlandschap Oud Boshoven
- landschappelijke en ecologische opwaardering buitengebied Laar door uitvoering Dorpsontwikkelingsplan (DOP)
- ontwikkelen van een groen- en landschapsvisie binnen aanduiding P8
- op dekzandrug stimuleren erfbeplanting en versterken groenstructuur langs radialen (P8 + DOP)
- herstel oorspronkelijk Kampenlandschap tussen stedelijk gebied en Roeventerpeel (buitengebied Vrouwenhof) inclusief recreatief uitloopgebied
- verbeteren landschapskwaliteit zuidelijke stadsrandzone door ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden (Dijkerpeel)
- ontwikkeling landschappelijk recreatief uitloopgebied west- en zuidflank Weert tussen ringbaan Zuid en Keenterstraat. Plaatsing van kleinschalig agrarisch gebonden bedrijfsvoering en/of manege in dit gebied.
- versterken landschap en recreatieve mogelijkheden in bufferzone tussen kerkdorp Tungelroy en het LOG Tungelroy
- kwaliteitsverbetering landschap door verplaatsing agrarische bedrijven in het gebied naar LOG Tungelroy
- ontwikkeling van een groene verbinding tussen de bosgebieden Altweerderheide en de Tungelerwallen

Landschappelijke inpassing

- versterken landschappelijke inpassing stadsrand Vrakker
- goede landschappelijke inpassing woongebied Vrouwenhof
- goede landschappelijke inpassing paardenhouderij bedrijven in gebied ten oosten van spoorlijn door verdere ontwikkelingsmogelijkheden
- verbeteren landschappelijke afronding noordelijke en westelijke wijkrand Vrakker
- in zoekgebied projectvestiging agrarische bedrijven (LOG's) aandacht voor verbeteren landschappelijke inpassing agrarische bedrijven als tegenprestatie voor verdere schaalvergroting
- door uitbreiding golfterrein betere landschappelijke inpassing en recreatief medegebruik van de huidige accommodatie
- betere landschappelijke inpassing bestaande bedrijven en nieuwe bedrijven binnen het LOG Tungelroy en langs randen kransakkers
- verbeteren landschappelijke inpassing champignonkwekerij

Natuurontwikkeling

- ontsnippering door aanleg ecoduct Weerterbergen (ontsnippering A2 / spoorlijn)
- ontsnippering door het aanleggen van ecologische verbindingen voor de doelsoorten binnen het grensoverschrijdend samenwerkingsverband Kempen-Broek
- Sanering bedrijventerrein Honeywell Kempenweg en bestemmen als natuurgebied
- versterken natuur- en landschapswaarden door uitvoering natuurontwikkelingsproject Schoorkuilen
- recreatieve en ecologische verbinding Weerterbergen en Laurabossen
- als gevolg van natuurcompensatie functieverandering van intensieve agrarische gronden naar een bos- en natuurbestemming
- uitbreiding natuurontwikkelingsgebied na herinrichting Centrale Zandwinning weert (CZW) met extensief recreatief medegebruik
- uitbreiding natuur- en bosgebied als gevolg bedrijfsverplaatsing Straalbedrijf Cuijpers
- beheer bos- en natuurgebieden afstemmen op omvorming naaldbossen naar oorspronkelijke vegetatie
- bedrijfsverplaatsing / beëindiging nertsenfokkerij Gebleekte Steeg en functieverandering naar natuur
- ontwikkeling kleinschalige recreatief aantrekkelijke ecologische verbindingzone langs Dijkerpeel
- ontwikkeling ecologische verbindingzone Tungalroysche Beek tot aan de Raam
- omvorming Tungeler Wallen naar een gevarieerd loofhoutbos, met behoud van stuifduinen
- uitbreiding natuurontwikkeling omgeving Wijffelterbroek en De Raam met behoud van het open karakter
- herinrichting Tungalroysche Beek derde en vierde fase

Bijlage 3: Verslagen van de bijeenkomsten met de klankbordgroep

projectnr. 161831
10 september 2010

Kadernota Groen
Visie en afwegingskader
Gemeente Weert, stad in het groen

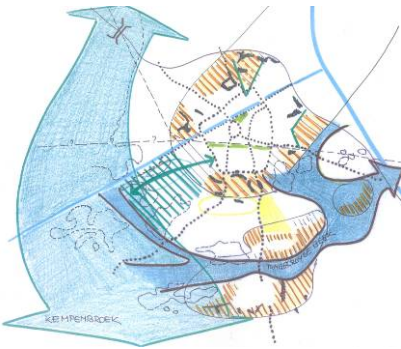
Resultaat 1^e Klankbordgroep op 26 juni 2006

Klankbord Groenstructuur

Resultaten van de eerste workshop: Groenstructuren

Op maandag 26 juni heeft de eerste klankbord bijeenkomst over het groen in Weert plaatsgevonden. Deze workshop stond in het teken van de groenstructuur en groenkwiteit. In vier groepen is met elkaar gesproken over wat men de goede en minder goede punten van het groen in de gemeente vond. Daarna is door Oranjewoud een eerste aanzet van de groenstructuur gepresenteerd en zijn de groene kansen in beeld gebracht op 'kansenkaarten'.

Uw inbreng wordt verwerkt in de concept Kadernota. Het is ondoenlijk om alle bijdragen in dit verslag te beschrijven. We schetsen een korte impressie.

Aftrap: grote belangstelling

De opkomst was groot, met ruim 40 personen. Van wethouder en ambtenaren, tot en met burgers en belangenverenigingen. Wethouder Sijben opende de avond. Oranjewoud verzorgde de inhoudelijke leiding van de discussiegroepen.

Eerste helft: plus & minpunten

"Benoem de positieve punten en verbeterpunten van het huidige groen." Dat was de eerste opdracht. In vier groepen is over deze onderwerpen gesproken. De motto's en resultaten van de groepen waren:

- Behoud van een stad met een dorps karakter en het typerende buitengebied;
- 'Romantische plekjes' dreigen te verdwijnen. Aandacht voor bomen, kleur en fleur;
- Weert heeft een goede structuur maar heeft moeite om te structureren. Is groen een sluitstuk in het proces?
- Behoud de groene erfenis uit het verleden voor de toekomst. Het groen is in het verleden vaak ingepast zonder dat daar beleid aan ten grondslag lag.

Rust: eerste visie op groenstructuur

Door Oranjewoud is een eerste visie gegeven op de groenstructuur in en om Weert. Kaarten en foto's van het groen in Weert werden getoond. De ligging van Weert in de regio kwam aan bod. Evenals de hoofdgroenstructuren in het buitengebied en in de kernen.

Tweede helft: kansenkaarten

"Waar liggen dan de kansen? Teken deze in op kansenkaarten." Dat was de tweede opdracht. Er werden tal van concrete suggesties gedaan om mee te nemen. Vanuit het Natuur & Milieu Educatiecentrum werd zelfs nog een korte visie op de cultuurhistorie gegeven, met onder andere de kransakkers en schansen (oude vluchtheuvels).

Wethouder Sijben sloot de avond af door de deelnemers te bedanken voor hun bijdrage aan deze discussie. Hij onderstreepte nogmaals de noodzaak van een groenplan, als afwegingskader bij ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

Verslag Informatieavond Kadernota Groen 4 december 2007

Informatieavond Kadernota Groen

'Trots op Weert, stad in het groen'

Op dinsdagavond 4 december heeft de tweede klankbord bijeenkomst over het groen in Weert plaatsgevonden. Deze avond stond in het teken van de presentatie van de concept kadernota Groen. Na een uitvoerige visuele planpresentatie door adviesbureau Oranjewoud werden door de aanwezigen vragen gesteld en soms ook zorgen geuit over het groen en discussies gevoerd.

Mede op basis van deze input wordt de Kadernota definitief gemaakt, waarna hij begin 2008 ter visie wordt gelegd en aan het gemeentebestuur ter behandeling wordt aangeboden. Dit verslag is een korte weergave van de avond.

Royale opkomst

Vooraf hadden zich een dertigtal personen aangemeld voor deze avond in het Natuur- en Milieucentrum. De daadwerkelijke opkomst bedroeg echter ruim vijftig mensen. Van wethouder en ambtenaren, tot en met burgers en belangenverenigingen. Wethouder Sijben opende de avond. Oranjewoud verzorgde de inhoudelijke presentatie en leidde de vragenronde.

Toetsingskader

Wethouder Pierre Sijben gaf aan hoe belangrijk een groenplan voor hem is, als instrument om te sturen en ontwikkelingen aan te toetsen. *"Een groenplan legt de basisinformatie vast als kader voor de ruimtelijke plannen in Weert. Als het kader voor het groen vastgelegd is krijgt het gewicht. Daarmee hoop ik dat het net zoiets vanzelfsprekends wordt als bijvoorbeeld de Watertoets."*

De wethouder vertelde ook over het soms lastige proces van zoeken naar de juiste ambities, doelstellingen en bewoordingen, maar dat hij zeer te-

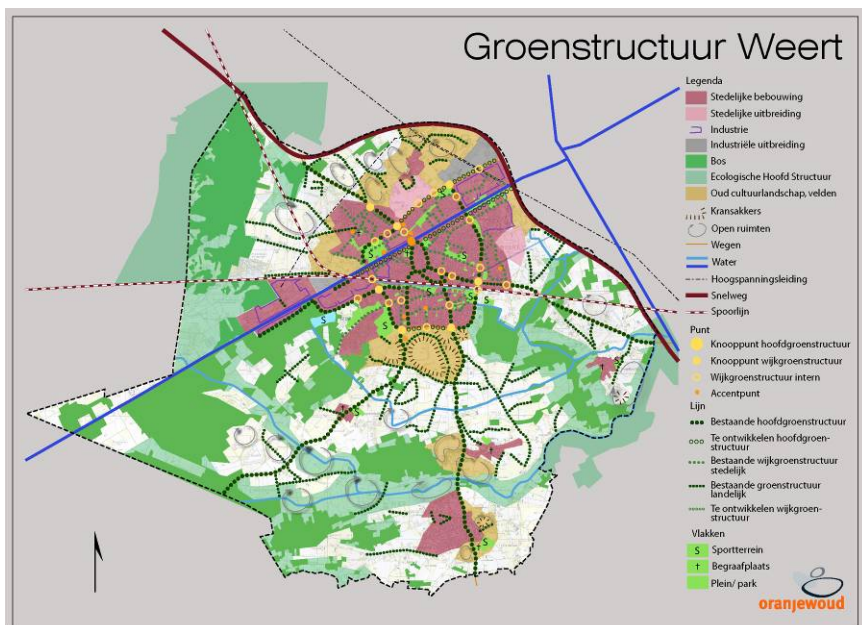
vreden is met het resultaat dat die avond gepresenteerd werd.

Groene netwerk

"Weertenaren mogen trots zijn op het vele groen in en om Weert. Met zijn fraaie ligging en groene karakter. Natuurlijk moet het bestaande groen behouden worden, maar er liggen ook volop kansen om deze kwaliteiten verder te versterken". Dat was de centrale boodschap van Vincent Smeets, als landschapsontwerper betrokken bij het opstellen van het plan.

Smeets lichtte de groenstructuren en groene ambities van de gemeente toe. Hij vertelde over het groene netwerk, bestaande uit structuurlijnen (zoals uitvalswegen, ring en watergangen), markante vlakken (zoals sportparken, natuurgebieden en Dijkkerakker) en opvallende knooppunten (zoals de entrees en rotondes).

Verslag Informatieavond Kadernota Groen 4 december 2007

wen. Hij deed dat aan de hand van een aantal thema's en speerpunten.

"Van deze thema's vind ik bijvoorbeeld de kwaliteitsverbetering van de centrumring en singels een hele belangrijke. Daarmee maak je herinrichting van het centrum echt af." Aldus Smeets na de pauze. Hij vervolgt: "En natuurlijk ook de groene longen in de stad. Die kun je beter benutten door ze open te maken en andere functies te geven. Denk aan naschoolse opvang door sportclubs wat je meer en meer ziet. Maar ook in de wijken en het buitengebied liggen kansen voor kwaliteitsverbetering van het groen."

In zijn presentatie gaf hij voor alle thema's concrete voorbeelden voor verdere ontwikkelingsmogelijkheden.

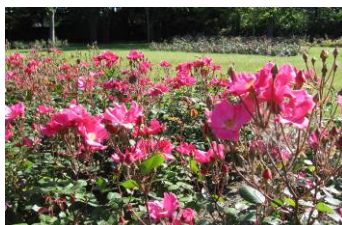
Instrumenten

Smeets sloot de toelichting af met een korte samenvatting. *"Je mag trots zijn op de groene stad Weert. Omarm het groene netwerk en koester de bestaande groene parels. Maar ontwikkel ook nieuwe parels. Bijvoorbeeld door gerichte aanpak van de speerpunten in de groenstructuur. Borg het groen door nieuwe beleidsinstrumenten, zoals een groene paragraaf en een groentoets bij nieuwe ontwikkelingen, actualiseren van het bomenregister en een landschapsontwikkelingsplan om de vele ontwikkelingen daar beter te sturen en kanaliseren."*

Groene parels

Op sommige plekken is het groen van buitengewone kwaliteit: de groene parels. *"Weert heeft nu al een aantal groene parels. Denk aan de IJzeren Man, het Verliefdenlaantje en de Moeselpeel. Maar ook de groene longen in de stad: de sportparken en wijkparken. In de toekomst kunnen bijvoorbeeld de centrumring, park De Biest en de beekdalen ook tot zo'n groene parel uitgroeien"*, aldus Smeets. Dat vergt inzetten op zowel behouden, als actief benutten van kansen en versterken van de groenkwaliteiten.

Thema's en speerpunten

In het vervolg van de presentatie ging Smeets uitgebreid in op de kansen om de kwaliteiten van het groen verder te versterken en uit te bou-

- Groene Hoofdstructuur**
- groene longen beter benutten
 - stadspark als trekker
 - aankleden van de centrumring en buitenring
 - ontwikkelen Zuid-Willemsvaart
 - inrichtingskansen bij de Spoorzone benutten

- Wijkgroenstructuur**
- versterken van eigen karakteristieken van wijken en dorpen
 - bomen in stad en dorp
 - aantrekkelijke plekken maken
 - aansluiten op herstructurering en andere ingerepen in de buitenruimte
 - kwaliteitsgericht werken bij het onderhoud

- Buitengebied**
- stadsranden versterken
 - landschappelijke inpassing van bv paarden en nieuwe landbouw
 - recreatieve routes ontwikkelen
 - meer ecologische verbindingen leggen
 - wonen in het groen

Verslag Informatieavond Kadernota Groen 4 december 2007

Betrokken inwoners

Bij de vragenronde bleken de bewoners erg betrokken bij het groen. Zowel Vincent Smeets van adviesbureau Oranjewoud, als Jan Timmermans namens de gemeente beantwoordden vele vragen. Marc de Jong trad op als gespreksleider: *"Er werden volop vragen gesteld en soms hartstochtelijke oproepen gedaan voor behoud en bescherming van groen en bomen. Fijn om te zien hoe betrokken de inwoners van Weert zijn bij het groen en hun woonomgeving."*

Vragen en reacties

Het voert te ver om alle vragen en antwoorden hier te herhalen. Maar belangrijke thema's die aan bod kwamen zijn:

- zorg voor de singels, bij toekomstige planvorming aandacht geven aan kwaliteiten van het bestaande groen;
- oproep voor meer kleur en fleur, tegengaan van de 'vervlakking' van het groen;
- niet alleen het stadspark, maar ook het park in de Fatimastraat kan ontwikkeld worden;
- cultuurhistorische plekken, zoals veldkruizen en molenbiotopen, als bijzondere plekken in het landschap;
- concrete inpassing van bijvoorbeeld paardenbakken en afrasteringen met hagen;
- effect van nieuwe wegen op het landschap en de inpassing in het landschap (onderdeel van de milieu effect rapportage);
- Weert in de regio, aansluiten op oa. regionale structuur van grenspark Kempenbroek;
- aandacht voor zandpaden in het buitengebied;

Aandacht voor bomen

Vooraf bleken bomen belangrijk in de discussie. Men vindt bomen erg belangrijk in Weert en riep de gemeente op om hier heel zorgvuldig mee om te gaan. Zo werd er onder andere gesproken over:

- beheerbewust ontwerpen, door aandacht voor de juiste boom op de juiste plek (voldoende ruimte in de trottoirs);
- men is erg benieuwd naar de planning van de groeiplaats in de Kazernelaan (voorjaar 2008);
- behoud van bomen, door terughoudend om te gaan met kap-aanvragen;
- zorgvuldig omgaan met monumentale bomen, evenals snoeien en onderhoud van alle andere bomen;

Vervolg

Jan Timmermans lichtte vervolgens het verdere verloop van de procedure toe: *"Begin van het nieuwe jaar wordt de Kadernota Groen inhoudelijk afgerond. Dan buigt het college zich er over en zal het ter visie worden gelegd. Het rapport wordt dan op de gemeentelijke website geplaatst. We maken ook een samenvattende brochure van het plan, zodat u snel de hoofdlijnen kunt lezen, zonder de hele nota door te hoeven worstelen. Rond april verwachten we dan de bestuurlijke behandeling en vaststelling in de raadscommissies en gemeenteraad."*

Wethouder Sijben sloot de avond af door de deelnemers te bedanken voor hun bijdrage aan deze discussie. Hij onderstreepte nogmaals de noodzaak van een groenplan, als afwegingskader bij ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

Colofon

Werkgroep

Dit document is opgesteld door een werkgroep bestaande uit medewerkers van de gemeente Weert en Advies- en Ingenieursbureau Oranjewoud:

Naam	Functie	Namens
P. Sijben	wethouder	gemeente Weert
H. Eggengoor	beheer en onderhoud	gemeente Weert
B. Frohn	stedenbouw	gemeente Weert
J. Ploumen	landschap	gemeente Weert
J. Timmermans	projectleider	gemeente Weert
M. de Jong	projectleider	Oranjewoud
L. van Kempen	adviseur	Oranjewoud
R. Maessen	projectmanager	Oranjewoud
V. Smeets	landschapsarchitect	Oranjewoud

Klankbord

Naast deze werkgroep is ook op enkele momenten betrokkenheid van burgers en belangroepen gezocht, middels enkele bijeenkomsten met een klankbordgroep. Via advertenties in de lokale media en brieven aan belangengroepen zijn betrokken bewoners opgeroepen om mee te denken over het groen in en om Weert. Aan deze bijeenkomsten hebben telkens 40 tot 60 mensen deelgenomen.

Bijeenkomst	Datum	Onderwerp
workshop groenstructuren	26 juni 2006	Groenstructuren, sterke en zwakke punten
informatieavond kadernota	4 december 2007	Toelichting concept planresultaten